༄༅། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་དང་པོའི་

དཀའ་བའི་གནས་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱུན་ལགས་སོ། །

@01A ༄༅༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་PADMO་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདིར་རྒྱས་པའི་བསྟན་

བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལས། གཞུང་སྤྱིའི་འཆད་ཚུལ་དང་། སྤྱི་དོན་གྱི་དཀའ་གནས་རྣམས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་

བའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྐུ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་སྒྲོགས་པའི་གསུང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །མཉམ་མེད་

ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གཙུག་གིས་མཆོད། །ཚོགས་གཉིས་གངས་རིའི་སྤོ་ལ་གནས་བྱས་ནས། །ཐུབ་པའི་བསྟན་དང་སྟོན་པ་སྐྱོན་མེད་ཅེས། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ང་རོ་ཆེར་སྒྲོག་

པ། །སྨྲ་

བའི་སེངྒེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྒྱལ། །སྤྱི་བདུན་མཛད་པའི་དགོངས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་པ། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་སྤྱན་གྱིས་ལེགས་གཟིགས་ནས། །གཞུང་དེ་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་
འདོམས་

@02A ༄༅། །མཛད་པ། །སྨྲ་བའི་ཉི་མ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་འདུད། །རིགས་ལམ་རྩེ་བས་སྟོང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །ཐུབ་བསྟན་ས་ཆེན་བཞི་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་། །ཕས་རྒོལ་
གཞན་སྡེ་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བ། །བློ་བཟང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་དེ་ལ་འདུད། །མགོན་དེའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོད་པཎ་དྲི་མ་མེད། །གང་གི་དབུ་ལ་རྣམ་པར་འཆིངས་པ་ལས། །ཐུབ་དབང་
བསྟན་

པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བ། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དར་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིང་ལུགས་ བླ་ན་མེད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་འདིར་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་ཞེས། །རྒྱལ་
བ་

གཉིས་པའི་ལུང་བསྟན་བརྙེས་གྱུར་པ། །བསྟན་པའི་བདག་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ལ་འདུད། །དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སློན་ལམ་མཐུ་གྲུབ་པས། །ཞིང་འདིར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་

ཡིས། །ཐུབ་

པའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྤེལ་བ་ལ། །བྱང་ཕྱོགས་མཁས་པའི་ཁྲོད་ན་ལྷམ་མེ་བ། །ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་ཆོས་འཁོར་དཔལ་བཟང་དང་། །མཁས་པའི་དབང་པོ་དཔལ་འཁོར་ལྷུན་གྲུབ་

@02B ཞབས༔ །སླུ་བའི་སེང་གེ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་སོགས། །བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ལ་འདུད། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་རང་རྒྱལ་སློབ་མའི་ཚོགས། །དངོས་སློབས་

རིགས་པས་སྐྱབ་བྱེད་གྲགས་པའི་གཞུང་། །རྣམ་

འགྲེལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ། །རྒྱལ་ཚབ་དར་མའི་ལུགས་བཞིན་དབྱེ་བར་བྱ། །འདིར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་

གསལ་བློ་གསལ་གྱི་

མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པ་ལ། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ཤྲ་མ་ཎ་ཕར་ཧི་ཀ་ཀཱ་རི་ཀ། ཞེས་པ་

བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ཡང་པྲ་མ་ཎ་ཞེས་པ་བྲ་དང་པོ་དང་། རབ་དང་། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སླུ་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི། ཚད་མའི་སྐད་

དོད་པྲ་ཞེས་པ་གཙོ་བོ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པའམ། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་དོན་དུ་བཞེད་ལ། འདིར་པྲ་ཞེས་པ་དང་པོ་དང་། མ་ཎ་

ཞེས་པ་འཇལ་བ་ལ་འཇུག་པས། དང་པོ་འཇལ་བ་ཞེས་པ་དོན་འགྱུར་དུ་བྱས་ནས། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་དོན་དུ་བཞེད། འོ་ན། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་པའི་ཚད་མ་དེ་གང་། དེའི་དོན་རྣམ་པར་འགྲེལ་

@03A ༄༅། །ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་དང་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་

བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་དང་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཚད་མ་ཞེས་མིང་གི་བཏགས་ནས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་

རིག་པ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་བསྡུགས་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ཅན་གྱི་ཚིགས་

བཅད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་བསྡུགས་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་དེ་གང་ཞེ་ན། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཡིག་འབྲུ་བདུན་པ་གཅིག་ལ་བྱེད་པར་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་བཤད་པའི་

ཕྱིར༑ བསྟན་བཅོས་འདིས་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་དང་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོ་

དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བསྟན། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་དངོས་བསྟན། བློ་ཡི་ནུས་པ་ཆུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་

@03B ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་ནོ། །འོ་ན། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བསྟན་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས།

ཁྱད་པར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་ནས། མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་མཆོད་བརྗོད་བསྟན། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་རྩོམ་པར་

དམ་བཅའ་དེ་བསྟན་ནོ། །འོ་ན། རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པའི་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་SH'AKYA་བློའི་ལུགས་དང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ལུགས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་

བྱེད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགོས་དོན། བསྡུས་དོན།

ཚིག་གི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་

བྱ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་བསྟོད་ནས་ཞུགས་པ་ལས་བསོད་ནམས་སྐྱེ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་SH'AKYAབློས། ཡ་རབས་དག་

ནི་ཕལ་ཆེར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་བདག་ཉིད་འདོད་

པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་སློབ་དཔོན་འདི་ཡང་བདག་ཉིད་དམ་པ་རྣམས་དང་སྤྱོད་པ་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལྷ་ལ་བསྟོད་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་ལ།

བསོད་ནམས་འཕེལ་བས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་

@04A ༄༅། །བགེགས་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤུར་བསྟོད་ནས་ཞུགས་པས་བསོད་ནམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་དུ་གཟིགས་ནས་རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་བརྩམས་སོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་བསྡུས་དོན་ལ། བསྟོད་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། གཞན་དོན་

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི། འོད་ཟེར་དག་ཀུན་ནས་འཕྲོ་ཞེས་པས་བསྟན།

གཉིས་པ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་སྐད་དུ་SH'AKYA་བློས། གང་གི་ཚེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གྲགས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་མི་བཟུང་བ་དེའི་ཚེ་ན། འདི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་

ཡང་བསྔོད་པ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས་ཏེ། ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྔོད་པའོ། །བསྔོད་པ་ཡང་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་

ཐབས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་གསུང་། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། ཟབ་པའི་སྐུ་མངའ་ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་

ཆེའི་སྐུ་མངའ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། SH'AKYA བློས། རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཟབ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་

@04B གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྔར་བསྟན་ནས། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་སུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ན་གཞན་དོན་བྱ་བར་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། SH'AKYA བློས། རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་ན་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བར་ནུས་པར་འགྱུར་བས་དང་པོར་འཆད་དེ་གོང་མས་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཚིག་གི་དོན་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ

མངའ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མངའ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི

ཕྱིར༑ བདག་འཛིན་གཉིས་ཆོས་ཅན། དྲི་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་SH'AKYAS། རྟོག་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ། ཁམས་གསུམ་པ་བདག་དང་བདག

གི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་དྲི་བ་སྟེ། འཆིང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྐུ་གང་དག་ལ་དེ་རྣམ་པར་བསལ་ཅིང་དྲི་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་

བྱས་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འདིས་ནི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཡོངས་སྐྱ་ལ་ཟབ་པ་དང་། སྤྱལ་སྐྱ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

གནས་གཟུགས་ཁམས་ཁོ་ནར་བཞུགས། གདུལ་བྱ་སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། སར་གནས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྤྱལ་

@05A ༄༅། །སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་འདོད་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཅི་རིགས་སུ་བཞུགས་ཞིང་། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་དོན་དངོས་སུ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། SH'AKYAR། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་དག་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟབ་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་

དག་ལ་ཁྲིབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐྱུ་མངའ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སར་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། SH'AKYAR། བཟང་པོ་

ནི་དགེ་ལེགས་ཏེ། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ལ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྟེ། མ་ལུས་པར་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའོ། །འདིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཚང་བ་མེད་

པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྐལ་པ་དང་འཚམས་པར་ཆོས་བསྟན་པས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་བསྒྲུན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། SHA'KYAR། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་འདི་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ནི། འོད་ཟེར་དག་ཀུན་ནས་འཕྲོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བཤད་དེ། འོད་ཟེར་དག་ནི་འོད་ཟེར་རྣམས་སོ། །འདིར་ནི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་མངོན་པར་

མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་འགྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་དག་ཀོན་འོད་ཟེར་དང་འདྲ་བས་ན། འོད་ཟེར་དག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་

@05B བརྗོད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཡང་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། འོད་ཟེར་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པས་འཆད། ཚིག་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་སྟེ། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྣང་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སའི་སྒྲིབ་

པ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཟབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་དང་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། SH'AKYAR། གང་གི་ཚེ་གྲགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དེའི་

ཚེ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་ཞིག་ལ་གྲགས་པས་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་ནི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་དྲ་བ་

རྣམ་པར་བསལ་བ་ཉིད་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པ་ལས་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཟབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་སོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་

@06A ༄༅། །སོ༔ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐུ་གསུམ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ། དྲམ་ཟེ་ཆེན་

པོའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི། རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན། དྲམ་ཟེ་ལས། ཕྱེད་སྔ་མས་ནི་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྗོད་

ལ༔ ཕྱི་མས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲངས་པའི་འགོག་བདེན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སློ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཤུགས་ལ་

བསྟན་ཏེ། དྲམ་ཟེ་ལས། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅམ་གྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་

གསུངས༔ ཞེས་པས་བཤད། ཟབ་ཅིང་ཞེས་པས་ཡོངས་སྐྱ་དང་། །རྒྱ་ཆེ་ཞེས་པས་སྤྲུལ་སྐྱ་བསྟན་ཏོ། བྲམ་ཟེ་ལས། ཟབ་པས་ནི་གཞན་གྱི་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྟེན་འདི་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་

དང༔ རྒྱ་ཆེ་བས་ནི་གཞན་དང་མཚུངས་པ་མེད་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དེ། ལམ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ཤིག་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི། དེ་ལ་མི་འམ་ལྷ་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱུན་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་ཏོ། བྲམ་ཟེ་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པར་བརྗོད་དོ། །ཀུན་ཏུ་ལེགས་པ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལེགས་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་

@06B ཆིག་གོ། །གཞན་ལ་གནོད་པ་སློང་པོར་གྱུར་པའི་ཕན་འདོགས་པ་མངོན་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུགས་རྗེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་པ་བྱེད་པའི་སློང་པོར་གྱུར་པའི་ཕན་འདོགས་པ་ནི་

འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་དེ། འགའ་ཞིག་ལྷས་བྱིན་བསད་པས་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དགའ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མངའ་བ་དེ་བརྗོད་པ་ནི། འོད་ཟེར་དག་ཀུན་ནས་འཕྲོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིས་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་

པའི་གསལ་བ་ཉིད་བརྗོད་དོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པའི་རྩུལ་ལ། དགོས་དོན། བསྡུས་དོན། ཚིག་གི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྷ་དང་ཀླུ་དང་དྲང་སྲོང་ལ་སོགས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་PADMO་ལ་ཕྱག་བྱས་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསྟོད་པ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་

སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་

ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟབ་པའི་སྐུ་མངའ་ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུ་མངའ་ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ། གཞན་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕུན་

@07A ༄༅། །ཚོགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། འོད་ཟེར་དག་ཀུན་ནས་འཕྲོ་ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ། ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པས་བསྟན། ངག་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡིན་

ཏེ༔ བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ལ་རིགས་སྒོ་ནས་ཤད་པ་ལྟར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག། ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་བྱེད། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་དག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་གཞལ་

བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་དང་། ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ལེའུ་བཞི་པས་བསྟན་ཅིང་། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་ཞེས་

སོགས་ཀྱི་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་ནས་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་བསྟན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ཕྱེད་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་ལེའུའི་ལུས་རྣམ་གཞག

བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལེའུ་གཉིས་པས་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་བའི་སྤངས་བ་ལེའུ་གསུམ་པས་བསྟན། རྒྱ་ཆེ་བ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་ཀས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྐབས་སུ་

ལུས་རྣམ་གཞག་འབྱུང་མི་རིགས་ཏེ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྤྱི་རོལ་དུ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ངག་འདི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུས་རྣམ་གཞག་མ་
ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུས་རྣམ་གཞག་མེད་པར་

@07B ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། ཚིག་དོན་ནི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་འཆིང་བར་བྱེད་པ་
གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་

དྲ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དྲུང་ཕྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཅིང་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཇི་སྙེད་པ་
མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག

དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་སྟོན་
པའི་སྒྲ་ཙམ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་

གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་

བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་དང་དུས་དང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་

པོའི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་མངའ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པར་མཛད་པའི་

ཕྱིར༑ གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པ་དང་ཕན་པ་འབབ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པ་དང་། རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་ལེགས་པའི་རིགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

@08A ༄༅། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མུན་པ་སེལ་

བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གདུལ་བྱ་ལ་ཀུན་ནས་འཕྲོ་ཞིང་ཁྱབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དག

པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་གཟུགས་སྐུ་ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད།

ངེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྡན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་གཟུགས་སྐུ་དེ་སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུས་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐར་ལམ་

གསལ་བྱེད་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་ཉན་རང་
འཕགས་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་

ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་བ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། སེམས་

ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་མན་ཆད་ཙམ་ཐོས་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་
དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོའི་ལྟ་བ་

@08B ལ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། རང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་ནི། དང་པོ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་

ངེས་པའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་
སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་ལྟ་བ

ལ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྒོམ་ན། དེས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པས། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་

པས་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྒོམ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་མི་སྒོམ་པར་འགྱུར་བས། དེས་
འཁོར་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་

ཕྱིར༔ རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ། རང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ལྟ་བ་མཚུངས་
པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་

རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། ཡོད་ན་སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་

མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་

@09A ༄༅། །དྲུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་དེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག

མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ལུས་ཅན་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དྲུང་ཕྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཅིང་། སྤྱངས་པ་དང་ཞེས་ཆོས་

ཀྱི་བདག་འཛིན་ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། SH'AKYAR་ཡང་། རྟོག་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ། ཁམས་གསུམ་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་

པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་དྲ་བ་སྟེ། འཆིང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་

འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན། འཁོར་བ་སྤངས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་དགོས་པ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་བྱེད་པར་བཞེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་ལ། དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཟློག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་ཟློག་པ་མ་ཡིན་པས། འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་པ་མ་ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་

@09B འགལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་སྤངས་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག

ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དྲངས་མ་ཐག་པ་དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བསྟན་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་

ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་དག་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་གང་རྩོམ་པ་ཡིན་

ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་བྱས་པ་ལ། རྟོགས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཤཱཀྱར། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེན་

པར་བྱེད་པ་ནི་མཁས་པ་དག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཉན་པ་པོའི་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་མང་བས་ཕན་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལང་མེད་པ་སྐད་དུ་བྱས་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་གོམས་པས་བསྒོམས་པའི་སེམས་ཁོ་ན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བསྟན་

པ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་དོར་བར་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འདི་ཡང་ཚིག་ཟུར་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས།

དངོས་བསྟན་ཉན་པ་པོའི་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་ངོས་བཟུང་ནས་རང་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཤུགས་བསྟན་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་པ་པོའི་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་བཞི་

@10A ༄༅། །དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་རང་དོན་དུ་རྩོམ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཕལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེས་པས། སྔོན་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་བཅོས་ཕལ་པ་དང་། བྱ་བ་ཕལ་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཤེས་རབ་ངན་པ་དེ་བསྟན།

ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན་ཞེས་པས་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པ་དེ་བསྟན། ལེགས་བཤད་རྣམས་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞེས་པས། ཉན་པ་པོའི་སྔོན་ཀྱི་སྐྱོན་ལེགས་བཤད་ལ་དོན་གཉེར་མེད་པ་དེ་བསྟན། ཕྲག་དོག་དྲི་མ་དག་གིས་

སྦྱང་བར་ཡང་ཞེས་པས། ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་བློ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པ་དེ་བསྟན། སེམས་ནི་ཡུན་རིང་ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚོས་གྲགས་རང་ཉིད་ཀུན་བཏུས་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་

རྣམ་འགྲེལ་རྩོམ་ཞེས་བསྟན། དེ་ལྟར་ཡང་SH'AKYAR། འདིར་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ཤེས་རབ་ངན་པ་ཉིད་དང་། མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཉིད་དང་། གཟུ་པོ་མིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཕལ་ལ་མ་ཆགས་

ཞིང་ཞིས་རབ་རྩལ་ཡོད་པས་ན་ལེགས་བཤད་རྣམས། དོན་དུ་གཉེར་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཕྲག་དོག་དྲི་མ་དག་གིས་མི་སྤང་པར། ཡོངས་གྲུར་ཕྱིར་ན་བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས། སེམས་པས་

འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས། །ཞེས་འདོན་ནས། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདོན་པ་བསྒྱུར་ནས། གཞུང་འདིས་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་པའི་སེམས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ལ་སྨོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་

སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གཞན་དོན་དུ་རྩོམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། SH'AKYAR། གཞན་དག་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་

@10B རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་འཆད་པར་བྱེད་ཀྱི། རང་འགའ་ཁོ་ནའི་བསྟན་བཅོས་མིན་ཞེས་དྲི་བའི་སྐབས་འདིར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་བདག་ནི་སེམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེས་ཚད་མ་ཀུན་ནས་བཏུས་

པ་བཤད་པར་སེམས་ལ་འདོད་པ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཕན་པ་ཆུང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཕན་པ་ཆུང་བ་ཡང་ཉན་པ་པོའི་སྐྱེ་བོ་ཡི་ཉེས་པ་ལས་གྱུར་པས་སོ་ཞེས་དང་།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཕལ་ལ་ཆགས་ཞེ་ན་ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་འདི་ཉེས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་བཟུང་ནས་ཕལ་པ་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན།

བདག་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་སློབ་དཔོན་ལ་ཡང་ཞེ་སྡང་བར་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམས། དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ་ཕྲག་དོག་གི་དྲི་མ་དག་གིས་སྡང་བར་ཡང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཞེ་ན། ལེགས་བཤད་རྣམས་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་

སྐྱེད་པ་ལ་འོ། །ཁར་དུ་རྫོང་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཕོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་དེ། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་བཞི་བསྟན་ནས་ཞུགས་

ལ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཕལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན་ཞེས་པས། དངོས་སུ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོང་ཀྱི་སྐྱོན་

ཤེས་རབ་ངན་པ་དང་མི་ཤེས་པ་དེ་བསྟན་ནས། ཞུགས་ལ་བསྟན་

@11A ༄༅། །བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྟན། ལེགས་བཤད་རྣམས་དོན་དུ་མི་

གཉེར་ཞེས་པས། དངོས་སུ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་ལེགས་བཤད་

ལ་དོན་གཉེར་མེད་པ་དེ་བསྟན་ནས། ཞུགས་ལ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ལེགས་བཤད་ལ་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་པ་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྟན། ཕྲག་དོག་དྲི་མ་

དག་གིས་སྣང་བར་ཡང་ཞེས་པས། དངོས་སུ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་བློ་

གཟུ་བོར་མི་གནས་པ་དེ་བསྟན་ནས། ཤུགས་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཡིན་ན། བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྟན། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྲབ་པ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ནི་འདི་ལ་དགའ་བ་

སྐྱེས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་རྩོམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་པ་ལ། གོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། ལེའུ་དང་པོས་ཚད་མ་མདོའི་

དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དེ་བསྟན་ནས། ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་ལྷ་དབང་བློས། སློབ་དཔོན་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་རྒྱུ་རྗེས་

སུ་དཔག་པ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་བཤད་པ་མཛད་པར་རྩོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་

མི་རིགས་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གང་ཞིག །ཀུན་བཏུས་སུ་མངོན་སུམ་དང་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཀུན་བཏུས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད། བསྟན་བཅོས་འདིར་དགོས་

@11B པ་ལ་ལྟོས་པའི་རིམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མདོའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མདོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་དོན་དང་དོན་

མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་དགོས། ཚུར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ།

ཞེས་དང་། ཤཱཀྱར། གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་འཆད་པར་བྱེད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རང་འགར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདི་རྣམ་པར་འཇོག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཞེས་

གསུངས༏ འོན་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་དེ་གང་། དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཤཱཀྱ་བློའི་ལུགས་དང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ལུགས་
གཉིས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པའི་ཚད་

མའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་

དང་མི་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་མཛད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བཏགས་
པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམ་

པར་འབྱེད་པ་ནི་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚུར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་ལྟར་
འབྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་དེ་དེ་གཉིས་རྣམ་

@12A ༄༅། །ཕར་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༼ཤཀྱ་༽ དེ་བས་ན་གཞན་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་ནི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་མུ་

སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའོ། །དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ཉིད་

ལ་རྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིགས་རྣམས་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དོན་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དེ། བྲམ་ཟེ་ལས། དོན་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའམ། གཙོ་བོ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་།

རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་གསུང་། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་སུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་སུ་བཤད་པའི་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་ལྡོག

ཕྱོགས་ཡོད་པས་དེ་བསལ་ནས་རྗེས་དཔག་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་དང་། ཞཀྲུར། གལ་ཏེ་རྗེས་

སུ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ལ་རྨོངས་པས་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་

@12B པས་བཤད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་མི་འཆད་པར། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ནི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱལ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་། བཞི་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་མཐོང་བས། དེ་བསལ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབད་མེད་དུ

འགྲུབ་པས། དང་པོར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ལེགས་པར་བཤད་ཅིང་། ཤྚགྲུར་ཡང་། གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པས་རྟགས་

ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ན་རྣམ་པར་འཇོག་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། གཏན་ཚིགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་སྒོ་ཁོ་ནས་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། ལེའུ་དང་པོས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་རྒྱུལ། གང་ཞེ་ན།

འདི་ལ་རྗེས་དཔག་གི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་དང་། ལྡོག་ཕྱོགས་ལྡན་པོའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པ། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི་ཞེས་པ་ནས། མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཚད་མ་དང་ནི་

འགས་བྱེད་སྨྲར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དང་པོ་ལ་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། (SH'KYA) བློས་གསུངས་རྒྱལ་དང་། གསུང་སྒྲོས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་བཞག་འཆད་

རྒྱལ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི །རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་བཞིའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཐེ་སྙེད་ཅིག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི་གཏན་ཚིགས་

@13A ༄༅། །ཞེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པས་གྲངས་ངེས་བསྟན། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པས་ལོག་ཕྱོགས་

གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། (SH'KYA)ར། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལས་ནི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་། ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ཟློག་པ་བཤད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

མཚན་ཉིད་དོ། །ཕྱོགས་དེའི་ཆ་ནི་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཏེ། དེས་ཁྱབ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་ངེས་པའོ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་སྟེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་གསུམ་

ཁོ་ན་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལས་

གཞན་ཞེས་པ་འཆད་ཚུལ་གསུམ་ལས། རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པར་འཆད་པ་དང་། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པར་འཆད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་

ཞེས་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། ལུགས་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པས། རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྡོག་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཐམས་ཅད་སྡུད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་

པ་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། (SH'KYA)ར། གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བྲམ་ཟེ་ལས། འོ་ན། བསྒྲུབ་པར་མི་

@13B ནུས་པ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེའི་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་གཞན་བཞི་པ་ལ་སོགས་
པ་ཡིན་ནོ། འདིའི་དེ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་

ལ་ཡོད་ཀྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མིན་པས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་
ལས། །ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཅོས་ཅན།

གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གསུང་སྒྲོས་ལས་བྱུང་ཚུལ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི་ཞེས་
པས་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་

གྱིས་འཆད་ཚུལ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དབྱེ་བ། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། དམ་བཅའ་དང་། བསྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་

ལ་རྗེས་འགྲོའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པས་འཆད། ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཞེས་སོགས་

ཀྱིས༑ ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་ཞེས་པ། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཞེས་པ་ནས། མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རང་དོན་ལེའུའི་གཞུང་

ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། ཅེས་པ། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པ། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་

@14A ༄༅། །ནི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ལྷག་མ་ལྡན་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་འང་ཞེས་པ་
ནས་མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་

རྒྱས་པར་འཆད། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི་ཞེས་པ་ལ། རྒྱས་བཤད་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཚུལ་གསུམ་སོས་སོའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མ་མདོར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་

ངེས་པ་སློས་པའི་དགོས་པ་ནི། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ལ་
རྒྱས་བཤད་མེད་ན། འདི་རང་དོན་ལེའུའི་ལུས་རྣམ་བཞག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་

སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རྒྱས་བཤད་སྤྱར་སློས་ནས། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་གཞུང་
གི་རྒྱས་བཤད་ཕྱིས་སློས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མདོར་བསྟན་གྱི་གོ་

རིམས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་གཞུང་སྦྱར་གསུངས་ནས། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པའི་གཞུང་རྗེས་སུ་སློས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡེ་བ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར

བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་སྦྱར་གསུངས་ནས། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རྒྱས་བཤད་ཕྱིས་གསུངས་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་

ལས་གཞན་ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་གཞུང་ལས་བརྗོད་བྱ་ཉུང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་

@14B ཞེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རྟགས་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱུ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དང་པོ་ལ་ཡང་འབྲས་བུའི་

གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི།
རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ལ། མི་སྣང་བ་མ་

དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ལ།
མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་

ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། སྐབས་འདིར།
འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར། མ་དམིགས

པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་

ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། རྒྱུ་བསྒྲུབ་པར་རིགས་གཅིག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རང་བཞིན་ཅན་བསྒྲུབ་པར་རིགས་གཅིག་པས།

སྐབས་འདིར་འབྲས་རང་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཅིང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་

@15A ༄༅། །པས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བཤད། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་དང་། འགལ་ཟླ་སྒྲུབས་ནས་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དབྱེ་བ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་གསུང་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་

འབྲས་སྐྱེ་བར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་ལ་རྩོད་སྤོང་འཆད་ཚུལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ན། ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ། ལྟར་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་དུ་འདུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོད་པ་སྨྲང་བ། དུས་མཉམ་པ་ལ་ལྟོས

པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ལྷར་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་དུ་འདུས་པ་དགག་པ་ནི། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། ཕོ་ན་རེ། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་

འབྲས་བུ་ནི་ཞེས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་ལ་རྩོད་སྤོང་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་ཞེས་སོགས་གཏན་ཚིག་ལྷར་སྣང་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞུང་འདི་རྣམས་གཏན་ཚིགས་ལྷར་སྣང་དེ་ལས་གཞན་

ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པ་དང་། ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་ལ་རྩོད་སྤོང་འཆད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལྷར་སྣང་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པ། རྟགས་ཡང་དག་གི་གྲངས་ངེས་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབས་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་སྒྲོས་ལས་བཤད་པ་ཐར་ལམ་

གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གྲངས་ངེས་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་གཞུང་དུ་རིགས་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་རྟུས་ཐ

དད་ལ་དུས་མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་གཉིས་ལས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་དུས་མཉམ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་

རག་ལས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པ་དང་། ཡིན་

@15B ལ་གཉིས་ལས། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་རྫས་ཐ་དད་དུས་མི་མཉམ་ཞིང་། རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་དུ་མི་རིགས་ཞེས་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། ཙམ་

གྱིས་འགྲུབ་པ་མེད་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་

པ་ལ། འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱིར་རྒྱུའི་ཁྱབ་པར་དཔོག་པ་རྟགས་སུ་མི་རིགས་ཞེས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལམ་མཐོང་བ།

ཙམ་གྱིས་འབྲས་སྤྱི་མཐོང་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། རྒྱུ་

ལ་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་ཙམ་ཡང་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི་ཞེས་

གསུངས། རྒྱུ་ཚོགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་དང་སྐྱེ་

པས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། རྒྱུ་རྫོགས་པ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས། གྲངས་ངེས་ལ་མི་གནོད་ཅེས་པ་རྒྱུ་རྫོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད།

རྒྱུ་རྫོགས་པས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ངེས་བསྒྲུབས་མི་ནུས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནུས་པ་རྣམས་ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཐར་

ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན་རྩོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་དེ་ལ་རྟེན་པའི་ཆོས་སུ་མི་འཐད་ལ། གྲུབ་ན་སླར་ཡང་རྟགས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་པ་ནས། རྩོད་གཞི་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ

@16A ༄༅། །པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་བརྗོད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྗོད་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་

ཆོས་ཅན་དང་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པས་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་དང་པོར་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་ལ། དེ་མ་ཁེགས་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་

མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་

ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གང་ཞིག། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་ཚད་མས་གྲུབ། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་

རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་ལུང་འདིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་དཔེ་གཉིས་

ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་

ཚུལ་དང་པོ་གང་ཞིག། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གནོད་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཕྱི་མ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཐལ་འགྱུར་དེ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག

@16B གིས་ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། དཔེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་ཁས་བླངས་པའི་གང་

ཟག་དེ་ལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གང་ཞིག། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གནོད་

བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཕྱི་མ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་

པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདིས། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་ན། འདིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་ཡང་བསྟན་དགོས་ཏེ། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག

ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཞེས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ

པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་
སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་ཚད་གྲུབ་བྱེད། ཞེས་གསུངས་ཞིང་། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མེད་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ།
མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། ཆོས་དང་སྐད་

@17A ༄༅། །ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱུལ་མཚམས་ཊེ་ཀ་ན་མེད་པའི་བཤད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་

དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རྩོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུས་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་ན་
རྟགས་དེ་ལ་རྟེན་པའི་ཆོས་སུ་མི་འཐད་ལ་གྲུབ་ན་སླར་ཡང་རྟགས་

བཀོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སློས་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རྩོད་གཞི་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན།

མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་སྒྲ་

རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པ་མི་ཁེགས་ལ་དེ་ལྟར་ན། །ཚུལ་གསུམ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་

དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གང་ཞིག། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚད་སྒྲུབ་བྱེད། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་གྱི་མཐུན་

དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་

@17B ཅན༏ དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གང་ཞིག། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་

གསུངས༏ འདི་ཡང་ཊཱི་ཀའི་ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཏེ། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞེས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབས་པ་གཉིས་ཀ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ལ་སྦྱར་ནས་

བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་གྲུབ་པ་ལ་

སྒྲོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཀྱུར་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་

ན༑ དོན་བྱེད་ནུས་པ་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོའི་སྒྲ་
དོན་དངོས་པོར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་མ་གྲུབ། སྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
རྟགས་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན། ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ། ཁྱབ་

པ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ན། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེའི་དོན་བསྡུ་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་

@18A ༄༅། །ཆོས་གྲུབ་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གཞན་ཡང་། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་

དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡོད་ན། དཔེ་མེད་ཅན་
ཡིན་དངོས་རྣམས་ནི། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འཇིག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་བྱེད་ལས། དངོས་པོ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན་དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་

ཅན་ཡང་དག་ཡོད་པས་ཁྱབ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པས་ཁྱབ་བམ་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་ངག་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་ཀྱི་རྟགས་

ཀྱིས༑ རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ལ། མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་འོས་པར་བསྒྲུབ་པའི། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་

དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོས་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། ཞེས་པ་ནས་རྩོད་གཞི་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་

@18B བར་གྱིས་འཆད་། གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན། དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

ཕྱིར་རྒོལ་རྣམ་དག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་གྲུབ་བམ། མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚད་

མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས། པ་ལྟར་ན། དེས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་གྲུབ་པར་ཐལ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཁས་བླངས་།དེས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་

དང་པོར་བརྗོད་རིགས་སོ་ཞེན། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྩོད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གསུམ་ཀ

ལ་འཇུག་པས་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲ་

རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་རྟོགས་མི་ནུས་ལ། དེ་མ་རྟོགས་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གི་ཁྱབ་པ་

གྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་
ཁྱབ་དུ་བསྟན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་ནས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་

@19A ༄༅། །པ་འཆད་པ་རྣམས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་
དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་

ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སུས་ཁས་བླངས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་རང་ལ་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན་
ཞེས་དྲིས་ན་ལན་མེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་གཟིགས་ཤིག།

འདིར་སྨྲས་པ། རྒྱལ་ཚབ་གསུང་ངག་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཞིན་བརླིང་། ས་འོག་གཏེར་བཞིན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ། རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། འཁྲུལ་མེད་ཇི་བཞིན་གོ་བ་ངོ་མཚར་ཆེ། །གསུམ་པ་ལ། ཉེས་སྤོང་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་མ་བརྗོད་པར། །ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་གྲུབ་བམ་སླམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་

ནས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་ན། རྗེས་ཁྱབ་བསྟན་པའི་རང་གི་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲ་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མི་མཐུན་དཔེ་

ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་ན། ལྡོག་ཁྱབ་སྟོན་པའི་ངག་གིས། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲ་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་དང་། རྩོད་གཞི་ལ་ཉེ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྩོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་གཉིས་

པ་ལ། མགོ་མཚུངས་དང་། རིགས་པ་གཞན་ནོ། དང་པོ་ནི། འོ་ན། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ལ་འཇུག་ན། བྱས་

@19B པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བསྟན་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་འཇུག་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་བསྟན་པའི་སྒྲ་དང་ཟློས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྗོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད། གྲུབ་ཟིན་

ལན་དུ་མི་རུང་བ། རང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མིང་རྗོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་དུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་དགོས་ཀྱི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་

ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་བུམ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ཐལ་འགྱུར་ཐམས་

ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེའི་སྒྲ་རྩོད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པས་
ཞེས་དེ་གསུམ་ཀ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་དང་། མཐུན་དཔེ

ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན་ཁྱབ་པར་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་མིང་སྦྱར་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུ་

མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མཐུན་དཔེའི་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་

ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་བུམ་པལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་
ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ན། མི་

@20A ༄༅། །རྟག་པ་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེ་

ཡིན་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་

ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་འབྱུང་། ཡང་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཏི་ཀའི་དོན་ནི། བྱས་བ་སྒྲས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་བུམ་བ་ལ་ཡོད་པར་

ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། བྱས་

པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གོང་ཟག་ཡིན་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པཀྱ་བསྒྲུབ་

པར་བྱེད་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ་ཞེས་སོགས་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་

པའི་སྒྲ་ཟློས་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི་བྱས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་བྱས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གང་

@20B ཏུང་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས། གཉིས་པ་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་མཐུན་དཔེ་བཟུང་ན་དེ་ཆས་ཁྱབ་ཞེས་རྗེས་ཁྱབ་བསྟན་པའི་སྒྲ་ལས་

རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡང་བསྣན་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་ནམ་མཉམ་པའི་ངོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རང་ལན་

ནི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྟོན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྨོས་ན་སྐྱོན་དེ་དག་རིམ་པར་སྤོང་དགོས་པས་རྟོགས་དཀའ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྨོས་ན་

སྐྱོན་དེ་དག་འབད་མེད་དུ་སྤངས་ནས་རྩོད་གཞི་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་རྟགས་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་དང་།

རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དུ་བ་ལས་ནི་འདི་ན་མེ་ཡོད་དོ། །ཤིང་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཤིང་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

གཞིར་གྱུར་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས། སྐབས་འདིར་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དུ་བ་མེ་
ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་

པར་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱུར་རྫས་དེ་ཡང་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་རབ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དུ་
བ་དེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་རྩའི་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའ(I)་འབྲས་

@21A ༄༅། །རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། །རྩའི་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལའི་དུ་བ་ཡང་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལའི་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

ནུས་ཏེ། ཚང་མང་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་།དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ན།
མི་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། མི་གྲུབ་དུས་དུ་བ་མ་སྐྱེས། དུ་བ་སྐྱེས་དུས་

མི་འགག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ནི་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཚིག་གི་ཚུལ་འདི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས་གལ་ཏེ་དེ་ལས་

སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། དེའི་ལན་ནི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དེའི་དོན། དུ་

བའི་སྐྱར་རྫས་དེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། སྐྱར་རྫས་ཙམ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་

རང་འགྲེལ་ལས། རྟགས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱི་རྣམས་གཟུང་ན་ནི་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐྱུར་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་

@21B ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་ན་ནི། འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། སྐྱུར་རྒྱས་དེ་མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་སྐྱུར་རྒྱས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་

རྩོད་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། རྩྭའི་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་ལ་སོགས་པ་དུ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་དུ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། མིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས། འོ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག །མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བུ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་མེ་ལ་མི་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་མེ་དང་རྩྭའི་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་

མེ་མིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟོད་པ་གསུམ་པའི་ལན་ནི། ཐལ་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ལའི་དུ་བ་ཡང་རྟགས་སུ་ཁོ་བོ་མི་འདོད་དེ། དེས་ན་ལའི་མེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ལའི་དུ་བ་ཚང་མང་

ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གསུམ་མོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ལ་ལ་དམིགས་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་

ལ་ལ་ཡོད་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་དང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པས་ཉེས་པ་སྔ་མར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་འགོད་པའི་ཚེ་དུ་བ་ཙམ་བཀོད་ལ། སོང་བ་ནི་ལའི་དུ་བ་སོང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྟགས་སུ་གང་སོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཉློག་ཏུ་མེད་དོ། །ཁྱོད་

@22A ༄༅། །ཀྱིས་རྟགས་སུ་འདི་སོང་ཞེས་སྨྲས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་སྨྲས་པ་དེ་རྟགས་སུ་མ་སོང་གང་སོང་བ་དེ་སྨྲ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། གང་སོང་བ་དེ་སྨྲ་ནུས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བཀོད་པས་ཆོག་མོད་

ནད་འོང་བར་མཐོང་ནས་མ་བཀོད་དམ། ཡང་འགོད་པའི་ཚེ་ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་བཀོད་ལ། རྟགས་སུ་སྤྱི་མཚན་སོང་བར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བས་རྣ་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་ཐུས་ལ་ལེགས་པར་ཉན་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས། དེ་

རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་དེ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དུ་ལྡན་ལའི་མེ་དེ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་

ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དུ་ལྡན་ལའི་མེ་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་

ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བའི་
རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དུ་

བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། །གཉིས་པ། ཡང་དག་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་པ་ནི། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་

པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཚང་མང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། མཐུན་དཔེ་ཚང་
མང་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སོང་། དེར་

@22B ཐལ། དུ་ལྡན་ལའི་མེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཞིག །དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་དང་དུ་ལྡན་ལའི་མེ་མཐུན་དཔེ་ཚང་མང་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། གསུམ་པ།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བ་ནི། །དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ

ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་པའི་

གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་མི་ཡོད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་

པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་

ཚད་མས་མ་ངེས་ན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ལ་ལ་དམིགས་པའི་དུ་བ་དེ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཞད་མ་ཐག་པའི་

སྐྱོན་གསུམ་འཛུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དུ་བ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས། ལའི་དུ་བ་དེ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་

ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སོང་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལའི་དུ་བ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སོང་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བཞད་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་འཛུག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་སྨྲ་བའི་གྲོལ་

@23A ༄༅། །ཁ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འདི་སོང་ཞེས་སྨྲ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་མ་སོང་

བས་ཁྱབ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་སོང་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་སྨྲ་མི་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླང་ཏེ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་མ་སོང་

བས་ཁྱབ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་སོང་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་མ་བཀོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། སོང་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མིན། དུ་ལྡན་

ལའི་དུ་བ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སོང་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། བཀོད་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རིགས་གཏེར་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །དུ་ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་པ་

དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་ལའི་དུ་བའི་དོན་སྤྱི་དེ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་འགོག་པ་ལ་ཊཱིཀར། སྔུན་གྱི་སྦྱོར་བས་རྣ་བའི་དབང་པོ་

མ་ཉམས་པར་བྱས་ལ་ལེགས་པར་ཉན་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དུ་ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་པ་རྟགས་སྦྱོར་དེའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མི་འཐད་དེ་རྟགས་སྦྱོར་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེས། དུ་

ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་བོས་ཀྱི། དུ་ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་མ་བོས་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་འཐད་པ་བྱུད། ཡང་ན་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ། ལའི་དུ་བ་

@23B རང་མཚན་པ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལའི་མེ་རང་མཚན་པ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་

བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་

རྣམས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་གྱི་རྩོད་པ་བཞི་པའི་ལན་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཐན་འདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ཐན་འདགས་བྱ་དུ་བ་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་

ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ནའང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་དགོས། དུ་བ་མེད་ནའང་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་

དང་པོ་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ན། དུ་བ་ཐན་འདགས་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་

ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ན། དུ་བ་མེའི་ཕན་འདགས་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ན། མེ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་ཊཱི་ཀར། རྫས་ཐ་དད་མི་སྲིད་པ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་བསྟན་མི་ནུས་པ་སོགས་

ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བས་ལྷག་ཆོད་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དུ་བ་ཡོད་ན་དུ་བ་མེ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དུ་བའི་དུས་སུ་ཡང་དུ་བ་མེ་དང་རྫས་ཐ་དད་མིན། མེའི་དུས་སུ་ཡང་དུ་བ་མེ་དང་རྫས་ཐ་དང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། མེ་གྲུབ་དུས་ན།

དུ་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དུ་བ་སྐྱེས་དུས་མེ་འགགས་ན། དུ་བ་ཡོད་ན། མེ་མེད་དགོས་པས། ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་བྱུད། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲ་རྟག

པར་ཁས་བླངས་པའི་དུས་སུའང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་མ་བླངས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་དུས་སུའང་དེས་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དགག་གཞི་བཅད་ནས། མེ་གྲུབ་དུས་སུ་དུ་བ་མི་སྐྱེས། དུ་བ་སྐྱེས་དུས་མེ་འགགས་ན། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་མེད་དགོས།

@24A ༄༅། །པས། ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་བུད། ངེས་ན་ཕ་གི་ན་དུ་བ་འདུག་པས་མི་འདུག་སྙམ་ཡང་ལའི་དུ་བ་དང་དུ་བ་ཡོད་པ་སོགས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་

སོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དུ་བ་ཉིད་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བ། སྔེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་རྨ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་མེ་ཡོད་པ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་

པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། །མེ་ཉིད་དུ་

ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་སྔེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་རྨ་མེད་པའོ། །འོ་ན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་པོ་དགག་རྟགས་དང་སྒྲུབ་རྟགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་

ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་དང་།

SH'A KYAR། གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་

གཏན་ཚིགས་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀོ་ན་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བར་བྱའི་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ཀོ་ན་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀྱིས་དགག་པ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

ངེས་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི། རྗེས་སུ་དཔོག་པ་རྣམ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་པས་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་གི་བསྒྲུབ

བྱའི་ཆོས་སུ་དངོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། རང་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། རང་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའོ་

@24B ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། རིགས་ཐིག་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡིན་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་

ལས། རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དགག་བསྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་སྒྲུབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དང་པོ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཐིག་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། SH'AKYA˙

བློས་དེ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་ཡི། །དངོས་པོ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། །དགག་པ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ནི་དགག་པ་ཁོ་ནའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། འབྲས་རང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་བསྒྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་རྟེན་པའི་རྣྀས་

དཔག་གིས་དགག་པ་འཇལ་ལ། དགག་རྟགས་དང་དགག་རྟོག་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་གྲང་རེག་གིས་སྡོང་པའི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཞེས་ཟེར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་ཐིག་ཊཱི་ཀྐར། འོ་ན། དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་གིས་སྡོང་པའི་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་དགག་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། འབྲས་

རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་གསུངས། དེའི་ལན་དུ་རིགས་ཐིག་ཏེ་ཀ་ལས། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་། རྒོལ་བའི་དཔག་འདོད་གྲུང་རིག་གིས་སྟོང་པ་ལ་གཙོ་བོར་ཞུགས་ན། མེ་ཡོད་པ་སྦྱོར་རྒྱུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་དགག་རྟགས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །མེ་མི་

རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྲབ་པ་མེད་ལ། མེ་ལ་གཙོ་བོར་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ན་འབྲས་རྟགས་ཡིན་གྱི། གྲུང་རིག་གིས་སྟོང་པ་སྦྱོར་རྒྱུལ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་གྲུང་རིག་གིས་སྟོང་པ་ལ་གཙོ་བོར་

@25A ༄༅། །ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་མེ་ཡོ་ཙམ་ལ་ཚད་མས་

ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར། དུ་ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན། གྲུང་རིག་གིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་གྲུང་རིག་གིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་

འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དགག་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད། དེ་དང་སྒྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་

ཡང་དག་དང་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ལུང་དེའི་དོན། དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་གྲང་རེག་གིས་སྟོང་པ་ལ་གཙོ་བོར་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར། དུ་ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་གྲང་རེག་གིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཕྱིར་རྒོལ་དེ་ལ་སོང་བ་དང་། ཡང་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་མེ་ཡོད་ཙམ་ལ་གཙོ་བོར་ཚད་མས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་དུ་ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན།

གྲང་རེག་གིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་འགོད་རྒྱུལ་དེ་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་། ཕྱིར་རྒོལ་དེ་ལ་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་སོང་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དགག་པ་ཡིན་ན། མེད་དགག

ཡིན་དགོས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་སོགས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དངོས་ལ་དངོས་པོའི་ཚེ། ཁས་བླངས་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད། །སྒྲུབ་བྱེད་སྤྱ་མ་དག་གིས་ནི། མ་ཡིན་སྒྲུབ་པར་

@25B བྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྱ་མ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་དགག་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་བ་མི་འཐད་དེ། བསྒྲུབ་བྱེད་སྤྱ་མ་དག་གིས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་དགག་ཤུགས་ལ་སྒྲུབ་པར་བསྟན་

པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་རིགས་ཐིག་དང་འགལ་ཏེ། རིགས་ཐིག་ལས། དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་ཁོན་ཞེས་བྱ་ཡི། དངོས་པོ་ཁོན་སྒྲུབ་ཅེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ།

དགག་པ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་བ་འདིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དགག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཤུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བའི་མེད་དགག་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་གདབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་དགག་ཤུལ་དུ་རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་

པའི་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པའི་མེད་དགག་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་དོན་གང་ཞེ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། དུ་བའི་

རྒྱུ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་ཊི་ཀ་ལས། ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་གི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། རང་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མེ་ཡོད་པ་དེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་

@26A ༄༅། །སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན། མེ་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་

སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ་བ་དང་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཚ་ཞིང་བསྲེག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ་བ་དང་། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་

མེ་ཚད་མས་དམིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་དང་

སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་དང་སྒྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དགག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མས་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ་གཉིས་པ་ནི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག

དང་། རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་པ། རྒྱུ་སྤྱི་སྒྲུབ་པ། རྒྱུ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པ། རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བར་སྣང་གི་དུ་བ་སྔོ་ལོང་

པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མེ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་

@26B ཅན། དབང་ཡིད་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་སྲིད། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་ན་ཆོས་ཅན། བུ་རམ་གྱི་རོ་སྔ་མས་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཕྱི་མ་

སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། བུ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་ལ་དཔྱད་པ། མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ། དང་པོ་ལ། བོད་སྔ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བོད་སྔ་རབས་པ་རྣམས་ནི། ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་

པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་

གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་མ་གྲུབ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་

ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས། གཞན་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཁྱོད་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། ཤ་ཟ་

@27A ༄༅། །ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདུན་

གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཟེར་ན། དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་

ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་བསལ་བ་ཆད་བསལ་དུ་འཕངས་པས། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པས། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་

མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པས། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཁས་བླངས། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པས། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཏེ་ཀའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ནི། རྩ་བའི་ཕྱོགས་སྔ་སྔར་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་དམ་མེད་དྲིས་ནས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྔར་བཞིན་འཕེན་པ་

ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ལ་སྣང་གྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་བཟློག་ན་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་
ཁས་ལེན་པ་ལ་རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བས་ཚད་

@27B བསལ་དུ་བཞག་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སྔ་མ་ལ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་དེས་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱང་མ་ཡིན།
མེད་ངེས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པས་བསལ་བ་དངོས་འགལ་ལ་མ་སོང་

བའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་དེ་མི་འཐད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་
པ་ཡིན་གྱི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ཁས་

བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ན། བུམ་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཞེས་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་དང་། སྐབས་འདིའི་ཐར་ལམ་
གསལ་བྱེད་ལས། སྤྱི་ནི་ཁྱད་པར་མི་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་

བའི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །རྟགས་ཕྱི་

མ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་ངེད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཏེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་དང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་མ་གཟིགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་གྱིས་ལན་གྱི་གོ་ཆོད་དམ་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་གྱིས་ལན་ཐེབས་པ་དང་མི་ཐེབས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བོ་གནག་རྫི་མོ་ལ་སྨྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་འདྲི་བའི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེས་པའི་ལན་ལན་རྣམ་དག་མིན་ཀྱང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་

ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བསལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེས་པའི་མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པའི་ལན་དེ་ལན་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡོད་མེད་ཐེ་

@28A ༄༅། །ཚོམ་ཟ་སྟེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་བམ་མེད་པས་ཁྱབ་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག །ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡོད་
པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། དེ་ཡིན་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཡང་ཐེ་

ཚོམ་ཟ། དེ་བཞིན་དུ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། དེ་ཡིན་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་ཟ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་

ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་སྐྱོན་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་ཡོད་པ་མིན་
པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་

དངོས་སྐྱོན་གཏོང་པའི་ཚེ་རྟགས་མ་གྲུབ་དང་བསལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གང་རུང་གི་ལེན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་
ཡོད་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་པས་

ཁྱབ་བོ། །འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན།
མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པས་ཁྱབ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་

ཡོད་ན་དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཡིན་ན་དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཚད་གྲུབ་མཛད་ནས། རང་ལུགས་ལ།
མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་པས་

ཁྱབ་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ། དེ་ཡིན་ན། དེར་ཤ་ཟ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་མེད་
པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་ལ་མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་དངོས་སྐྱོན་དུ་འདུག་མི་

@28B འདུག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དངོས་སྐྱོན་དུ་བཏང་བའི་ཚེ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་མི་ཐེབས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ལུགས་དང་པོ་མི་
འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྗེས་ཁྱབ་ལ་ཐེ་

ཚོམ་མི་ཟ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་དངོས་སྐྱོན་དུ་བཏང་བའི་ཚེ། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་མི་ཐེབས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཡང་། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་མ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ལྟར་ན། ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་དངོས་སྐྱོན་དུ་བཏང་བའི་ཚེ་རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞིང་བསལ་བ་ཚད་བསལ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཕྱི་མ་

ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་ངེད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར་ཟེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལན་གང་ཡིན། རྟགས་བསལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། བསྐལ་དོན་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན་རང་གང་ལ་

བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བས་

དེ་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དེར་དེ་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་

@29A ༄༅། །དག་དང་། ཁྱབ་བྱེད་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་

ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འདུག་ཏེ། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་

དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་བྲལ་ཁྲོད་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྲོད་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ་

དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁྲོད་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་

འཕེན་གྱིས་ཁྱོད་མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་དེ་རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་རིགས་འདྲའོ་ཞེ་ན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོན་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་

རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་མེ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ་དེ་ནི་འགོད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མེ་ཉིད་སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཡང་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ @29B ཐལ། འདིར་ཡང་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཤ་ཟ་ཉིད་སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དང་། ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་པ་དེ་མེད་པ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་

བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་

ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་ལེན་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་

པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་

འགྱུར་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ཐེབས་ཀྱང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་དུ་ཁས་མི་

ལེན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་

གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པའི་ཚེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསམ་

ནས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ལྡོག་ནས་རྟགས་

@30A ༄༅། །མ་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་པའི་ཚེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྨྲས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་དུ་གང་བཟུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་ལམ་

གསལ་བྱེད་ལས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ལ། ཕྱིས་ཀྱིས་སྐྱ་པ་ཁ་ཅིག །ཤ་ཟ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་འགག །ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་དྲངས་པའི་དཔྱད་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དམ་

མེད། མེད་ན་ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་དཔྱད་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་

ཟེར་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དང་། ཤེས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་ལ། སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད། དེ་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདི་ཐར་ལམ་

གསལ་བྱེད་ལས། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པར་

ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། བསལ་པ་ཁས་ཞེས་བཀག་ནས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རང་ལུགས་ལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྲིད་ཡོད་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་དེ་

@30B སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྲིད་ཡོད་ཅེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་

ཅེ་ན། རིགས་རྒྱན་ལས་དེ་ལྟར་སློས་དགོས་ཏེ། དེ་མ་སློས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན་

གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་

དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་

བདག་ཡོད་ན་དེས་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། རིགས་རྒྱན་གྱི་ལུགས་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་

པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་

@31A ༄༅། །གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་འདྲའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་

གསུམ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་རྣམ་དག་དེ། བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་

ཏུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྲིད་ཡོད་ཅེས་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་མ་སློས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་དེའི་ཚད་

མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་དེའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ན་ཁྱོད་ལ་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་བོ། །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་
དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་

@31B འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཁས་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་པར་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་
ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།

སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མི་འཐད་དེ། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ
བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་

པ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་
ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་སྣང་དུ་རུང་

པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚད་མ་ལ་ཤ་ཟ་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རྟག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་

འདིར་མ་ཁྱབ། རིགས་རྒྱན་གྱི་ལུགས་དེ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་གྲུབ་

ཀྱང་། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གྲངས་ཅན་གྱིས་

ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་ཏེ། དེས་བུམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་

@32A ༄༅། །པའི་ཕྱིར་རོལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་པའི་

གང་ཟག་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག

བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །དེ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་

འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་

པའི་དོན་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྦྲ་བ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མེ་མེད་པ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་

མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བ་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རེ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་མ་གྲུབ་སྟེ། དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་

ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུའམ། །སྣང་བ་མཐོང་བ་མིན་ཉིད་རྟགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་

ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཞེས་དམ་བཅའ་རིགས་སམ་མི་རིགས། དང་པོ་ལྟར་ན་སྣ་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་སྨྲ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་ན་རེ།

དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་

@32B དག་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པ་དེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅའ་མི་ནུས་པར་

སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག

ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དགོས་བ་བཤད་པ་ནི། མི་སྣང་

པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། གང་ཟག་འདི་སྐྱོན་འདི་ལྡ་བུ་དང་བཅས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དགག་པ་དང་། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པར་དོན་གྱི་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག་པའི་དུས་བཤད་པ་དང་།

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་དགག་གཞི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། མི་རུང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་སྟེ།

དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་འགར་བ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དགག་གཞི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་

@33A ༄༅། །མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་། མི་རུང་བ་གཉིས་

སུ་ངེས་པ་ལས། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྦྱིར་ཡོད་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ལ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་

ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག །དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། རུང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་ན།

བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག །དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྐྱེར་སྣང་དུ་རུང་ནས། དགག་གཞི་དེར་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་རུང་དང་། འགལ་ཟླ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་

འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང༌། ངོ་བོ་ལ་ཁྱབ་ཆུང་བ་དང༌། ཆེ་བ་དང༌། མཉམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ཁྱབ་ཆུང་བ་བཀག་པས་འགོག་མི་ནུས་ཤིང༌། ཁྱབ་ཆེ་བ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་བཏགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་ན་

@33B ཆོས་ཅན། ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག །ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན།

བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག །འདིའི་དོན་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་དུས།

གཉིས་པ་ཞིག་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ན་སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་དང༌། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། ཁྱབ་མཉམ་དགག་པས་འགོག་པ་ནི། སྤྱིར་བཤད་པའི་

རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་འགྲུས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཁྱབ་མཉམ་པ་
དགག་པས་འགོག་པ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་

ཚིགས་དངོས་དང་། དེ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའོ་
ཞེས་པའི་དོན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་

ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ལ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་
དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་

པའི་དོན་སྤྱིར་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག་པའི་དུས་ལ་འཆད་རིགས་པ་གང་ཞིག་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་
དམིགས་པ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་

@34A ༄༅། །མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ན་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་

ཚིགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་དེའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་རྟགས་དེའི་དགག་བྱ་འགོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྣང་དུ་རུང་ནས་དགག་གཞི་དེར་མངོན་
སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ཞེས་པ་ནས་རྗེས་པའི་རང་

བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་དུས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རང་ལས་ཁྱབ་ཆུང་བའི་རང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་ངེས་
ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། འབྲེལ་ཡུལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་

ཤིང་། ངོ་བོ་ལ་ཁྱབ་ཆུང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། མཉམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་རང་གི་ཁྱབ་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་
ཚིག་གིས་ཟིན་པར་འགོག་པའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། ཁྱབ་མཉམ་པ་བཀག་པས་འགོག་པ་ནི། སྤྱིར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འཇུག་པའི་

དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་མཉམ་པའི་འབྲེལ་

ཡུལ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་འཆད་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་མཉམ་པ་བཀག་པས་འགོག་ཅེས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་

@34B དེ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་འགོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ཞེས་པ་ནས། །འབྲེལ་རྟེན་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་

ཚིགས་འཇུག་དུས་གཉིས་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། སྤྱིར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་སོ་ཞེས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར། ཁ་

ཅིག། ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ན་ཞེས་པའི་དོན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་སྟེང་གི་སྐྱེས་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་དུས

གཉིས་པ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕས་རྒོལ་གླང་པོའི་སྤོབས་པ་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་། །སྨྲ་ངན་ཕ་སྐྱེས་ཚོགས་རྣམས་ཟིལ་གནོན་པའི། །སྨྲ་བའི་སེངྒེ་གང་དེ་བྱུང་ཕྱོགས་འདིར། །རྒྱལ་ཚབ་གསུང་རབ་གངས་རིའི་བདག་པོར

འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱས་ཚེ། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་

རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་གོ། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱས་པའི་ཚེ། དུ་བས་དབེན་པའི་དང་ར་གླ་གབ་མེད་པ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་

མེད་མེད་དེ། དངོས་འབྲས་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་གོ། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་དུ་བ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་སོགས་ལས། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་

@35A ༄༅། །ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རིགས་ཐིག་ཊཱི་ཀར། ཆོས་དེ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ན། ཆོས་དེ་ལས་བྱུང་མི་དགོས་པར་ཁོ་བོས་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཊཱི་ཀར་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀར་ཡང་དེ་

ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་དང་རྫས་ཐ་དད་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་སྣང་དུ་རུང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་

འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ། འགལ་ཟླ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ངོ་བོའི་འགལ་ཟླ་ལ་ཡང་ཁྱབ་མཉམ་པ་དང་། ཁྱབ་ཆེ་བའི་འགལ་ཟླ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་རང་གི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་འགལ་ཟླའི་འབྲས་

བུ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རང་གི་འགལ་ཟླ་དངོས་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་

པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇོག་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག །མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག

སྟོབས་ཆེན་པོ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞི་དེ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པར་ངེས་ན་གཞི་དེ་ན་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་པོ་མེད་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་

ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་

@35B ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག །གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་ཆེ་བའི་འགལ་ཟླ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་

པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག། རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་ལ་ཡང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་

རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་། འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་ལས། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་དངོས་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་ཚེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་

ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་འབྲས་སྤྱི་ལོང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག །དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་འབྲས་

བུ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཡང་དག་གིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་འབྲས་སྤྱི་ལོང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག །དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགལ་ཟླ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཡང་དག་གིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་

པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ལ་

@36A ༄༅། །དོགས་པ་དཔྱད་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་དགག་རྟགས་ལ་ཉི་ཤུར་གྲངས་ངེས་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་སོགས་སྔེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་

བདུན་ལས་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཅུ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཅིག་སྟེ། བཅུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལས་མང་པ་མ་བཤད་

པའི་ཕྱིར། ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལ་བཅུ་བཤད་དེ། དེ་ལས་འགལ་དམིགས་དྲུག་དང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞི་སྟེ། བཅུ་ཡོད་པར་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་

ལྟར་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བསྡོམས་ན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། རིགས་ཐིག་ལས། དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཐད་

ལྷན་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང་འདི་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་བ་སྟེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁྱད་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་

སྦྱོར་བ་ཡང་ཐ་དད་དེ། རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་

བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅུའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པ་ནི་ལེའུ་གསུམ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། འོག་ནས་དེ་ལྟར་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་

@36B བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་བཅུར་ངེས་པ་དང་། འོག་ནས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་སྐབས་སུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག

དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་མང་བ་མ་གསུངས་པས། ཁ་ཅིག་གིས། གྲང་རེག་དང་གྲང་རེག་གི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་དང་། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་
མ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཚ་རེག

དང་། ཚ་རེག་གི་འབྲས་བུ་དང་། ཚ་རེག་གི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་དང་། ཚ་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མས་ཁྱབ་པ་བཞི་བཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་
པའི་དགག་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་དེའི་

ནང་ནས། བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་ཡིན་ལ་བཞི་ལྷར་སྣང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་དགག་རྟགས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ན་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། དེ་
ལ་ཁ་ཆེ་རྣྫ་ན་ཤྲཱི་དང་། ལོ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། རྩང་

ནག་པ་དང་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་དེ་རྣམས་ལ་དགག་བཞག་མཛད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མེ་དང་ཙན་དན་གྱི་མེ་དང་། དུ་བ་དང་མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་
པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་གྲང་རེག་དང་། བ་

མོའི་རིག་པ་དང་གྲང་འབྲས་སྨྱུ་ལོང་བྲིད་དང་། གྲང་རིག་གི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མེ་དང་ཙནྡན་གྱི་མེ་དང་། དུ་བ་དང་། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་

སུ་བཀོད་པ་དང་། ཚ་རིག་སྐོར་བཞི། གྲང་རིག་སྐོར་བཞི་བཀག་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་ན་རེ། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་

@37A ༄༅། །པ་ཐོགས་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། གྲང་རིག་སྐོར་བཞི་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེ་མ་ཡིན་པས་དེ་གྲང་རིག་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ལ་

རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱུན་མེད་པས་དེ་མཐོང་སྣུམ་གྱི་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་ལས་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། འགལ་

བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི་རྣམས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་

པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་ཟེར། མཚན་གཞི་ནི། མེས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དང་། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དང་། བ་སྨོའི་རེག་པ་དང་།

གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། མེས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་

བྱ་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་ཟེར། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དང་། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་

དང་། བ་མོའི་རིག་པ་དང་། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཙཎྜན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་

འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་

@37B འབྲས་བུ་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་ཟེར།

མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན། དུ་བ་དྲག་ཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་

གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དང་། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དང་། བ་མོའི་རིག་པ་དང་། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་

པར་ནོན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་

རིགས་གཏེར་ལས། ཚ་རེག་སྔོར་བཞིས་གྲང་རེག་བཞི། །བཀག་པས་སྦྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཟེར། །གཞུང་ལས་རྣམ་གཞག་མང་བཤད་ཀྱང་། །འགོག་ནུས་སྦྱོར་བ་བཅུ་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣང་ནག་བརྩོན་འགྲུས་

སེང་གེ་ཡང་། ཛ་ཏ་རི་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པར་མཛད་ནས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ནར་གྲངས་ངེས་ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་

དགག་བཞག་མཛད་ཚུལ་ནི། ལུགས་དང་པོ་འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པ་བཞིའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དེ། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་སྣང་རུང་གི་གཞི་ལ་མེ་སྣང་དུ་མི་རུང་ན། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡང་སྣང་དུ་མི་རུང་བར་

འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མེ་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཚེ། རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་ན་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་འགོད་རིགས་ཀྱི་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རྟགས་འགོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་

འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གྲང་ངེས་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། གྲངས་ངེས་འགོག་པའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ལས་ལོགས་སུ་ཙཱནྡན་གྱི་མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་

@38A ༄༅། །པའི་གཞིར་གྲུང་རིག་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལོགས་སུ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། མི་སྟོབས་ཆེན་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཙནྡན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་

རྟགས་ཡང་དག་སྟེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཙནྡན་གྱི་མེའི་སྤྱུ་རིས་མ་ཟིན་ན། ཙནྡན་གྱི་མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲུང་རིག་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཞིང་། ཙནྡན་གྱི་སྤྱུ་རིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་

ཙནྡན་གྱི་མེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲུང་རིག་འགོག་བའི་རྟགས་སུ་སོང་ན་ཡང་། མེས་གྲུང་རིག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས། དེ་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད་ཅིང་། གཞན་

ལས་ཀྱང་ལོགས་སུ་མ་བཤད་ཅིང་། མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཙནྡན་གྱི་མེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲུང་རིག་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་ལོགས་སུ་འཆད་དགོས་ན། ཙནྡན་གྱི་དུ་བས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲུང་རིག་འགོག་པའི་

འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ལོགས་སུ་འཆད་དགོས་པས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་ནང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པར་

ནོན་པ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཙནྡན་གྱི་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཙནྡན་གྱི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙནྡན་གྱི་མེ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚེ། ཙནྡན་གྱི་དུ་བའི་སྤུ་རིས་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཆེ་ཛྙཱན་ཤྲཱི་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་གྱི་དུ་བ་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་དགག་རྟགས་ཉི་ཤུར་འཆད་པ་དང་

@38B མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱང་ནག་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་ནས། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞི་བསྣན་ཏེ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲངས་ངེས་བཞེད་པ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་ལས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལས་མང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་

གྲང་རེག་འགོག་པའི་འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་སྒོན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་ལྡན་གྱི་ལུང་འདྲེན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་ལས་ལོགས་སུ་ཙན་ཏྲན་གྱི་མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་

ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཆད་པ་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི་སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དགག་རྟགས་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ན། འགལ་

དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཞིར་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་དུ་བཤད་པ

དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཞིར་བཤད་པ་ནི། གང་ལ་གང་འདུས་པའི་བསྡུ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་

@39A ༄༅། །པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད། དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་ཞེས་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་མ་དམིགས་པའི་

སྦྱོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་གནོད་པའི་འགལ་ཟླ་རྟགས་སུ་བཀོད་བ་དང་། བརྒྱུད་ནས་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་འགལ་

དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སུ་འདུས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཟླ་མ་
དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཡུལ་དོན་གཞན་

དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུས་
སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་

པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་དགག་གཞི་དེར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེར་རུང་བར་སྣང་བ་
དང་། མི་རུང་བར་སྣང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་

པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ངེས་ཤིང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་བྱུང་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་རང་དབང་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ལ་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ།
འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་དང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་

བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་རང་དབང་དུ་མེད་པས་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྒྱད་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཤཱཀྱ་བློའི་ལུགས་དང་།

@39B ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྒྱད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་དང་ཞེས་པས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་

དམིགས་ཤུགས་ལ་བསྟན། རྒྱུ་ལྟར་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན།

ངོ་བོ་ལྟར་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཤུགས་ལ་བསྟན། འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་ཞེས་པས། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྩ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཀྱང་བར་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་

ལྟར་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ། །རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ཡི་ནི། རྒྱུ་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་

དམིགས་པའོ། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །རེ་ཤིག་འདིར་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་བཤད་ཀྱི་འདི་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ནི། འགལ་དང་

འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞིར་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། རང་འགྲེལ་ལས། འགལ་བ་གྲུབ་བས་ནི། དཔེར་ན། འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་

@40A ༄༅། །ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དང་། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པས་ནི། དཔེར་ན། འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྒྱུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན། འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ། མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་བརྒྱད། འགལ་དང་ཞེས་པས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་

ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཤུགས་ལ་བསྟན། འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་ཞེས་པས་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རྒྱུ་ལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན། ངོ་བོ་ལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཤུགས་ལ་བསྟན། རྒྱུ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །མེད་ན་

འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགྲེལ་བཤད་ལས། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་སྣང་རུང་

མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་དང་། ཤུགས་ལ་བཞི་བསྟན་པས་སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་པར་བཤད། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་

པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་དང་། ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་གཉིས་ཏེ་དྲུག །རྒྱུ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་པར་བཤད། ལུགས་ཕྱི་

@40B མ་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འགལ་བ་གྲུབ་པས་ནི་དཔེར་ན་འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་ནི་

འགལ་བ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི། རང་འགྲེལ་ལས་རྒྱུ་མཚན་དག་འགལ་ན་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་པོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ན་བ་སྤུ་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། མེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་

ཀྱང་དེ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱོགས་འདི་ན་བ་སྤུ་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཅན་མེད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་འདི་ཡང་གོང་དུ་མ་གྲུབ་པ་པོ་ནས་བསྟན་

པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལྟར་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི། སྔོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་འདི་ཡང་གོང་དུ་མ་གྲུབ་པ་པོ་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ཁས་ལེན་

རིགས་ཀྱི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུ་ལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །ཞེས་པས་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཞུགས་ལ་བསྟན་ཀྱང་། མ་

དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ། སྔར་ལྟར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་པའི། རང་འགྲེལ་ལས། ཤུགས་བསྟན་གཉིས་ཞུགས་ཅིང་དེ་ལས་མང་བ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འགྲེལ་

པར་གཉིས་ཀ་ཁ་བསྐང་བ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ནི། རྟགས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་

ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །བོད་སྔ་

@41A ༄༅། །རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྔ་མ། ཁ་ཅིག །ནས་མྱུག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་དེ། ནས་ས་ཆུ་ལུད་

དྲོད་གཞིར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་ཞིང་ཤར་མ་རང་འབྲས་ནས་མྱུག

འབྱུང་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་ཞིང་ཤར་མ་ནས་མྱུག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་

ནས་མྱུག་འབྱུང་རུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ནས་སྨྱུག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ནས་སྨྱུག་གི་རྒྱུར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ནས་སྨྱུག་གི་རྒྱུར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ནས་སྨྱུག་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག

ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེ་ནས་སྨྱུག་སྐྱེ་རུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་འབུད། རྟགས་བར་པ་གྲུབ་སྟེ་རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་

ཚང་བའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ལུག་ལོའི་དཔྱིད་ཀྱི་ཞིང་། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་འབྱུང་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་རང་

འབྲས་ནས་སྨྱུག་འབྱུང་རུང་ལ། བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དང་། དེ་འདྲ་པའི་ལུག་ལོའི་དཔྱིད་ཀྱི་ཞིང་དེ་རང་འབྲས་སྨྱུག་གྱུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ཡིན་ན་རང་འབྲས་སྨྱུག

གྱུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རང་འབྲས་སྨྱུག་གྱུ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཞིང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག

@41B བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་

ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་ན་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་པ་འཚང་

རྒྱ་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ཞིང་དེ་དག་གིས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པར་ཐལ། ནས་

དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཞིར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པར་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེ་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཞིར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་དང་འགལ། སྲིད་ན་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་

པའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་སྐྱེ་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཞིར་སོགས་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་གཞན་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་དགག་པ། རང་ལན་འདེབས་ཚུལ། དེ་དག་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག། རྒྱ་

@42A ༄༅། །པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་འདོད་ལན། གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་དང་། ལྔ་པ་ལ། ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་འདེབས་སོ། །དེ་སྐྱབ་པ་ནི། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་ན། དེ་བསྐྱེད་རུང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་

ཟ་བར་ཐལ། དེའི་ཕྱོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པ་སྲིད་ན། དེ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་སྐྱོན་དུ་ཤ་ཟ་འཇུག་མི་འཇུག་ཐེ་ཚོམ་

ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དངོས་སྐྱོན་དུ་བཏང་བའི་ཚེ། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། བསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་མི་ཐེབས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་རུང་ཡིན་ན། དེ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། ནས་ས་ཆུ་ལུད་

དྲོད་གཞིར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་ན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་ན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་གི་རྩོད་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ

བའི་ལན་འདེབས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་དངོས་སྐྱོན་དུ་འཇུག་མི་འཇུག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་

བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དངོས་སྐྱོན་དུ་བཏང་བའི་ཚེ། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། བསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་མི་ཐེབས་ཐེག་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཡོད་ན་ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོགས་དཔྱོད་གཞན་རྣམས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་ན། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཟེར་ན། སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་

@42B ཐལ། སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། བསལ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྲིད་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ། ཡོད་ན་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཡོད་ངེས་ཡིན་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། སྲིད་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་དངོས་སྐྱོན་རྣམ་དག་ཡོད་པར་ཐལ། སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་དངོས་སྐྱོན་རྣམ་དག་ཏུ་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ནས་དང་རྒྱ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་པའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ། ནས་

དང་རྒྱ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། འདི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དམ་བཅའ་གཉིས་ནང་འགལ་བར་དོགས་སོ། །གཉིས་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་ལ། ཐར་

ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་ཚུལ་།རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད་མི་སྲིད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ

ཡོད་པའང་སྲིད། མེད་པའང་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། ནས་ས་ཆུ་ལུད་རྫོང་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེས་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་

@43A ༄༅། །པའང་སྲིད། མི་བསྐྱེད་པའང་སྲིད་པས་ཞིང་དེ་དང་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཀུན་ནས་མཚུངས་

སོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆུ་པོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་གྱི་ནས་ས་ཆུ་ལུད་རྫོང་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་

ཁྱད་པར་བ་གཅིག་དང་། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག །ནས་དང་ཀུ་ལུད་ཐོད་གཤེར་

སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། མ་ངེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དེ་འདྲའི་ཚོགས་པ་ཚང་པའི་ཞིང་ཡིན་ན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་བཤད་

པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་ངེས་མི་ནུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན། གཉིས་པ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། གོང་གི་རྩོད་པ་དེའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་

ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་མ་བརྗོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་ན་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་རུང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་འབུད། དེས་ན་ནས་ས་

ཆུ་ལུད་དྲོད་གཞིར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། འོ་ན་ནས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ

@43B ཡིན་ན། ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་པ་ཚང་བའང་ཡིན། ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པས། གཞི་མཐུན་དེས་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ཁེགས་པ་ན། བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཡང་ཁེགས་པར

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གིས་ཁྱབ་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོགས་བ་ཙམ་ནི་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་བསྐྱེད་རུང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་སྦྲོས་པ

རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་ནི། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀཱའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཞིར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཁས་ལེན་རིགས་ཏེ། སྐད་ཅིག

གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་འདོན་པར་ངེས་པའི་ནས་དང་རྒྱ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་པར་

ཐལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཀ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ནས་དང་རྒྱ་ལུད་

དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྒྱགས་དང་རྩོད་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་དག་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་

ཀྱང་། དེ་དག་ཡིན་ན་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རྟུང་བ་ཙམ་གྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ནས་དང་རྒྱ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་པའི་ཞིང་ཡིན་ན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་

@44A ༄༅། །ཆོས་ཟླ་ནས་མ་ངེས་པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ངེས་མ་ངེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་རྣལ་མར་ངེས་མ་ངེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་མདུན་

ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྔར་བཤད་པའི་ཞིང་དེས་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའང་སྲིད། མི་བསྐྱེད་པའང་

སྲིད་པས། ཞིང་དེ་དང་སྨྱུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་

ཅན། ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་

གསུངས་པའི་དོན་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པར་མ་སོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀཱ་ལས་

བཤད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་ན། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས

ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་འབྱུང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

@44B རྟགས་རྣམས་འཐད། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པར་ངེས་པའི་ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་ཡོད། དེ་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་

ཁ་ཅིག །ཊཱི་ཀཱ་ལས། ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བཤད་པས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡོད་མེད་ཐེ་

ཚོམ་ཟ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པར་ངེས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ས་བོན་སྐྱུར་མ་བཏབ་ནས་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡོད་ན།

དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པར་ངེས་ཤིང་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ས་

བོན་སྐྱུར་མ་བཏབ་ནས་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཀྱི་ཞིང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་རང་གི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཁས་པ་སྔ་མའི་

ལུགས་ལ་དཔྱད་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མ་ငེས་པའི་རྟགས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མ་ငེས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་མ་ငེས་པ་ནི། ཁྱབ་བ་མེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། ལྡོག་ལྡན་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འདོད་ན་ཡང་གང་ལ་དགག་སླ་

པའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ལྡོག་ལྡན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོ་བོར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མས་མཐོང་ཞིང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དགོས་པས། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་དེ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་

@45A ༄༅། །བྱའི་ཆོས་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། རྗེས་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མིན་ནོ། ཞེས་པས་བསྟན། འདིའི་དོན་ནི། རིགས་གཏེར་ལས། མ་ငེས་

ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པའི་རྟགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ငེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་

ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེ་ན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་ཉིད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་

སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མེད་ངེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་ཉིད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ངག་སྨྲ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་

ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མེད་པར་

ངེས་པའི་ཕྱིར། ངེས་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ་ལུང་དེས། དེ་སྒྲུབ་

@45B ཀྱི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གཅིག་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ངེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་

ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རིགས་གཏེར་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་དུ་བསམ་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་བ་མི་འཐད་དེ།

དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མ་ནས་ལྡན་བཞིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་

འགོད་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རྒོལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། དངོས་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་དཔྱད་ན། རིགས་གཏེར་ལས། ཕྱོགས་ལས་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པ། །དབྱེ་ན་དངོས་དང་ལྡོག་ལྡན་གཉིས།།

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མི་མཐུན་ལ། །མ་མཐོང་ཡང་དག་ལྡོག་ལྡན་ཡིན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། །མ་མཐོང་འགལ་བ་ལྡོག་ལྡན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་

དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་མ་མཐོང་བ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད།

@46A ༄༅། །མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི། དང་པོའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལས་ཆོ་

འཐོས་ཏེ། མིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་ཞིང་། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་མི་ཤེས་པའི་རྒོལ་བའི་ངོ་བོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། དེ་འདྲའི་རྒོལ་བའི་

ངོ་བོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་ཚད་མས་མཐོང་

བ༑ དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་དང་། ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། དེ་གང་ཞིག་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་

ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་མཐོང་བ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་མི་ཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ། གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དང་བཞི། དང་པོའི་མཚན་གཞི་རིགས་གཏེར་འགྲེལ་པར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །

གཞལ་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་ཞིང་། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་དང་གཞལ་བྱའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ངོ་བོར། སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་སྒྲ་རྟག

@46B པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལུས་ཅན་མིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། རྟགས་འདིའི་དོན་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་ན། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་བྲག་པའི་བློ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།

བྱེ་བྲག་བས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའང་འདོད། རྟག་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པར་ཡང་འདོད། དེ་ལུས་ཅན་དུའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི། དུང་སྒྲ་རྩོལ་

བྱུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པའི་མཚན་གཞི། དུད་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་དང་། འགལ་བ་ལྷོག་ལྡན་གཉིས།

དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་།མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའོ། །མཚན་གཞི་ནི། སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མས་མཐོང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། མཚན་གཞི་ནི། སྐྱེས་

བྱ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། དག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་རྣམས་ནི་ཆོས་རྗེས་པཎ་ཀྱི་བཞེད་པ་རིགས་གཏེར་འགྲེལ་པར་བཀོད་པ་རྗེས་འབྲང་གིས་བཀྲལ་བ་བཞིན་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་ཊཱི་ཀ་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འགོད་

ཚུལ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་ནས་མ་མཐོང་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་

@47A ༄༅། །ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་བསྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་

བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ལ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མཐོང་བའི་

ཕྱིར༏ དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རིགས་གཏེར་བ་རྣམས་ན་རེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མེད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

མཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་ཡང་གཏན་མེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐམས་ཅད་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་།སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་

དག་དོན་གཅིག །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དང་།སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མེད་པའི་

སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས། མཉན་

@47B བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་

ཟག་དེས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་གྲུབ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དོན་གཅིག་པ་དང་། མ་ངེས་

པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྔར་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནང་འགལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁྱབ་ཁས་བླངས། དག་སྨྲའི་རྟགས་ཀྱིས་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ། ཁས་བླངས། རྩོལ་བྱུང་གི་བྲག་རི་

ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག

པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་གྱི་འཕྲེང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རིགས་གཏེར་འགྲེལ་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་བྱེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་ལུས་ཅན་དུ་འདོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་རིག་བྱ་

ཅན་གྱི་མིང་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་ལ་འཇུག་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་པས་རིག་བྱ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི་ཞེས་སོགས་བསྟན་པ་དང་འགལ་

@48A ༄༅། །པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེ་ཚོམ་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྟུལ་ཕྲན་རྫས་དང་། ལུས་ཅན་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་ཅིང་། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་འགལ་བར་ཐེ་ཚོམ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིགས་གཏེར་བ་རྣམས་གཞལ་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་

པ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་རིགས་གཏེར་འགྲེལ་པར། གཞལ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་

གཉིས་༄ དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མར་མ་ངེས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་པ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྔོན་གཙོད་ན་གཞི་མཐུན་བསྡུས་ནས་འཇོག་གོ། ཡང་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལྷར་སྣང་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་

མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་

ཞིག ༗ ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲོན་

གཙོད་ན་གཞི་མཐུན་བསྟུས་ནས་འཇོག །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་མཐོང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མི་

@48B མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལས་ཆེ་འཕོས་པ་

ཡིན་ཏེ། མིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་

གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗོད་གཞི་དང་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། རྗོད་གཞི་ལ་ཡོད་པར་ངེས། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗོད་གཞི་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་མ་ངེས། རྗོད་གཞི་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་

མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་

དང༏ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། དེས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པ་གང་རུང་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་།ལྡོག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་
ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་དེ་

@49A ༄༅། །སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
ཚིགས་ལ་དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་

ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་

ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གཏན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དོན་ནི། སྒྲ་

ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རི་བོང་རྭ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དུད་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དུད་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་

ལས༑ སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་བློ་ངོར་ལ་ལྟོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་མི་འཇུག་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་སྟེ། བྱེ་བྲག་པའི་རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ཡིན་པའང་འདོད། དེས་རྟག་པ་ཡིན་ལ་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའང་འདོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པར་འདོད། རེག་བྱ་ཅན་དུའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་དངོས་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

@49B གཉིས་པ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་

དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་མངེས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་དང་།འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་

གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ། དཔེར་ན། དག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན།

ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་

ཟ་བ། དཔེར་ན། ངག་སྨྲ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ངག་སྨྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ལྷག་མར་ལུས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ངག་སྨྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་

@50A ༄༅། །བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟག་མར་ལུས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་འང་། ཞེས་པ་ནས། མི་དམིགས་

པས་ནི་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།
རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་

བའི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་བྱས་པ་ལ། རང་སྡེ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་འང་། ཞེས་

པ་ནས། མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱང་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་
གྲུབ་པ་འགོག་པ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་

པ་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་(UM)་ལའང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རྟགས་མ་

བྲེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་།ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཚིགས་མེད་སྒྲུབ་ཡིན་

ནམ་ཅི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་པའི། །ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུ་ན་ཡང་ག་ལ་ངེས། །གཉིས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ལ། བསྒྲུབ་

རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་།དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་

ཚད་མ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཉིས་ཡོད་པའི་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་པ་ལ། མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་མི་མཐུན་ལས་མི་

འབྱུང་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་

@50B རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ནི། དེས་ན་དངོས་

པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་

ཚད་མ་ཞལ་ཤད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་པ་ནི། འཇུག་པ་བློ་སྔོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་ཕྱུལ་བྱུང་ཡོད་པ་ཅན། །ཞེས་པ་ནས། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེ་རྣམས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པ་ནི། །ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། །ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཆད། འོ་ན།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལམ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་འགོག་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་རྣམས་

དགག་པ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དང་གཞན་སྡེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་མི་བཞེད་ཅེས་འཆད་པ་ལ།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཡའང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བཞེད་པར་འདོད་པའི་
རང་སྡེ་ལ་ལུང་འགལ་དྲུག་གིས་འགོག་བྱེད་འཆད་པ་ལ། འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་

གཉིས་པོར་ནི། །ཞེས་པ་ནས། མི་ལྡན་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དང་། གཞན་སྡེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་བྱེད་
བསྟན་པ་ལ། ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འཆད། གསུམ་པ། དེ་

@51A ༄༅། །ལྟར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ནི། བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་ཡོད་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་གཉིས་
པོར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་

ལྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བཞེད་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལུང་འགལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ན།
རིགས་སྒོའི་ངག་ཉམས་པར་ཐལ་བ། ལྡོག་ལྡན་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མི་

འཐད་པར་ཐལ་པ། ལྡོག་པ་ཅན་ཙམ་དུ་བཤད་པ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ། ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་རིགས་པར་ཐལ་བ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ། དང་པོ་ལ།

དགག་པ་དངོས་ནི། འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་འབྲས་ཅན་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བས་ལྡོག་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། ལྡོག་པ་ཅན་

ཡང་གཏན་ཚིགས་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། བཞི་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྒྲུབ་བ་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་པས་འཆད། ལྔ་པ་ལ་དགག་པ་དངོས་ནི། ཁྱད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དྲུག་པ་ནི། མ་མཐོང་ཕྱིར་རེག་མཐོང་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

འཆད། ལུང་འགལ་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་སྒྲོ་དང་འགལ་ཚུལ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དང་འགལ་ཚུལ། རྩྭ་ང་གི་རབ་དབྱེ་དང་འགལ་ཚུལ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

དེའི་དོན་ནི། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་སྨོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་

@51B ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་སྒོ་ལས། རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེའི་དོན་ནི། ཐོས་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྐྱུག་པོར་མཚུངས་པ་དེ་ཐོས་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྐྱུག་པོར་མཚུངས་པའི་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་རྣམས་རོ་མངར་བ་དང་ལྡན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པས་རོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གདོན་མི་ཟ

པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་ལ། སྒྲོག་ལྡན་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་
བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྡོག་པ་ཅན་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེའི་དོན་ནི། སྒྲོག་ལྡན་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། བདག་ལྡར་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་
སོགས་པ་བདེན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྒྲུར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
ཡང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སྲིད་པར་ཐལ།

@52A ༄༅། །སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་རང་
འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒོལ་བ་དང་ཕྱི་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ངེས་

པར་བཟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། གསུམ་པ་ནི། ཁྱད་པར་རྣམ་
པར་གཅོད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་

རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མཉན་བྱ་
རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ནི། ཚད་མ་གཞན་
གྱིས་གནོད་ཅེ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ལྟུང་གི་རབ་དབྱེ་དང་

འགལ་ཚུལ་ནི། མ་མཐོང་ཕྱིར་རིག་མཐོང་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བྱེ་བྲག་པས་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ལ་རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རླུང་གི་རབ་དབྱེ་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་འགོག

པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་རླུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ལ་རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྣང་རུང་གི་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ལའང་

@52B རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མི་ལྡན་ན། སྣང་མི་རུང་གིས་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ལའང་རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྣང་རུང་གི་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ལ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མི་ལྡན་ཏེ། རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་བྱེ་བྲག་པས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་

འགོག་པ་ལ་རླུང་གི་རབ་དབྱེ་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་དང་འགལ་རྒྱུལ་མ་མཐོང་ཕྱིར་རིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། སྣང་མི་རུང་གིས་ཆུ་མེ་ལ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མི་ལྡན་ཏེ། རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་བྱེ་བྲག་པའི་

དབང་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་མི་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བ་དགག་འགོག་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། སྐབས་འདིར་དགོས་པ་དཔྱད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེས་

རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ལུང་གི་གནོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དངོས་སློབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་ལོག་རྟོག་ལ་ལུང་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་དབང་

ཕྱུག་སྡེས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ངེས་དར་

ཊཱི་ཀ་ལས། འདི་ལ་མཁས་པ་སྟུ་མ་ཁ་ཅིག་རང་སྡེ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པ་

བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རིགས་པའི་གནད་ཆེན་པོ་འཆུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་གནོད་བསྒྲུབ་བཞེད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་འདང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་

རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱད་པ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་གསུངས་པའི་

@53A ༄༅། །དོན་བཤད་པ། ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་པ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་

དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་དང་པོ་འགྲོ་མི་དགོས་ན། དུང་སེར་པོ་ཁོན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དུང་ཚད་མས་གྲུབ། དུང་སྔོན་པོ་ལ་

འཇུག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་དང་འགལ། ཚད་མ་གཉིས་པ་མི་དགོས་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟག་པ་ཁོན་

ལ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས། དེས་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སྔར་ལྟར་དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་པ་མི་དགོས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁོན་རེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྟག་པ་ཁེགས་ན་ཉེས་པ་དེར་

འགྱུར་ཡང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའོ་ཞེ་ན། རི་བོང་མགོའི་རྭ་རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྭ་རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རྭ་རྟག

པར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་རྭ་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གསུམ་པ་མི་དགོས་ན། གཞལ་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་གཞལ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་རྟག་མི་རྟག་དངོས་

འགལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་སློབ་མ་གཞུང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པ་དག་དང་། གཞན་སྡེ་པ་དག །རྟགས་མི་མཐུན་

@53B ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་དང་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་འགྲོ་དང་། ལྡོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་ལྔ་པོ་དེ་ཚུལ་

ཡུལ་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ཚུལ་དྲུག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར། གསུམ་པ་ལ་བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལྡོག་པས་གཞན་ལྡོག་པར་འདོད་པ་ནི། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །དེ་ཡི་མ་འགྲུབ་བཟློག་དོན་

དུ། །འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། ངེས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་
ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པས་ནི་འགལ་བ་དང་དེའི་ཕྱོགས་

དང་མཐུན་པ་རྣམས་བསལ་ཏོ། །ལྡོག་པ་ངེས་པས་ནི་མ་ངེས་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་དགག་པ་
ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་སྨོས་པས་ནི། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་

པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དག་ཀྱང་ངོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ལུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་

@54A ༄༅། །འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བྱས་མི་རྟག

འབྲེལ་མེད་ཡིན་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤྒཀྱས། གང་གི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བ

ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཅིག་ལྡོག་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལྡོག་པར་འདོད་པ་དེ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས། དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད

པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལྡོག་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་མི་ཚོགས་གོ །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བར་མི་འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ

པ་འཆད་པ་ན། ངེས་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་ངེས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཤཱཀྱས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར

མཛད་པ་ནི། དོན་གྱིས་ན་འབྲེལ་པ་ཡང་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། གཏན་ཚིགས་ངེས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ངེས་

པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ལོག་རྟོག་གང་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་ཅེ་ན། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་དང་། འགལ་བ་

@54B ལྡོག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤཱཀྱས། ཉེས་པ་གང་ཞིག་གི་གཉེན་པོར་ཚུལ་གང་ཞིག་ངེས་པར་བཤད་ཅེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །འགལ་བ་དང་དེའི་

ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བ་རྣམས་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཏེ། འགལ་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ནི་གང་དག་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ལ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ་ཞེས་གསུངས། ལྡོག

ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤཱཀྱས། ལྡོག་པ་ངེས་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བར་སྐབས་དང་སྦྱོར་རོ། །མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའོ། །དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་སྟེ། ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་

ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་

ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤླཀྲུས། གཉིས་ཀ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་
རྐྱོལ་བའམ་ཕྱི་རྐྱོལ་བ་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཀག་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས། རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་ལྟག་ལྡན་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་
ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤླཀྲུས།

@55A ༄༅། །རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་སྨོས་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ལྟག་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དག་ཀྱང་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོར་
རོ། །གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དག་ཅེ་ན་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་

པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ་ལྟག་མ་དང་ལྡན་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལའོ། །དེ་ལྟ་
བས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ངེས་པ་སྨོས་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་བཞེད་པ་

ཁོ་ན་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་འགལ་རྟགས་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིགས་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་དང་ཡང་

དག་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཕྱི་མ་མི་རིགས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པས་ནི་འགལ་བ་དང་

དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་བསལ་ལོ། །ལྡོག་པ་ངེས་པས་ནི་མ་ངེས་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་

གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ

ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཟེར་ན། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

@55B པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་རྣམས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཀུན་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་

ཕྱིར་དང་། སྤྱི་རྒོལ་གྱིས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཀུན་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་

ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཚློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་

ཚིག་སློས། དོན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་སློས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་གྲུབ་སྟེ། དུས་གཞན་བཅད་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །འདིར་ནི་རང་

ཉིད་སྒྲར་མཛད་དོ་ཞེས་དང་། དེ་སྐད་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཚིག་ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་མིན་པར་གྲུབ་དོན་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དོན་དེ་གང་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཡང་དག་ལྟར་སྣང་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩལ་གསུམ་སོ་

སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མ་མཛད་པར། ལྟར་སྣང་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཁོ་ན་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སློས་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འགྱུར་རྩལ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་རྩལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དམ་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པའོ། །

@56A ༄༅། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའམ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་

སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་

པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་རིགས་

པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁས་བླངས། རྩ་བར་འདོད་ན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་

ཡིན་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་རྣམ་བཤད་ཚིག་དོན་འགོག །ལ་ལ་འབྲེལ་མེད་བཤད་པས་དགོངས་པ་

འཆད། །གཞན་དག་རབ་རིབ་དག་གིས་གསུང་འདི་འདོར། །རྒྱལ་

ཚབ་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཁོ་བོས་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་འདི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ

ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་དེ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ

མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་དེ་ཡིན། གསུངས། ཁ་ཅིག །གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་ཡིན་གསུང་།

ལུགས་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་རྩ་བར་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་

@56B འཆད་པའི་ཚེ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ཊཱིཀྐཱ་ལས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པ་རྩ་བའི་ཚིག་གིས་དངོས་སུ

མ་བསྟན་ཀྱང་སྦྱར་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེས་ན་ཀུན་བཏུས་ལས། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ་ཞེས་པ་འདིས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཟེར་ན་སྐྱོན་

མེད་དེ། ཀུན་བཏུས་རྣམ་ངེས་སུ་དྲངས་པའི་གཞུང་གི་ཚིག་ལ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྦྱར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་མདོ་རྩ་བའི་ཚིག་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མདོ་རྩར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པའོ། །འདི་རྒྱུ་ཤེས་

པའང་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་དབང་བྱས་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མདོ་རང་འགྲེལ་འགྱུར་གསལ་ལས། དེ་ལ་དུས་ཕྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་མམ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་བའོ་དེའི་རིགས་པ་ཡང་

མཐའ་དག་གམ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཉིད་དོ། །དེ་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། དེ་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགྱུར་རྙིང་ལས། དེ་ལ་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་གི། རྗེས་ལ་དེའི་

རིགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ བྱེར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཞིང་།

རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པའོ། །འདི་རྒྱུ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་བྱེར་དུ་ངེས་ བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དར་ཊཱི་ཀ་ལས་

@57A ༄༅། །མདོ་རྩར་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེར་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པ་རྩ་བའི་ཚིག་ལས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མདོ་རྩ་ འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་

ལ། །ཞེས་སོགས། རྩ་བ་སྐབས་འདིར་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ན། དེའི་འགྲེལ་པ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་ དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་རྩ་བ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་

མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་པའི་གཞུང་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན།
དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ངེས་

བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་
གི། །རྗེས་ལ་དེའི་རིགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་

ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིའང་སྐབས་འདིར་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་
མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་

དཔག་པས་མཐོང་གི་ཞེས་པའི་མཐོང་བ་ངེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་པའི་རྩ་བ་ཡང་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་
ཡིན་པར་ཐལ། འདི་རྒྱུ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་ཤེས་པ་ཚུལ་

གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པ། །འདི་རྒྱུ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་གཞུང་སྐབས་འདིའི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་

@57B ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རྣམ་ངེས་སུ་མདོ་དྲངས་པར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་

ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སྐབས་འདིའི་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། གང་

ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་མ་དྲངས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ལ་

གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན། དེ་ལ་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་གི་ཞེས་

སོགས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ཏེ།

ངེས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤྲཀྲུས། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་

ངེས་བརྗོད་བསྡུད་པ་ཡིན་ཅིང་། བྲམ་ཟེས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པའི་བསམ་བྱ་གང་ཡིན་བསྟན་ནས། ད་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་བྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་བསམ་བྱ་དང་། གང་ཞིག་གཉིས་

@58A ༄༅། །ཀ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསལ་བྱ་སོ་སོར་བསྟན་པས་སྐབས་འདིའི་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ལ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།

རང་འགྲེལ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མེད་པར་ནི་རྗེས་

སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། ངེས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་

བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་

མཛད་པ་ན་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་སུ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ།

ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་ཀ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ།

རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲ་

མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། སྒྲ་མི་

རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་ནས། རྒོལ་བ་གང་གིས་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས

ངེས་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་གི་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་དང་ཉིད་དང་ཉིད་ཡོད་པའི་སྟེང་མ་སྨོས་པར་ཕྱིས་སྨོས་པ

@58B དང་། ངེས་པ་སྨོས་པ་དང་། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཉིད་དང་། ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིས་མ་སྨོས་པར་སྟེང་སྨོས་པ་དང་། ངེས་པ་སྨོས་པ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ། མེད་པ་དང་། ཉིད་དང་།

ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་མ་སྨོས་པ་དང་། ངེས་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁྲུམས་ཏེ་ཉལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྒྲ་མཐའ་དག་གི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་མ་སྨོས་པར་ཕྱིས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཀློལ་བ་དེས། རང་ཉིད་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་རྒྱུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཐད་

ལྡན་ལས། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཚིག་གིས་ནི། །མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ལྡོན་ཤིང་ནི་སྲོག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།

@59A ༄༅། །ཉལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ལྡོན་ཤིང་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ལ་ལོ་མ་འཁུམས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉལ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤིང་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འགའ་འགའ་

ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ལྟ་བུ། ཡོད་པའི་ཚིག་གི་རྗེས་ལ་ཉིད་སྨོས་པས་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བསལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་སྨྲས་ན་ནི། ཉན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ངེས་པ་སྨོས་པས་

ཉི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཙོད་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་སྨོས་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཙོད་ནུས་ཏེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་
ཡོད་པའི་ཕྱིས་མ་སྨོས་པར་སྔར་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་ཡོད་པའི་སྔར་མ་སྨོས་པར་ཕྱིས་སྨོས་ན། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་

@59B པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྨོས་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་དགོས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ངེས་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ངག་སྨྲའི་རྟགས་ཀྱི་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་

སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འཐད་ལྡན་ལས། འདིར་ཡང་ཡོད་པ་སྨོས་

པས་ནི་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་སྨོས་པས་ནི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་བསལ་ཏེ། དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཉིས་ག་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཡོད་པ་སྨོས་པ་ལས་སྔར་ངེས་

པར་བཟུང་བ་སྨོས་པས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁྱབ་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་ངེས་པར་བཟུང་བར་བྱས་ནས་ནི་དོན་
འདིར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་པས། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ངེས་པའི་ཚིག་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
ལྟར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ

ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྨྲ་བ་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པ་བཅད་

པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཙོད་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་
ཟུར་དུ་ཉིད་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དུང་སྒྲ་རྩོལ་

@60A ༄༅། །བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཟླུར་དུ་ཉིད་མེད་པའི་སྟེར་མ་སྨོས་པར་ཕྱིས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་

རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིད་མེད་པའི་སྟེར་སྨོས་ན་རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྨོས་ན་རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར

བྱེད་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་སོགས་ལ་མེད་པས། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟླུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་

དེ། ངག་སྨྲའི་རྟགས་ཀྱིས་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འཐད་ལྡན་

ལས། དེ་ལ་མེད་པ་སྨོས་པས་ནི་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་སྨོས་པས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ། མི་རྟག

པ་ཉིད་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གློག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངེས་པར་བྱེད་པ་འདི་བསལ་ལོ། །མེད་པའི་སྒྲའི་སྔ་རོལ་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བར་བྱས་ན་ནི། དོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། མི་

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་སྔར་མ་བྱས་པའོ། །ངེས་པ་སྨོས་པས་ནི་མི་མཐུན་པའི་

@60B ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བསལ་ཏོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། དོན་ལྡོག་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། ལྟོས་མེད་

ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལམ་སྦྱངས་སུ་ཞུད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་
གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་རང་

ཉིད་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བྱས་པའི་
འཇིག་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱས་པའི་འཇིག་པ་མི་བསྐྱེད་

པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད། ཁྱོད་ཀྱི་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་
པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས

པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་རྫས་གཅིག་པ་ཡང་མི་བསྐྱེད། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
འཇིག་པ་རང་དང་རྫས་གཅིག་པ་དེ་རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་

དོན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱུ་ལས་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བྱས་པའི་འཇིག་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་རང་དང་

རྫས་ཐ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། རྩོལ་སྒྲུབ་པའོ། དང་པོ་ནི། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམ་དང་གཅིག་ཆར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་རུང་གིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་

@61A ༄༅། །མ་གསུམ་དགོས་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རིམ་དང་གཅིག་ཅར་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་རུང་གིས་སྟོང་སྟེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཀྱང་སྟོང་། གཅིག་ཆར་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཕྱིར།

དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རང་གི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རང་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས་འདོད་ན་རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་འགལ། རྟག་ཀྱང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་

དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། རྟག་པ་ལ་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཙ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། རྟག་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།

འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཙུན་ཆད་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་

ལམ་སྦྱོངས་སུ་གསུངས་པ་ལ། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལམ་སྦྱོང་དུ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་

གཏན་ཚིགས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་རྒྱུ་དང་འཕྲད་ནས་འཇིག་ལ། མ་འཕྲད་ན་མི་འཇིག་པར་འདོད་པ་དང་། རྐྱེན་དང་འཕྲད་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་འདོད་

པའི་ལོག་རྟོག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རིགས་གཏེར་ལས། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྒྲོང་དུ། །ལྟོས་མེད་འཆད་པ་དགོངས་པ་མིན། །དེས་ན་ལོག་རྟོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །གཉེན་པོར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་གཉིས་

@61B གསུངས། །ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལམ་སྒྲོང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ལ་གཞན་སྟེ་ཁ་ཅིག

རྟག་པའི་ངོ་བོ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། རྟག་པས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་བུམ་པའི་འཇིག་རྒྱུས་བུམ་པའི་ངོ་བོ་ལ། ཁྱད་པར་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། བུམ་པའི་འཇིག་པ་

བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པའི་དོན་ལྡོག་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་

ལ། བུམ་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པའི་རང་ལྡོག་སྒྲུབ་བྱེད་ལྡོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་བུམ་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་བུམ་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བུམ་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་བུམ་པས་སྟོང་པ་དང་། བུམ་པ་རྟག་པས་སྟོང་པ་གཉིས་ལ་ཚིག་གི་བརྗོད་རྒྱུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འོ་ན། རིམ་དང་གཅིག་ཆར་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་རུང་གིས་སྟོང་བ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་བུམ་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྟག་པ་བུམ་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། བུམ་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་གཉིས་ལ་ཚིག་གི་བརྗོད་རྒྱུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཁྱད་པར་མེད་ན། རྟག་པ་བུམ་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བུམ་པ་རྟག་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལའང་ཁྱད་པར་མེད་

@62A ༄༅། །དགོས་ཞེས་སྨྲ་རིས་འབྱེད་པའི་འགྲོ་གླིང་ཡིན་གྱི། འདིའི་འཕྲུལ་མཚམས་ལ། ཁ་ཅིག །རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་

ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་ནས། རང་གི་ལུགས་ལ། བྱས་

པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རང་ལ་འཁོར་གསུམ་ཁས་ལེན་པའོ། །རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། རྟོད་སྤང་རིམ་པ་གཉིས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་གསུང་ཚུལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་

མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་ངག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཁྱད་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་

དེ་དཔྱད་མི་བཟོད་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བྱས་པས་སྟོང་པའི་ངོས་ནས་བརྟག་ནའང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དེ་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་དོགས་པ་བཀོད་པ། དེའི་ལན་གདབ་པ། དེ་ལ་རྩོད་

པ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས།

ཞེས་པ་ནས། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་

@62B ཆོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གི་

ཁྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། དང་པོ་ལྟར་ན། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ངེས། རྩོལ་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་

ངེས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་

གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ངེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གིས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག

དེས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་རྒོལ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་

དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག

ཁྱབ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་

སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སྦྱོར་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

@63A ༄༅། །འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན། ཕྱི་རྒོལ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་

འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པའི་

གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་མི་དོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་

པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་རྩོལ་བྱུང་མཐའ་དག་ལ་

རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས

བཅད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། འདོད་པ་ཁོན་ཏོ། །ཞེས་པས་འཆད། དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེ་རྣམས་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འདུག་སྟེ་ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཁོན་ཏོ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི།

སྔ་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བའི་རྒྱུད་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི

རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་ཁོན་སྒྲུབ་པའམ་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དང་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས།

བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། འདི་དཔེར་བརྗོད་

@63B ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པ་ན། ཚད་མ་གཞན་རྒྱུད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བློ་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མ་སྔ་མའི་ཞུགས་ལ་གྲུབ་

པ་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་མ་སྔ་མས་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ནས། རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་མ་སྦྱངས་པ་ཁ་ཅིག །ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དེས།

བདེན་པར་ཡོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲ་བྱས་ན་མི་རྟག་བས་མ་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་

གཙོད་དགོས་པས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཙོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལུགས་དེ་རྣམས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།

སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མ་བཅད་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་གསར་དུ་མ་བཅད་པ་གང་ཞིག །དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་གསར་དུ་མ་བཅད་

པའི་ཕྱིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས་ཞེ་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་

སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་ཀྱང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་རྣམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི། རྟག་པ་བྱས་

@64A ༄༅། །སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་རྟོགས་ཏེ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། དེས་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་སྒྲའི་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་བྱས་བ་རྟག་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་
བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་འདིས་སྐབས་བཤད་པའི་འབྲེལ་

པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་ལ་མེད་ངེས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་དེ་བྱས་པའི་འགོད་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེས། བྱས་པ་

རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྟོན་ཡང་། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་གཞི་བྱས་པ་དང་ཚོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།
བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་

དག་གིས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས་ཞེ་ན། དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་

ལུགས་གཉིས་རྣམ་ངེས་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་ཅིང་། རྣམ་

འགྲེལ་ཊཱི་ཀ་ཀར་མ་ངེས་པ་དག་བཤད་ཀྱང་། དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་དང་ཊཱི་ཀ་ལས། ཡང་ན་བྱས་ན་མི་

རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་

བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་སུ་རུང་གཀྱང་། སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་པ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་དེས་བྱས་པའི་

@64B གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ན། དེས་བྱས་བའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པར་ཁས་ལེན་དོགས། དེ་

ལྟར་ན་དེས་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་

དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི་འོ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཁོ་ན་རེ། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་

མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བསྐྱན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་ལ། ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱི། སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་དཔྱོད་པ་

ཙམ་གྱིས་བཅད་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་བར་

སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་དེ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་

བྱུང་གི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་ཚད་མས་དེ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཞིང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྩོལ་སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་བ་ལ། རྩོལ་སྒྲ་དེ་ལ་རྟག་པས་

སྟོང་པའི་ཁྱབ་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་རྩོལ་སྒྲ་དེ་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@65A ༄༅། །ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་

དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དོན་སྐྱོན་པ་མེད་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་ལས། སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྟངས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་སླམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བློ་དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན་བློ་དེས་སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོགས་པ་གཉིས་པ་

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བྱས་པས་སྟོང་བའི་ངོས་ནས་བརྟག་ན་ཡང་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་ལ་དོགས་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག

དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་སྟོང་པར་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ

མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་དེས་བྱས་བ་སྒྲའི་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

ན་སྒྲ་རྟག་པ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་དེས་བུམ་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་བ་བུམ་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་

@65B རྟག་པ་བུམ་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་མ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་བུམ་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིར་རྒོལ་དེས་བུམ་བ་སྒྲ་

མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བུམ་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བུམ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ནི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོགས་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཁྱད་གཞི་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲའི་རྟག་བས་སྟོང་པ་གྲུབ་ཀྱང་། སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་

བཟུང་བའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་སྟོང་པར་མ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཞི་གསུངས་བའི། དང་པོ་

ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་ངོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་

མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ངོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ། ཕྱི་རྒོལ་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་ངོགས་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེས་སྒྲའི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་ངོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱི་རྒོལ་དེ་སྒྲ་ཡི་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ངོགས་ཀྱང་། དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ངོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་

@66A ༄༅། །པ་གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་དེ་སྒྲ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མ་
ཡིན་པའི་བུམ་པ་ལས་ལོག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པ་

རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་བྱས་པ་སྒྲའི་རྟག་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །གཞན་ཡང་། བྱས་པ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དེ། རྟག་པ་ཐམས་
ཅད་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་

དཔག་གིས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་
མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

མཐའ་དག་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་འཇུག་རིགས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་རྒྱལ་སླ་

བའི་མ་ཆེ་བ་ལྷུར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་པ་སྒྲའི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། བྱམ་པའི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་མི་ནུས་པར་སྒྲོ་འདོགས་དེ་དག་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལོགས་

སུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བ་དེ་ཤ་སྨྲུར་ཀྱོག་པོ་ཤིང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བར་ངེས་ན་གཞི་དེ་ཤིང་ཏུ་ངེས་དགོས་པས་རྟགས་གྲུབ་

ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། གཞི་དེར་ཤིང་མེད་པར་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེར་ཤིང་ཤ་བ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་

@66B ཤིང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཡང་ཡིན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་ཡང་ཡིན་ཤར་ན་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་

མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་སྒྲའི་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་

བརྟེན་ནས་སྤྱིས་སྟོར་བར་ངེས་ན། བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདི་ལ་ཏཻཀྐ་པར་མ་འདི་ལ་རྟག་ན་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་

འགྱུར་བས་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ནི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱད་པ་དང་འགལ་ལོ་

ཞེ་ན། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་དགོས་པར་མི་འདོད་ཞེས་གསུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩོད་པ་དེའི་དོན། ཁོ་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་

ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ནམ་མཁའ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ན།
སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག

པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་དེ་ཤེད་དུ་བྱུར་པའི་ཤ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཤེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེར་ཤེད་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག

@67A ༄༅། །ཡིན་ན་གཞི་དེར་ཤེད་ཤ་བ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ནམ་མཁའ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། ནམ་མཁའ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ན། སྒྲ་བྱས་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་
ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ། ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། ལུགས་གཞན་དགག་པ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ

ལ༑ རིག་གཏེར་བ་རྣམས་དང་། སྔ་རབས་པའི་ཚད་མ་པ་རྣམས་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་

རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་

ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི། ལྡོག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་ཁྱབ་པའི་མཚན་གཞི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་

ཟབ་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ

@67B ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྟགས་སྔ་མ་དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས

པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་རྟགས་དང་པོ་རྩ་བའི་ཁས་བླངས་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས

ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་

པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྔར་

ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བའི་རྟགས་པར་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟག་པ་དངོས་པོས་སྟོང་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་མཉན་བྱའི་དངོས་པོས་སྟོང་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

གོང་དུ་གྲུབ་ཟིན། གཞན་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཡིན་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག

@68A ༄༅། །པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་སྟོར་བཤད་པ་
དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་སོ། །རྩ་བའི་རྟགས་གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན།

བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་སྨོས་པ་མི་
རིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ན་

བྱས་བའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །འདིར་སྨྲས་པ། མཁས་པའི་སྡེ་དཔོན་དག་ལས་འོངས་པ་ཡི། །ལེགས་བཤད་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་
རྒྱང་བསྒྲིངས་ཏེ། འཆིང་བུ་བཟུང་ནས་ནོར་བུ་འདིའོ་ཞེས། །སྨྲ་བའི་སྐྱེ་བོ་འདི་

ཀུན༑ སེམ་མཚར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཟློག་
པའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་སྨོས་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་

དག་ལྟར་སྣང་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་

རོ༔ །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁོ་བོས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་དེ་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་

མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མེད། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱེད་རང་གིས་རྟག་ན་

@68B མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་པ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ། ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལྡོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་འདོད་ན། རྟག་ན་མ་ཁྱབ་

པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་བའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པ་ཉམས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
གོང་དུ་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་ན། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག

གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ། མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ནི།
དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་

ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་
དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་རྒྱལ་ཚབ་

ཆོས་རྗེས་དགག་ཚུལ་ནི། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་
པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་

ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །བྱམས་པ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་མི་གསུང་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་

རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ། མཚན་གཞི་གང་བྱས་པ་ལ། བྱས་པ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས། སྒྲ་མི་རྟག་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེ་ན། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་མི་

@69A ༄༅། །རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་

མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། རྩ་བའི་གསལ་བ་ཡང་ཁས་བླངས་སོ། །ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་

ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་

ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན།

ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་

ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྟགས་བསྒྲུབ་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་

ཀྱིས་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིས་ཀྱང་བཀོད་ཚེ་མ་ནུས་མེད་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་དེ་གང་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་

@69B ཁྱབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། བུམ་པའི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་

སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་དེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་། རྟག་ན་མ་

བྱས་པས་ཁྱབ་བ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་གསུང་། དེ་འགོག་པ་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟག་ན་མ་བྱས་པ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེས་

ཁྱབ་བའི་ཁྱབ་པ་རྣམས་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་འབྱེད་ན། རི་བོང་གི་རྭའི་རྩེ་མོར་སྐྱིལ་ཀྱང་བཅས་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུང་། དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རི་བོང་གི་རྭ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག

ན་མ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ཤར་བ་ན། དོན་སྤྱི་ཐ་དད་པ་གཉིས་བློ་ལ་ཤར་བར་ཐལ། རྟག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་ཐ་དད་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ནི། མི་གནོད་དོ། །སྐྱོན་དེ་དག་འཇུག

པར་མཐོང་ནས། ཁ་ཅིག །རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མི་འཛིན་གྱི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོན་ལ་གྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས

ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲའི་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་གཞལ་བར་ཐལ། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག

@70A ༄༅། །པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དེ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་

དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་

སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན། དོན་གྱི་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། ནུན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུང་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྱས་པ་ལ། སྔ་

རབས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་ན་རེ། གཞུང་དེའི་དོན་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་

ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་འཇལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་འཇལ་ན་རྗེས་ཁྱབ་གཞི་གཞན་མཐུན་དཔེ་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ལྡོག་ཁ་ན་

སྣག་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། བྱང་ཁ་ན་

འབྲོང་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྗེས་ཁྱབ་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་འཇལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་ན་རེ། ཚད་

མ་གཅིག་གིས་འཛལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྡོག་ཁྱབ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེ་སྟེང་དུ་འཛལ་པ་ན། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་འཛིན་གྱི་བུམ་པ་འཛལ་

བ་སྣམ་བུ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། ལྡོག་ཁྱབ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེ་སྟེང་དུ་དངོས་སུ་འཛལ་བའི་ཤུགས་ལ། རྗེས་ཁྱབ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་

གཞལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་

@70B པའི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་

རྗེས་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་

ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཇིག་ལྡོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཞེས་གསུངས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་འདྲའི་བསྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་

ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། དོན་གྱི་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །ཞེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྱས་པ་ལ། བྱས་རྟགས་

ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ་ཞེས་
གསུངས། འོ་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་

པའི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་
ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་

@71A ༄༅། །འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བཞི་སྒྲིགས་ལ་འགྲིག །རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་
ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འདིས། བྱས་རྟགས་

ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་མ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་།
དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་གཉིས་དངོས་

ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་དངོས་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་

མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ཞུགས་ལ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། འོ་ན། སྒྲའི་སྟོན་ཚུལ་ཡང་མཚུངས་པས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་

བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་བསྒྲུབ་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ། སྒྲ་

རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པ་དང་། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་[3]ཕྱིར། ཁོང་གི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་བ་དེས་མི་གནོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། ཁྱེད་

རང་གི་ལུགས་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་མཚན་གཞི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་

@71B ཡིན་བྱས་པ་ལ། སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་ན་རེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་བྱས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས༔ ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྡོག་བ་གཅིག་དངོས་ཤུགས་སུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཐར་

ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ན། དེས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་། འདི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བྱས་ན་མི་

རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་བ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟར་དེའི་དོན་དུ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་

ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་

དངོས་བསྟན་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དང་། དེ་གཉིས་དངོས་

ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པ་གཞུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ངག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་བསྒྲུབ་

@72A ༄༅། །ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཁྱབ་རྫོགས་པར་མ་བརྗོད་པར་ཊཱིཀྐཱ་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་
ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག

གིས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་དེས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་
དག་གིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་

བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་བརྗོད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དེ་བྱས་རྟགས་
ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་

(FMTHU)ན་སྦྱོར་གྱི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་བསྒྲུབ་དག་ཡང་
དག་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ཅིང་། བྱས་

རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཀྱི་

བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་

དངོས་བསྟན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཞེས་དར་ཏིཀ་པ་ལ་དྲི་

@72B བ་མི་འཐད་དེ། དྲི་བ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། རྟགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཚེ། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་

ཁྱབ་པ་ཡིན་ན་འབྱུང་མི་ཤེས་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་མཁས་པ་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་གསུང་པ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། བྱས་པ་རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་འབྱུང། ཡིན་ན་འབྱུང་མི་ཤེས་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།

བྱས་པ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ཤུགས་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཕན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་བ་གཞུང་གི་

དོན་ནོ་ཞེས་སོགས་དང་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་བར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། ངེས་པ་ཞེས་གསུང་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་

རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གང་རུང་གཅིག

དངོས་སུ་(BNGA)ལ་བའི་ཚད་མས་ཅིག་ཤེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་མདོར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ།།

ཞེས་སོགས་གསུང་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ཁྱབ་ལྡོག་ཁྱབ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་འདིས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སོང་བའི་

@73A ༄༅། །གཞོལ་བས། བྱས་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། དེ་འདྲའི་གཞོལ་བས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་

ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཆ་ནས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། དེས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་གསལ་

བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་

མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྟག་ན་

མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པར་སུས་ཀྱང་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལས། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་

ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་པ་ནས། ངེས་པ་ཞེས་དང་། རིགས་ཐིག་ལས། ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་རྟགས་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་

དང༔ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་
བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་མ་

@73B བསྟན་ཏེ། རིགས་ཐིག་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས། ཚུལ་གསུམ་
སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་

ཚིག་དངོས་སུ་སྨོས་དགོས་པར་བསྟན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་སྨོས་དགོས་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ངེས་
ལས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་

བའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མར་སྨོས་པའི་ངེས་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཀ་ལའོ་ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་
ཅིག །གཞུང་ལས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་མ་

བཤད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། ནོར་པ་ཆེན་པོའོ། །དེས་ན། རང་ལུགས་དར་ཊཱིཀ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་
མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་གཞུང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་

འཇོག་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ། རང་
ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་

ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མ་ངེས་
པ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་

རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་བསྒྲུབ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་
མས་ངེས་པ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་

@74A ༄༅། །ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་འདི་དེ་སྒྲུབ་ལ་སྦྱར་ན་ཚིག་སྐྱོན་འཇུག་པས། ཡང་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་
བའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དེས་སྔ་མ་གཉིས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ནས་འཇོག །ཡང་ན། རང་ཉིད་
སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་བའི་

གང་ཟག་དེས། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐར་
ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་མ་བརྗོད་གོང་གི་དཔེ་

གཉིས་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་དང་། དོན་ལྡོག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་དག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་ཁྱབ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་

ཉིད་བརྗོད་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་གྲུབ་མཐའི་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ་འོང་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་

དག་གི་ཚིག་ཟུར་གྱིས་བྱས་ན། མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་སྦྱོར་གྱི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཚིག་ཟུར་གྱི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་

མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ངག་དེ་གཉིས་ནི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་

@74B རྗོགས་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ལྡོག་ཁྱབ་རྗོགས་པར་བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན་སྒྲ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ངག་འདིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་བསྟན་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་

ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་རྫོགས་པར་བརྗོད་པའི་

ཕྱིར༐ རྟགས་ཁས་དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཞེས་པའི་ངག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་བསྟན་པ་བཞིན། འདོད་ན། ཇི་ལྟར་མེད་རིག་དེ་བརྗོད་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །འདི་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེའི་ལེགས་བཤད་ཁོ་བོས་

རྟོགས་པའོ། །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱུང་པ་མ་བརྗོད་ན། རྗེས་ཁྱབ་ཕྱུང་པ་བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མེད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་

དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཡན་ལག་མཚང་བའི་བསྒྲུབ་ངག་སྐྱོན་ཅན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས་དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་

@75A ༄༅། །དག་ནི། ལྷག་པའི་སྐྱོན་ཅན་དང་། ཆད་པའི་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་འདིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་

པའི་ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་བརྗོད་པར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྫོགས་པར་བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་

ངག་ཡང་དག་མེད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྫོགས་པར་བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་སོགས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་

སྒོ་ནས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཞིར་བཟུང་སྟེ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བྱས་པ་བརྗོད་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བརྗོད་

དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གིས་བྱས་པ་མ་བརྗོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་

ཁོན་ལ་ཡོད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག

དང༑ རྟགས་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གཉིས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསྟན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་

@75B ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་འདོད་ནས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཞེས་པའི་ངག་སྨྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བྱས་

ཞེས་པའི་ངག་འདི་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བདག་མེད་དུ་

སྒྲུབ་འདོད་ནས། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་འགོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྟག་ན་བྱས་པས་ཁྱབ་ཞེས་པའི་ངག་གིས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་ཀྱང་རྟག་ན་མ་བྱས་ཁྱབ་པ་འཇལ་

པའི་ཚད་མས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྔ་རབས་པ་ཅིག་གིས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཀའི་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། བྱས་རྟགས་
ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་

པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། འོ་ན་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ཚུལ་གསུམ་ཐ་དད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རིགས་ཐིག་ལས་ཀྱང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་

ལྡོག་པ་དག་ཕན་ཚུན་རྣམ་བར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་
ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། དེའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག

ཁྱབ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་

@76A ༄༅། །པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་རྟགས་འདོད་པ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ་ཞིང་། དོན་གྱི་གོ་བས་
གཅིག་ཤོས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་

སོགས་དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ནི། མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མི་འཁྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན།
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་

དེས༔ སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྱབ་འཛལ་བའི་ཚད་མས། མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་
ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། ཚུལ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དང་ཡང་
མི་འགལ་ལྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་

པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་སྦྱོར་ངག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁྱབ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཐིག་ལས། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་སྟེ། དེའི་དོན། སྒྲོག་ལྡན་བདག་མེད་ལས་ལྡོག

ན༔ བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་རབས་པ་རྣམས། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི། མཐུན་ཕྱོགས་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་ལྟོས་གཞི།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ཞེས་གསུང་། རང་ལུགས་དར་ཊཱིཀ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ལྡོག་གཞི་ཡིན་གྱི། ལྟོས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།རྗེས་ཁྱབ་མཐུན་དཔེའི་

@76B སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་དང་། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་

སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སླས་པ། སྔེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་བའི་གནད། །རྒྱལ་ཚབ་དར་མས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་བཞིན། །གཏན་ཚིགས་ཚུལ་གསུམ་འཁྲུལ་མེད་པོ་བོས་བཤད། །ཤེས་ལྡན་ཞིང་བའི་ཚོགས་རྣམས་དེ་རིང་

ནས༔ །ལེགས་བཤད་དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོས་དགའ་བར་གྱོས། དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་བྱེད་པའི། །བློ་གསལ་དེ་ལ་མཁས་པ་ག་ལ་རིང་། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །མ་གྲུབ་སྒྲུར་བ་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་

སུ༔ མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒོལ་བ་དང་། ཕྱི་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུང་། ལུང་འདིའི་

དོན་བཤད་པ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུང་ཚུལ། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀྐཱ་ལས་གསུངས་ཚུལ། དང་པོ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཅི་རིགས་པ་ཞེས་སྨོས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ

བ་དང་། ག་ཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས

@77A ༄༅། །ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་བཞི་ཅི་རིགས་པ་དཔེའི་དོན་དུ་སྦྱར་ཏེ།

དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་རྟགས

ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བའི་དོན་དུ་སྦྱོར་རོ། །དེ་

བཞིན་དུ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་
གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་བཞི་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་

ཕྱིར་རྒོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པས། དེ་བཞིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། དེའི་
ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས། དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་རོ། །གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་
དང་། །གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན། ལྡོག་ཁྱབ་མི་

འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་ཏེ། བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་འཐད་ཀྱང་། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་

@77B ཁྱབ༏ དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་མེད་ན། དུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རྟགས་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་

བཞིན་དུ། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ནི། དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་

གྲུབ་པ་དང་། དགུའི་ནང་གི་རྟགས་གཉིས་པོ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བའི་དོན་ནོ་ཞེས་གསུང་། བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་

གནོད་དེ། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ནི་བསྒྲུབ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་མཁའ་

བཞིན༏ སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ནི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ལས་བཤད་པ་བཞིན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་བཤད་

@78A ༄༅། །པ་རྣམས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་

ཕྱིར༑ ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་བསྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག

ཡོད་ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། གཞི་གྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཚད་མས་གནོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་ཏུ་རྒོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བ་ཟུང་བའི་བསྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྭས་ཕུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རི་བོང་གི་

རྭས་ཕུག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་

ཡིན་པ་དེ། རི་བོང་གི་རྭས་ཕུག་པ་སྐྱེས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་བ་ནི། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་གི་དགོངས་པ་ཡིན་སྲིད་ནའང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་

@78B བྱེད་ལས། བསྒྲུབ་རྟགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ཡང་། ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་བོང་གི་རྭས་ཕུག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག

ཡོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཚད་མས་དམིགས་

པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གིས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་མ་ངེས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒོལ་བ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་དང་

འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ་ལྟར་དེའི་དོན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་དགོས་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན། ཞེས་རྫས་སྤྱི་སྒྲ་བ་ལ་འཆད་པ་ནང་འགལ་སྟེ། ཚད་མས་དམིགས་པའི་

པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྦྱར་ནས་གཞགས་ན་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། རྣམ་ངེས་ངར་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་རྒྱལ་ནི། ཅི་རིགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ།

གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གང་རུང་ལ་མ་

གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་བ་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་

@79A ༄༅། །དཔེ་བཞི་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་ནང་གི་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་ནང་

གི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པས། དེ་བཞིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དགུའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་

ལ་ཟེ་ཆོམ་ཟ་བས། དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དགུའི་ནང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ལ་ལྡོག་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་

སྦྱར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲ། ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། ལྡོག་གཞི་

མཐའ་དག་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་མ་ངེས་ཀྱང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒོལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་བསྒྲུབ་རྟགས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་

ཉིད་རྟགས་ཀྱིས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་དགོས་ཀྱི། བསྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། གཞི་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེ་གང་ཞེ་ན། རི་བོང་གི་རྭས་ཕུག་པ་སྐྱེས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟག་ཡང་དག །སྔར་བཤད་པ་དེའི་བཞོད་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱོད། །དེ་ལྟར་ཏེ་ཀ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་འདུག་པ་སྔོན་ཆད་མ་གྲགས་པ་ལྟར་འདུག་པས། ཁོ་བོས་བཀོད་

@79B པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཡང་ཕྱོགས་སྔ་མར་བཀོད་པ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟགས་

ཀྱི་མཐུན་དཔེ་བཞི་མ་གྲུབ་ན། ཁྱད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ན། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཁྱད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི། དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་པས་འཆད། དེའི་དོན་ནི་ཁ་ཅིག

ན་རེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བར་གསུང་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་

ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་

དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་

གྲུབ་དགོས། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་ན། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་

དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་དགོས། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་

@80A ༄༅། །བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་
རྗེས་ཁྱབ་དང་། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་

མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན། མེ་མེད་ན་དུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་
མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་

ཁས་བླངས། རྩ་བར་འདོད་ན། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་རྣམ་
པར་གཅོད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། རང་

ལུགས་བཞག་པ་དང་རྩོད་པ་སྤང་བ། དང་པོ་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་
གང་ཞིག །ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་

བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། རྩ་བར་འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། ཡང་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་

མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་

ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་མཉན་བྱ་རྟག་པ་ལ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་བཞིན་དུ། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །

@80B ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བར་འདོད་ན།

མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་

མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི། རྟག་པ་ལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་

པར་ཐལ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སླ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་

པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཡིན་ན། མི་རྟགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཉན་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་

པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁྱོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁྱོན་ལ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་ན། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་

པ་དེ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ། མཉན་བྱ་རྟག་པ་ལ་མེད་པ་ཁྱོན་ནར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁྱོན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་

@81A ༄༅། །ཟེར་ན། འོ་ན། གཏན་ཚིགས་མར་མེ་བཞིན་དུ་བློའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ། དཔེ་ལ་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གོ་

ནུས་པར་ཐལ། ཡུལ་རྒྱང་བར་མར་མེ་བློའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་རྟག་སྟོང་དུ་གོ་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་

བ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་གོ་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་འགའ་ཡང་གང་ཟག་གིས་དགག་མེད་ལ་རྨོངས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་

སྟེང་དུ་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་བསྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་ཤཱཀྱ་པ་ན་རེ། རྨོངས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་སྟོན་པ་དཔེ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི། མཁས་པས་ནི་དཔེ་མེད་པར་ཡང་སྔར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་

མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས། སྒྲ་མཉན་བྱར་ངེས་མ་ཐག །སྔར་གྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་དྲན་ནས། དེ་རྗེས་དེ་མ་ཐག་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱ་པས་ནང་གི་ཁྱད་པར་བཞེད་དོ། །མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་

པའི་སྐབས་ཡོད་མེད་རྟོགས་དཀའ་བས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཞིད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འབྱུང་སྟེ། ཤཱཀྱ་གར་དུ་མཁས་གྲུབ་ཤཱཀྱ་པ་དང་། མཁས་པ་རྒྱལ་དབང་བློ་སོགས། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞེད། བདག་གི་བླ་མ་མཁས་

@81B པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞེད། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ཏུ་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གནོལ་བ་ཡོད་པར་འཐད་ལྡན་གྱི་དགོངས་པར་བཤད། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་

ལས༏ དེ་ལྟར་སོང་བའི་གནོལ་བ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཉ་ཊཱི་ཀ་ལས། ཆོས་བྲམ་ཟེ་གཉིས་ཀྱིས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཤད། རྒྱལ་དབང་བློ་དང་ཤཱཀྱ་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་ཉ་ཊཱི་ཀ་ལས་མཁས་གྲུབ་ཤཱཀྱ་པ་ཡང་རྨོངས་པ་ལ་དཔེ་དགོས། མཁས་པ་ལ་མི་དགོས་པས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད་ཅེས་པས་བསྟན་ཞེས་ནང་གི་

ཁྱད་པར་བཤད་དེ། ལེགས་སམ་སྙམ་མོ་ཞེས་བཤད། ཤེཏྟ་པའི་ལུགས་དེ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འགོག་རྒྱལ་ནི། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་རྗེས་སུ། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཉན་བྱ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་།མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་

@82A ༄༅། །ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་ནས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་དང་

པོར། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས། དེའི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །གང་དག་མཚོན་བྱ་ལ་

ཐ་སྙད་བྱ་རུང་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་

ནི། ཉ་དཔོན་སོགས་ཁ་ཅིག ཤཱཀྱ་པའི་ལུགས་དེ་ལེགས་ཤིང་། མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་ཞེས་ཟེར། མཉན་བྱ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་

དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་མི་རྟག་པར

བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྱབ་སྔ་ཕྱིར་ངེས། དེ་ཡང་རྗེས་ཁྱབ་སྔར་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་དང་ནས། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ནས་ངེས་པར་བྱ་རུང་

པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་ཆོས་ཅན།

མཉན་བྱ་ཁྱོད་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཉན་བྱའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བུད། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་

@82B སུ༔ རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་བཀག་པ། དེའི་གྲུབ་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་འགྲུབ་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་པའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། (SH'KYA) བློས་

གང་གི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་སྨོ། ཞེས་གསུང་། དེ་ཡང་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་འགྲུབ་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད། དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དག། ཅེས་སོགས་

ཀྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་འགྲུབ་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད། དེ་ཡང་དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་པར་གྲུབ་ཅེས་བསྟན་ནས། དེ་ལྟ་མ་

ཡིན་པར་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ན། ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་གཅིག་ལྡོག་པས། །ཞེས་སོགས་དང་། རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཅིག་གཅིག་ཉེ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། དེ་ཕྱིར་

ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་དེ་འཆད་པར་བྱེད། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་

ལུགས་གཉིས། དང་པོ་གཞི་སྣང་བའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དཔེ་བཀོད་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་

རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དཔེ་བཀོད་པ་འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་

@83A ༄༅། །ཡན་ལག་ཏུ་དཔེ་བཀོད་པ་དོན་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཅི་རིགས་པའི་དོན་འཆད་པའི་ཚེ། སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པར་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས། རིགས་

སྒོ་ལས་ཀྱང་། བསྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ཅེ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། མེད་མ་མི་འབྱུང་བ་དེའི་དཔེ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཤཱཀྱ་བློར། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ན་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད།

ཆོས་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་དཔེ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྲམ་ཟེ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྡོག་བ་དག་སྟོན་པ་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་དག་གིས་བྱ་པ་ཡིན་ནོ།།

སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། བསྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་བར་ཀུན་བཏུས་དང་། རིགས་སྒྲོ་ལས་ཇི་ལྟར་

བཤད་ཅེ་ན། ཀུན་བཏུས་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྗེས་བ་དང་ཕྱིར་རྗེས་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་རིགས་སྒྲོ་ལས། དེའི་ཐེ་ཚོམ་ཉིད

ཀྱང་མེད་དེ། དེ་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་བསྟན། ལུང་འདི་གཉིས་གཞི་སྣང་བའི་ལུང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏུས་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལུང་ནི་གཞི་སྣང་པའི་ལུང་ཡིན་ཏེ། དེས་

@83B བསྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་རིགས་པར་དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་ཞིང༌། ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་

རིགས་སྒོ་ལས། དེའི་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ་ཞེས་པ་ནི་གཞི་སྣང་བའི་ལུང་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་

ན་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་ནུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟོགས་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ངག་བཀོད་པའི་ཚེ། དངོས་

སྒྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བྱས་པ་ལ་འཇུག་གམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་རྒོལ་བ་དབང་རྣོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་རབ་ཏུ་བསྟན་ན་ཡང་། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གཉིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་དུ་དོགས་ཤིང་གཞི་སྤྱང་པར་མཛད་དོ། །ཅེས་བཤད

ཞུ་ཀྲར། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གཉིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཤིང་། རིགས་པའི་སྒོ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཉིས་སྤྱང་པར་མཛད་དོ། །འདི་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ། འོ་ན། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རྒོལ་བ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ

དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ལྡོག་ཅེས་བརྒལ་བ་དང་། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས། སྐབས་འདིའི་ནམ་མཁའ་ཞེས་བ་དངོས་སྒྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ

བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། རིགས་སྒོ་ལས་དེ་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞུ་ཀྲར་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ལའོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ལ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལས་ནི་ལྡོག་སྟེ། དམིགས་པ་བསྟན་པར

@84A ༄༅། །བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག། འགྲེལ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་

བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འགྲེལ་བཤད་པ་ལ་དངོས་འགལ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་

བསྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་མི་དགོས་བ་དང་། དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་

ན་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་བའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན།

བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྒྲ་མི་བྱས་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་

པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་ལ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་མཐུན་དཔེ་

གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། མེ་མེད་ན། དུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ནི་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་

@84B དམིགས་པས་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་བཀོད་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་

དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་བའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞི་གྲུབ་དགོས་ཞེས་པ་ནི་

(SH'KYA)་བློའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག། འགྲེལ་བཤད་ལས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ལ་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་

པ་ལ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་མཐུན་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་ཡོད་ན། བུམ་པ་ཚད་

མས་དམིགས་པས་ཁྱབ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ནི་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་བའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག

ཁྱབ་རྟོགས་པ་སྲིད་བའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། བུམ་པ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་བཞིན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ནི་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། བུམ་བ་ཚད་མས་

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྤྱ་རབས་པ་ཁ་ཅིག། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་དཔེ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པས།

@85A ༄༅། །འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་མི་དགོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། ཆུ་ཀླུང་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་གྲུབ་

པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཁས་ཞེས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་དོ། །དེས་ན། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་གཞི་སྒྲུང་བའི་

ལུང་དོན་འཆད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་

ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས། (SH'KYA)ར།

ཆོས་མི་མཐུན་པ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་རྟོགས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། བྲམ་ཟེ་ལྟར་ན། གཞུང་དེའི་དོན་གསལ་བ་སྟེར་བཞིན་ལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་

སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་ལས། དཔེ་ནི་འབྲེལ་པ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་དཔེ་མེད་པར་བརྗོད་པས་འགྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མེད་པའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་པའི་ངག་དང་། དཔེ་མེད་པའི་ངག་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་

པ་ལས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུང་ཞེས་བཤད། ཡང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག

@85B བས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དཔེ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས།

(SH'KYA)ར་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ་ཞེས་དང་། བྲམ་ཟེ་ལས། དེ་དག་མེད་ན་དེ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཞུང་གསུང་མི་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས། ཡང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་བྱས་རྟགས་

ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་ཏེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱི་རྒོལ་མཁས་པ་ལ་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་ངག

བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྲབ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད་ཅེས་གསུངས། (SH'KYA)རང་དག་དེའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དག་རང་གི་ཚད་མས་

དེ་ལྟ་བ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་མ་ངེས་པའི་མཁས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ནི། དེའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ཞེས་དང་། བྲམ་ཟེ་ལས་ཀྱང་། མཁས་པ་ལ་ནི་བརྗོད་པ་དང་། །དཔེར་('MA)དེའི་གཞི་ཡང་རྟང་

སྟེ༔ །འདི་ཐམས་ཅད་དགོས་པ་མེད་ཅེས་གང་གི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྲབ་ངེས་པ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། བྱས་རྟགས་

ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་བསྒྲུབ་ངག་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་བསྒྲུབ་ངག་གང་རུང་གཅིག་སྨོས་པས་ཀྱང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྲབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེ་ནུས་[9]

@86A ༄༅། །པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀུན་བཏུས་དང་རིགས་སྒོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་དོན་གྱི་གོ་བས་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཤཱཀྱ་ལས། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚིག་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དོན་གྱི་གོ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྨོས་ཏེ། གཞུང་འདི་རྣམས་རིགས་པའི་སྒོ་ལས་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་དེར་ཡང་སློབ་དཔོན་

དཔེས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དེའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་། མ་མཐོང་བ་ཙམ་ནི་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ། དོན་གྱི་གོ་བས་དཔེ་གཅིག་བརྗོད་པས་གཅིག་ཤོས་གྲུབ་པར་བཤད་

དོ༔ ༔ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ། གཞི་སྒྲུབ་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ལུང་དང་སྦྱར་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད་ཅེས་པའི་བར་འཆད་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དེ་རབ་ཏུ་བསྟན་ན་ཡང་། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཤིང་གཞི་སྤྱང་བ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །རང་འགྲེལ་ལས།

ཡང་དོན་གྱི་གོ་བས་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཡང་དཔེའི་ངོ་བོ་དང་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་དགོངས་ཏེ། དོན་གྱི་གོ་བས་གཅིག་བརྗོད་པས་གཅིག་ཤོས་གྲུབ་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་

སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་བ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ།

@86B སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ། ལྡོག་གཞི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་བ་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྩོད་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་རང་འགྲེལ་ལས་གཞི་སྐྱང་བ་ཞེས་གསུངས་

པའི་དོན་ཡོད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ་ལྡོག་གཞི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་དེ་གཞི་སྐྱང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་

འདིའི་མི་མཐུན་དཔེ་དང་། མི་མཐུན་པའི་གཞི་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཞུང་འདི་རྣམས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་དབང་ཕྱུག་སྡེ་པའི་རྩོད་སྤོང་འཆད་བྱེད་

ཡིན་ཅིང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ཡོད་ཅེས་པ་གཞི་སྐྱང་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་སྒྲུར་བ

བརྗོད་བྱ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་འཕྲོས་ནས་དོགས་པ་གཅོད་ཅིང་གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་མ་བཀོད་པར་ཡང་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་གཞི་སྣང་བའི་དོན་དུ་བཞེད། དེ་ལྟར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གཞུང་འདི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་

གསུམ་ལའང་ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྔར་ལྟར་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་དག་མི་མཐུན་དཔེ་ནི། དཔེར་བཀོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་ནས། རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་བསྒྲུབ་པ་དེའི་དོན་མིན་སྙེ་ཞེས་དང་། མ་གྲུབ་སྒྲུར་པའི་འཕྲོས་རྒྱུད་པར་སྒྲུར་ན་ཙུང་ཟད་བཤད་

@87A ༄༅། །དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དོན་དོར་བར་འགྱུར་བས་སྔར་ལྟར་བཤད་དོ་ཅེས་གསུངས། དེས་ན། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། དབང་ཕྱུག་སྡེའི་རྩོད་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚད་མས་

མ་ངེས་ཀྱང་། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དཔེའི་སྟེང་དུ་བསྟན་པས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་ནུས་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་ལ་འབྲེལ་པ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ་དཔེ་ལ་དེའི་བོ་ངོ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས།

ཁོ་ན་རེ། མི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་དེ་ཞེས་བཤད་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད། སྒྲ་བྱས་བར་ཚད་མས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་མེད་དམ་ཞེ་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པར། སྒྲ་བྱས་པ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་ཐེ་

ཚོམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱི་རྒོལ་མཁས་པའི་ངོར་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ངོར་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ངོར་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་དང་། སྒྲ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲ་བྱས་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་

པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་གི་དོན་དུ་དཔེ་བརྗོད་བའི་དོན་དེ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་དེ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །རྩ་འགྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

ཕྱོགས་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་། དྲན་ལམ་དུ་མེད་བའི་རྒོལ་བ་ལ། སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དུ་བསྟན་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས། ཀྱང་དྲན་ལམ་དུ་མེད། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

ཁྱབ་འབྲེལ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད། གང་དུ་ཡང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱི་རྒོལ་མཁས་པ་ལ། སྔ་རྒོལ་རྣམས་ཀྱིས་འོ་ན་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཞུང་འདིའི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་

@87B དེ། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད་ཅེས་པའི་མཁས་པ་དེ་སྒྲ་བྱས་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་ཞིང་། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་བཞིན་མ་བརྗོད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡིན་གྱི། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤཱ་ཀྱར། གང་དག་ལ་དེའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུའི་ངོ་བོས་རང་གི་ཚད་མས་ཇི་ལྟ་བ་གྲུབ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་

ཆོས་ཙམ་མ་ངེས་པའི་མཁས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་

བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་བཀྲལ་བ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་
ཚད་མས་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་

ཡང་དག་གི་ངོར་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེས་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ངོར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་
རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་དགོས་པའི་

ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་
སམ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མ་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ངོར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་

སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས། དེ་གཉིས་ཀ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀྵ་ པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན་ཞེས་
གསུངས། གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འབྲེལ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་

@88A ༄༅། །ཕྱུར་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་དཀའ་སླ་མེད་པར་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལ། འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དགའ་པར་ཡོད་པས། དེ་བཤད་ན་འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཁོ་ན་རེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་དང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག

པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད། སྒྲ་བྱས་པར་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་གྲོལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་

སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་དེ་འདྲའི་གྲོལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ངེས་དཀའ་སླ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། ཅེས་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མི་དགོས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན་ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གྲོལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། བྱས་རྟགས་

ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་འཁྲུལ་པ་རགས་པ་འབྱུང་བ་ངོ་འཚར་ཆེ་སྟེ། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག

གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད། སྒྲ་བྱས་པར་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་རྒོལ་བ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་ཡན་ལ་གཏུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་བྱས་མི་རྟག་གི་

འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་འདྲའི་རྒོལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྲེལ་བ་བརྗོད་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་རྒོལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྲེལ་

@88B པ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། །དེ་འདྲའི་རྒོལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པའི་

ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདིའི་དོན་ལ། སྔར་གྱི་རྒོལ་བ་དེ་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན། དེ་འདྲའི་རྒོལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དྲན་

པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྲེལ་པ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་དེས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས། འདོད་ན། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཞེས་

སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་བྱས་ན་རུང་ཙམ་སྣང་ན་ཡང་། དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་

འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ༔ བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་བ་ཞེས་ཟེར་མ་བརྗེད་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་

@89A ༄༅། །ལུགས་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ལ་ངེས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པར་དྲན་ལམ་

དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན། དེ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དྲན་

པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་

ངེས་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་མི་རྟག་གི་
འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་

མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་སྔ་མ་དང་འགལ། དྲི་བ་གཉིས་པ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་
ཟིན་མ་བརྗེད་པར་དྲན་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་

ཡན་ལག་ཏུ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པར་དྲན་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱང་གང་རུང་གཅིག་བརྗོད་

དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞུང་དེ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ནས་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག

@89B མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་

པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གཞུང་ཕྱི་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་མི་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་ཟིན་དེ་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་གོ་བའི་

ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་ཟིན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་འགལ་ཡང་། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བཤད་པའོ།། ༀ །།དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དག་ཞེས་སོགས་འགལ་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་བའི་འགྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། དེ་ཕྱིར་དེ་

ཙམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་

གྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས། །དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཙོ་བོ་གཉིས་པོ་དེར་འདུས་སམ་མ་འདུས་ཞེ་ན། དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཙོ་བོ་གཉིས་པོ་དེར་མ་འདུས་ཏེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་

པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པར་ནི་རིགས་ལྡན་དེ་མི་དམིགས་པར་ཡང་ཞེས་གསུངས། དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཙོ་བོ་དེ་བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཀྱང་། སྦྱོར་བ་

འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དུ་མར་དབྱེ་རུང་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་འདི་རྣམ་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་

@90A ༄༅། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེའི་དོན་བསྡུས་ནས་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འམ་ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ཡང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རྒྱུ་ཡི་ནི། འབྲས་བུ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་བསྡུ་དང་། རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་འཆད་པར་བྱེད། མ་མཐོང་ལས་མིན་

མཐོང་ལས་མིན་ཞེས་པས། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཚིགས་མེད་བསྒྲུབ་ཡིན་ནམ་ཅི་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་བསྡུ་འཆད། འདིར་གསུང་སྒྲོས་རྣམས་སུ། མ་མཐོང་ལས་མིན་མཐོང་ལས་མིན་ཞེས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་

ནས༔ གཏན་ཚིགས་མེད་བསྒྲུབ་ཡིན་ནམ་ཅི། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་བསྡུ་འཆད་ཅེས་གསུང་བ། ཊཱིཀའི་དགོངས་པ་མིན་ཞིང་གཞུང་གི་ཐོབ་ཚོད་ཀྱང་མིན་པར་མངོན་ཏེ། གཞུང་འདིར་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ཡིན་གྱི། ཡོག

ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་བསྡུས་ནས། མི་ལྟོས་ན་ནི་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྡུ་ནི། གཞན་དུ་གཞན་ནི་གཞན་དག་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་ན་གཅིག་ལྡོག་པས་ཅེས་པའི་དོན་

བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན། ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྡུ་འཆད་པ་ལ། །གཞན་དུ་གཞན་ནི་གཞན་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་བཞིན་གཅིག་གཅིག་ཉེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའི་སྒོ་

ནས༔ རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན། ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྡུ་འཆད་པ་ལ། །དོན་གཞན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཆོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། །ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་གཞན་ཉིད། །ཅེས་

@90B པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་འཐད་པར་བྱེད་པ་མིན་ན། གང་ཡང་གང་ལས་འཐད་པ་མེད་པས་རིལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་

དུ་མི་འགྱུར་བའམ། མི་འཐད་པར་ཟད་དེ། དོན་ཁས་བླངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་ལ་ཆོས་རྗེས་པཎ་སོགས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་བུམ་པ་
དང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། བུམ་སྣམ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བུམ་

པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྣམ་བུ་དང་ཡང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་སྣམ་གཉིས་སྐྱེ་འཇིག་གཅིག་ཅར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ལ་རྫས་གཅིག

མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་རིག་གཏེར་ལས། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཡང་ཇི་ལྟར་དགག ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་
རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཀྱང་མིན། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། འདི་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པའང་མེད། ཅེས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་དང་འགལ། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་གསལ་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་བའི་
ལུགས་ཆུགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། ཤ་ཤུག་གཉིས་ངོ་བོ་

གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཤུག་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་པོར་ནས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ཤཱཀྱ།

ཤིང་དེ་ནི་ཤིང་ཤ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ངོ་བོ། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་ཇི་ལྟར་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཤིང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཤ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དད་འགལ། རང་ལུགས། ཆོས་དེ་དོན་དེ་

@91A ༄༅། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནི། བུམ་མི་རྟག་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་རྐྱེན་རྫས་ཐ་དད་ལས་སྔ་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་མ་ཁྱབ་ན། དངོས་པོར་རེའི་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་མི་རྟག་སྔ་ཕྱིར་སྐྱེས་ཀྱང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གྲང་ཅན་ན་རེ། འདོད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཇིག་གཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག

ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤཱ་ཀུར། ཡོན་ཏན་གསུམ་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས། ༀ །དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དག་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། གཞུང་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་།འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་

རྣམ་བཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཞར་ལ་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འདིར་མ་དམིགས་པའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་
གསུམ་དུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་བསྒྲུབ་དང་ཞེས་པར་མ་

དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་འདིར་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་སོ་སོར་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་ལྟར་རུང་བའི་ཞེས་པར་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་

བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་སྒྲུབ་དང་ཞེས་
པར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཞི་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་བཤད་པའི་གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་སོགས་བཞི་གསུངས་པ་ནི། གང་གང་དུ་འདུ་བའི་བསྡུ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@91B འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན། དགག་གཞི་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེས་པར་

སྣང་བ་དང་། མི་སྣང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུངས་ཤིང་། གཉིས་པ་ལ་བདག་གཅིག་དང་། དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་

དམིགས་པ་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་ནས། འགལ་དམིགས་དང་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས། བདག་གཅིག་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པར་རང་དབང་དུ་མེད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་

རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བུམ་མེད་དོན་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཕྱིར་གྲོལ་གྱི་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ལ་ཡང་། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ་ཞེས་འགོད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་དཔྱད་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུང་བ

རྣམས་ཀྱི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ལ་དཔྱད་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ན། གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་། གྲུབ་བརྒྱུའི་ཐ་སྙད་གང་ཞེ་ན།

འདིའི་ལན་ལ་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་མེད་ནི་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་། ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ནི། སྒྲུབ་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ཡང་། ས་ཕྱོགས་དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེར་རུང་སྟེ། བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་དགོད་དེ། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཚེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་བའི་དོན། བུམ་མེད་དུ

@92A ༄༅། །སྒྲ་བློ་མ་འབྲེལ་པས་ཞེན་རྟུང་ཙམ་ལ་བྱེད་ཀྱི་བུམ་མེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་རྟུང་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་མིག་པ་དང་། ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམས་གསུངས། ལུགས་དེ་དར་ཊཱི་ཀ་
པས་འགོག་རྒྱལ་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུ་པ་ཚད་

མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རྟུང་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བུམ་པ་ཚད་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་
མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྲེལ་བར་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་

བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །ཁྱོད་བློ་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་གྱི་བརྡའ་ལ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་ས་ཕྱོགས་སུ་

བུམ་པ་མེད་པ་སྒྲ་བློ་མ་འབྲེལ་པས་ཞེན་རྟུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་
སྒྲ་དེ་སྒྲ་དོན་མཐུན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ས་ཕྱོགས་

དེར་བུམ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །སྒྲ་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མ་རྨོངས་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པ་སྒྲ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་ཞེན་རྟང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་གྱིས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེར་བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་བློའི་ཐ་སྙད་དང་བརྗོད་བསྒྲའི་ཐ་སྙད་ཚད་མས་བསྒྲུབ་དགོས་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། ངེས་ན་སྐྱེ་བོ་གནག

རྫི་མོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གནག་རྫི་མོ་བར་གྲགས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དགག་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་ཅེས་དང་། རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་བསྒྲུབ་

@92B ཅེས་དང་། བློ་སྒྲ་ཐ་ཚོམ་མེད་པར་གྲུབ་ཅེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་གྲུབ་ཅེས་སོགས་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། སྦྱོར་བ་འགོད་པའི་ཚེ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་

དགོས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ན། བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཀྱི་སྤྱིར་གྱུར་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རིགས་ཐིག་ལས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་

བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་དང་། འདི་ཡང་དཔེར་ན། སྒྲིག་བར་བྱེད་བ་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། མེ་མེན་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ བའི་ཚེ། གཞི་དེར་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་སྐད་ཡིན་ནོ། །མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་ན་རེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། སྣང་རུང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། མདུན་

གྱི་ས་ཕྱོགས་འདི་ལ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱེ་རུང་ཡིན་ཏེ། མདུན་གྱིས་ས་ཕྱོགས་འདི་ལ་སྣང་རུང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྟགས་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་

གསུངས༔ དེ་འགོག་བ་ལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཆེར་འཁྲུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་

@93A ༄༅། །ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དངོས་ལ་དངོས་པོའི་ཆ། །ཁས་བླངས་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ། རྒྱུ་

ལས་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ན། །འདི་འམ་རང་བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པར་བཞག

བྱའི་འབྲས་བུ་བུམ་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ལྟར་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་

ཡང་དག་ཡིན་དགོས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཕྱི་མ་གྲུབ་ཅིང་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ངོ་བོ་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། ཁྱབ་མཉམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཁྱབ་བྱེད་སྣང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་འཇུག་བའི་དུས་དང་། ཁྱབ་མཉམ་སྣང་རུང་ཡིན་ན་སྔར་བཤད་

པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་ན། ཁ་ཅིག །ལུང་འདིའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་

བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་དགོས་བ་དང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ཁྱབ་མཉམ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཀག་པ་རྟག་སུ་སྦྱར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གསུམ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་

@93B པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་མིན། ཞེ་ན། ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན་ཁྱབ་བ་དེ་གཉིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འདྲ་འདང༌། དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་བདག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དགག

བྱའི་ཆོས་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་

མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་མ་གྲུབ་བ་དེ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་བཤད་སྙིང་

པོ་རྒྱུན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་
ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་

ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་བ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །འོ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་
ལྟར་གསུངས་བའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་།

རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའམ་ཡང་ན། དགག་རྟགས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞིའི་འཇུག་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་བའོ། །དེས་
ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་

འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པའི་མེད་དགག་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ། དེ་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་
ལས། སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ནི། རིགས་ཐིག་དར་ཊི་ཀ་ལས། དགུན་མཚོ་ཆེན་པོ་མི་གཡོ་བ་ཧླངས་པ་

@94A ༄༅། །ཐལ་བ་དུས་ནམ་མཁའ་ལོ་ཟླ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ན། དུ་བ་དང་རླངས་པའི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། མེ་ཡོད་ན་ངེས་ནུས་པའི་ཚེ། མེས་དབེན་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་དུ་

ངེས་ནུས་ཤིང་། ཤ་བ་མེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཚེ། ཤིང་གིས་དབེན་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་

དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྔིང་གི་ཆར་དུ་བ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ཞིང་། འོག་གི་ཆར་མེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་དངོས་གཞི་

ཀུན་ནས་བསྐོར་བའི་དུ་བས་དབེན་པའི་དང་ར་བླ་གབ་མེད་པ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་

རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོག་མེད་མེད་དེ། དངོས་འབྲས་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སོ་སོའི་མཚན་གཞི་གཞན་དུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་

པ་ནི། གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་

༄༅། གཉིས་ཀའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགག་པ་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིའོ་ཞེས་དང་། འཐད་ལྡན་ལས། འབྲས་བུ་དང་ཁྱད་པར་བྱ་བ་ལྟར་མི་རུང་བ་ནི། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། མེད་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་གོ་བར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་

དང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ལྟར་རུང་བ་ལ་ནི། མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྔ་རབས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཉ་དཔོན་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་ན་རེ། གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་

བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། མེ་མེད་པ་དེ་གཞི་དེ་དུ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། མེ་མེད་

@94B པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས། དེའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་དེ་

སྒྲུབ་ཀྱི་བ་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མེད་འཐད་དེ། ཁྱེད་ལྟར་ན། མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་རྟགས་སུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དགག་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་མེད་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགལ་ལམ་མི་འགལ་ཞེ་ན། ཁོ་ན་རེ།

དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ། དོན་དང་ཐ་སྙད་འགལ་བའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན། དགག་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཆ་ནས། དགག་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་འགལ་བར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ། དོན་བསྒྲུབ་

ཀྱི་རྟགས་དང་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་མི་འགལ་ཏེ། མེ་མེད་པ་དེ་མ་མེད་མཚན་མོའི་སྒྲ་སྐད་ཅི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ངག་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་རྟགས་མི་འགལ་བར་ཐལ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཡང་བསྒྲུབ། དེས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་

ཡང་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། དགག་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དགག་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆ་ནས་འབྱེད། དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་

དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཡིན་མིན་གྱི་ཆ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྔར་གྱི་རང་འགྲེལ་དང་། འཐད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་། མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་། ཐ་སྙད་

@95A ༄༅། །བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ཤིང་མེད་པ་དེ་ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་ན་ཤ་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དང་། །ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་

རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག

ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།རྟགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་

ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་མ་ཟིན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་

གྲུབ་མ་ཟིན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་

ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚོས་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་འདི་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། བཞེད་པ་དེ་ལྟར་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གཅིག་གྲུབ་པས་

@95B ཁྱབ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པ་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དོགས་སོ། །རང་ལུགས་ནི། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་

ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དང་། སྣང་བྲངས་པའི་འཐད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ཆད་མས་

མ་དམིགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་བཞི་དེར་དུ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག

གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ཤིང་མེད་པ་དེ་ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་ན་ཤ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང༌། དེ་གཞི་དེར་ཤ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ལྷར་རུང་བ་ལ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །དུ་བ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་དུས་ཡོད་པ་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང༌། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་

@96A ༄༅། །སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན་མཚོན་

བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ཡོད། མཚན་གཞི་ནི། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་

དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མེ་མེད་པ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ཚད་མས་
མ་དམིགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་

གཞི་ཡིན། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ། མཚན་གཞི་ནི། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་
སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རང་

བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན། དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་

དག་གཉིས་སྤྱིར་མི་འགལ་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་

ཞིག་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཚད་མས་དམིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཚད་མས་དམིགས་

@96B པ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། མེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་འགོད་རྩུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མེ་ཉིད་སླབ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་གྱི། དུ་བ་དུ

ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཚ་ཞིད་སྲེག་པ་ཡོད་པ་འགོད་རྒྱུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་

ལོག་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་དགོས་དཔྱོད་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ། ༈ །མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བསྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་

རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་རྒྱུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཁོ་ན་རེ། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་ཁྱབ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ

ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་རྒྱུལ་དེ་གང་ཞེན་ཡོད་དེ། མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། མེའི་འབྲས་

བུ་དུ་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་རྟོགས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་དུ་བས་མེ་མ་འཁྲུལ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་། མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ་ཞེས་སོགས་

ཤློ་ཀ་གཉིས་མེ་དུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོའི་མེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོའི་མེ། རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེ། །འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་ཡིན། །ཇི་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ

@97A ༄༅། །འབྱུང༔ །དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་ལས། །འབྱུང་ན་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་འགྱུར། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོའི་མེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། མེ་དུ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་

ན༔ །ཞེས་པས་སྦོས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་པ་དང་། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་ལས་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་དང་། སྤྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་ལས་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །སྦྱོར་ཊི་ཀ་ལས་མཁས་པ་ཁ

ཅིག༔ དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་ལས་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་མེད་བཀག་པའི་དོན་བསྡུ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་དང་། དེ་ཕྱིར་
མི་མཐུན་ལས་མི་འབྱུང་ཞེས་པས། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་དོན་བསྡུ་ཡིན་གསུང་

པ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྦྱི་བོའི་མེ་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་མེད་འགོག་པའི་རྟགས་རྒྱས་བཤད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དུ་བ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་སྦྱི་བོ་
ནས་འབྱུང་བ་ལ་གནོད་བྱེད་འཆད་པས། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྦྱི་བོའི་མེ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་བྱེད་

དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ༈ །མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་
བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱད་པ་

དང༔ རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་མ་གང་ལ་དེས་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ། ཚད་མ་ཕྲུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་
མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དུ་བ་མེ་ལས་

སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་ན། མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་ཕྲུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་བ་ལ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། དུ་བ་རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག

@97B རྟོག་གྲུས་པར་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚད་མ་ཕྲུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་དམིགས་

པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ་ཚད་མ་ཕྲུག་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཚད་མ་

ཕྲུག་དྲུག་མི་འཐད་དེ། ཕྲུག་ནི་ཟུང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཚད་མ་དྲུག་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། ཟུང་དྲུག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟ་བོང་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོར་རྟ་བོང་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་རྟ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་བོང་བུ་དམིགས། དེའི་

རྗེས་སུ་ཧྲ་བོང་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་དེའི་རྗེས་སུ་ཧྲ་མ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་བོང་བུ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཞེས་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བློས་གསུངས།
རང་ལུགས་ནི། དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་

མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེའི་རྫས་ཁོན་གསར་དུ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་བར་གཞི་དེར་དུ་བ་གསར་དུ་
དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་

གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞི་དེར་དུ་བ་གསར་དུ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ། ཚད་
མ་ཕྲུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུར་འཛིན་པའི་

ལོག་རྟོག་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་དུ་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་

@98A ༄༅། །རྫུང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དུ་བ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དུ་བ་མེས་ཕན་བཏགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མེ་དུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་

བ་དེ་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་དུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བརྟོགས་པ་རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མེ་དུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་

མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ༈ གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་ནས་གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དུ་བ་མེ་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མ་འཁྲུལ་བས་འབྲས་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཆོས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་མོད། རང་བཞིན་གྱི་

རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ་རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ་རག་ལས་ན། རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་མེད་

ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་ཞེས་དང་། ཤླ་ཀྱུར། གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་བསྒྲུབས་ཟིན་པས། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཇི་ལྟར་མེད་ན་མི་འབྱུཟྣ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ་གསུངས།

ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་ཡང་། ཞེས་སྔར་བཤད་པ་དང་། ཡང་འདིར། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་ཆློས་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེན་མེད་དེ། རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་

@98B འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཞིང་། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རང་

བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ངོས་བཟུང་ནས་འདིར་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱངས་ནས། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་འཕྲོས་སྐབས་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་།

ཞེས་སྔར་བཤད་པའི་དམ་བཅའ་ཟློས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཐར་

ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྔར་བཤད་པ་དམ་བཅའ་ཙམ་དང་། འདིར་ནི་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པས་མི་ཟློས་ན་ཡང་སྔར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ངོས་བཟུང་ནས་འདིར་དེ་ལ་

རྩོད་པ་སྤྱང་བ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་འཕྲོས་སྐབས་

བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པའི་རང་ལྡོག་དང་། དོན་ལྡོག་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཤཱ་ཀྱར་ཡང་། རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་

གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མེད་ན་མི་

འབྱུང་བ་གྲུབ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། བདེན་ན། གཞན་འདི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་

ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྐྱ་བ་

ཡང༌། གཞན་སེལ་བ་རང་དྷུ་གྲུབ་པ་མཐུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བས། དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་སེམས་ཤིང་། དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་པ་ཁོན་མེད་ན།
སྤར་བཤད་པ་ལས་ཟློས་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་

ཏེ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། རང་བཞིན་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་
གཅིག་གསུངས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་ནས་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་

@99A ༄༅། །ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུབ། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། འབྲེལ་པ་དེ་ལྡ་བུ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག་གི་སྦྱོར་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ལས། །ཞེས་པ་

ནས༔ མ་བྱས་པས་ནི་མི་འཇིག་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡན་གྱིས་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། ཞེས་

པ་ནས། གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་ཅེས་པའི་བར་གསུངས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྩོད་སྤྱང་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བྱས་མི་རྟག་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྫས་དང་། མི་རྟག་པའི་རྫས་

ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རྩོད་པ་དེའི་ལན་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ

ལ༔ གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་ཐ་དད་པས་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་ནི་ཐ

དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་དང་། དེས་ན་ཐ་དད་རྣམ་པར་གནས་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བས་

དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྣམ་གཙོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུབ་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བས་ན་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་

@99B སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་དེའི་ལན་མདོར་བསྟན་གྱི་རྩུལ་གྱིས་འཆད་རྩུལ་གང་ཞེ་ན། སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག

འབད་མེ་དུ་གྲུབ་ཅེས་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཅིང་། སྒྲུབ་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་རིགས་པས་འགྲུབ་པ་དེས་ན། སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་

དངོས་འཆད་པ་ལ་དེ་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཆོས་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་སྒྲ་དེ་རང་དང་དངོས་པོར་རིགས་མཐུན་པ། སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ལོག །རང་དང་དངོས་པོར་རིགས་མི་མཐུན་པ་མ་བྱས་པ་དང་

རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ལོག །ཅེས་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་བསྟན། དེ་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལས་དོན་ཞེས་སོགས། །ཚིག་རྐང་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་

རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལོག་པ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་དང་། གོ་དཀའ་སླ་དུ་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅེས་བསྟན། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི། རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་ཅེས་པས། སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་དང་གོ་དཀའ་སླ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས། སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་

བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས། དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་སེལ་འཇུག་གི་རྣམ་བཞག་དེ་གྲུབ་ཅེས་བསྟན། དེ་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཆོས་ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གི་དོན་ནི། སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་

པའི་ཚེ་སྒྲ་རྟོག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གྲུབ་པས། བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས། མ་བྱས་པ་ལས་ལོག་པའི་བྱས་པ་གོ་ཡང་། མི་རྟག་པ་མི་གོ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་མི་རྟག་པ་གོ་ཡང་། བྱས་པ་གོ་མི་ནུས་པ་གྲུབ། དེ་གྲུབ་བས་བྱས་མི་རྟག

@100A ༄༅། །གཉིས་དངོས་མིང་ཐ་དད་ཀྱིས་སོ་སོར་གོ་བྱ་ཡིན་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་ཕྱར་བཤད་ཀྱི་རྩོད་པ་དེའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན། ཕྱར་གྱི་རྩོད་པ་དེའི་ལན་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག

ཞེས་པ་ནས། རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་རྣམས་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཞེས་པ་ནས། །བློ་སྒྲ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར། དེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྒྲུབ

པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད། དངོས་དེ་ངོ་བོ་མེད་པར་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིགས་པ་ཕྱ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པའི་སྒྲ་རྟོག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་དེ་འཆད། སྒྲ་ནི་དེ་དག་ཉིད། རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས

པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། དང་པོ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲ་རྟོག་བསྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཞེས་པ་ནས། རྒྱུན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས

པའི་བར་གསུངས། སེལ་བ་སླ་བ་ལ། སྒྲ་རྟོག་རྫས་གཅིག་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་ལ་བརྟག་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤངས་ནས་སྒྲ་རྟོགས་ལ་འཇུག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་འང་གཞན་ལས་བཟློག་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅེས་པའི་བར

གསུངས༑ སྒྲ་རྟོག་གཞན་སེལ་བས་འཇུག་ན་གཞན་སེལ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེའི་ལན་དུ་གཞན་སེལ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའི་སྒོ་ནས། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས

པའི་པར་གསུངས། གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་བརྡའ་སྦྱོར་བཀག་ནས་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྡའ་སྦྱོར་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྡའ་བརྟགས་སྟོན་ཞེས་པ་ནས། དེ་བྱེད་བརྗེན་པའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ

@100B བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་བཟློག་པ་ཡིས་ཞེས་པ་ནས། བློ་སྒྲ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོག་བསྒྲུབ་འཇུག་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་སྒྲ

དང་རྟགས་དག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཞེ་ན། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གསུམ་གྱིས་

བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་འཇུག་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་དྲི་བ་དེ། ཡང་སྒྲ་དང་། རྟགས་དག་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ལན་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་

སྒྲ་དང་། རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་བསྒྲུབ་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་དང་། སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དགག་རྟགས་

གཉིས་སྟོན་པ་ལ། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་། འོ་ན་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་ཐལ་འགྱུར་གང་བསྟན་ཅེ་ན། དེའི་ལན་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེའི་རྟགས་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཞེས་པ་

འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོན་པ་ལ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཞེས་པ་ནས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཏེ་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དགག་པ་འདི་ལྟར་མཛོད་དེ། རང་འགྲེལ་དུ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་

ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་འགྲེལ་དུ་བརྗོད་པ་དེའི་རྟགས་བསྒྲུབ་པ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་

@101A ༄༅། །འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པར་ཕྱི་རོལ་པའི་ངོ་བོར་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་། གཞུང་གི་དོན་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པས་འཇུག་ན། རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་སྨྲས་ཟིན་ལ་བསྟན་གྱི།

ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་བསྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་

འཇུག་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་ངག་འདི་གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་གང་ཞིག། གཞུང་འདིས་སྦྱོར་བ་དེའི་རྟགས་བསྒྲུབ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས་

བླངས༑ ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །ཞེས་པ་ཡང་རྟགས་དེའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་བའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །ཞེས་

སོགས་རྟགས་དེའི་ཁྱབ་བསྒྲུབ་འཆད་བྱེད་གང་ཞིག། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོགས་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པ་རྟག་པ་སོགས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚད་མ་ཡང་དེ་སྙེད་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་པའི་

ཕྱིར༑ དཔེར་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག། ཞེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །ཞེས་སོགས་གཞུང་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྒྲིལ་ན། སྒྲ་རྟོག་བསྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་

ན་སྒྲ་འབྲེལ་བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་སྒྲའི་བྱུས་མི་རྟག་སོགས་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་། དེ་རྣམས་འབྲེལ་བའི་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག། གཞུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེས་འཕངས་པའི་རང་

@101B རྒྱུད་ནི། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་འབྲེལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལས་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པ་ལ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ཅིང་། གཞུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་སོ་སོར་ཕྲལ་ནས་སྒྲ་རྟོག་བསྒྲུབ་པས་འཇུག་ན།

སྒྲའི་བྱུས་མི་རྟག་སོགས་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་དེ། སྒྲའི་བྱུས་མི་རྟག་སོགས་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བསྒྲུབ་པ་

ནི། སྒྲའི་བྱུས་མི་རྟག་སོགས་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲའི་བྱུས་མི་རྟག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ནས། དེ་ཉིད་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་

པ་ནི། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲ་རྟོག་བསྒྲུབ་པས་འཇུག་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ངེས་པ་དེ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པས་འཇུག་ན་སྒྲའི་ཆོས་གཅིག་ངེས་

པའི་བློ་དེ་སྒྲའི་ཆོས་ཀུན་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་པ་འཕངས་ནས། དེ་ཉིད་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ། རྟོད་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་
དངོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་། བསྒྲུབ་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་

རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་
འགྲེལ་ལས། འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བ་ལ་ཚད་མ་གཞན་མི་འཇུག་པ་འབབ་ཞིག

ཏུ་མ་ཟད། གང་གི་ཚེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པས་དངོས་པོ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཅོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཚེ། ཆོས་གཅིག་ངེས་ན་དེ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ངེས་པས་ཚད་མ་གཞན་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ངེས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ངེས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་

@102A ༄༅། །ནོ༔ །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར་བཤད། འོ་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་པ་དེ་རྣམས་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། དོན་

གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ་བཤད་པའི་དགག་རྟགས་དང་། བསྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་པོ་དེའི་རྟགས་བསྒྲུབ་ཅེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡང་སྒྲ་དང་རྟགས་དགག་གིས་རྣམ་པར་གཅད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་བསྒྲུབ་པས་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་

ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཞེ་ན། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག། ཞེས་སྔར་གྱི་རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་བསྒྲུབ་ལྟར་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག། ཅེས་སོགས་ཚོས་ཅན་

འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལས་སྒྲ་གཞན་བརྗོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རིགས་པ་གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཆེས་གསལ་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར༑ ངེས་ན་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྔར་གྱི་རྟགས་གཉིས་པོ་དེའི་རྟགས་བསྒྲུབ་འཆད་བྱེད་དུ་རང་འགྲེལ་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་དུ་བཀོད་པའི་རྟགས་དེ་གཉིས་སྐྱོན་མེད་དུ་གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྒྲུབ་

པ་ལ་དགོངས་ནས་རྟགས་བསྒྲུབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཐེ་སྐྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྔར་གྱི་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རྟགས་གཉིས་པོ་དེའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལ་ཁྱབ་བསྒྲུབ་ཅེས་

བཤད་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན་སྔར་གྱི་དགག་པ་དེ་རྣམས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། གལ་ཏེ་འཇུག་ན་རང་འགྲེལ་ལ་ཡང་དགག་པ་དེ་རྣམས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ངེས་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག། ཅེས་སོགས་

@102B ཀྱིས་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་འཇུག་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཞུང་འདིའི་དོན་བསྡུ་ན་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་མི་

འཇུག་ན། །སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དེས་གྲངས་པའི་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་དག་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པར་

མཐོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེས་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས། གཞུང་འདིས་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་མཐོང་བའི་ཚེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་ངེས་པའི་ཚེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ངེས་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་བསྒྲུབ་

བས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་གང་ཞིག། སྒྲ་དང་སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་རྣམས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་

པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་བཀག་པའི་སྐྱོནས། སྒྲ་རྟོག་བསྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་
གཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་བསྡུ་ནི། འཁྲུལ་པས་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་བསྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་
མི་རྟག་སོགས་འཛལ་བའི་རྗེས་དཔག་བསྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་

@103A ༄༅། །ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ན། སེལ་བ་ལ།
ཉེས་བ་དེར་ནི་ཐལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པས་འཆད། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་

རྟགས་སེལ་བའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ཡང་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་རྟགས་སེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། བསྒྲུབ་འཇུག་བཀག་པའི་དོན་བསྡུ་
བ། །གཞན་དུ་ཆོས་གཞན་གྲུབ་གྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་

འཆད༑ ངེས་ཤེས་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་སྤང་ནི། མཐོང་བ་འགའ་ལས་ཤེས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། སྤང་བྱ་ཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་འཆད་བ་ལ། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཐེ་སྙེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ལ་སྐྱོན་སྤང་བཀག

པ་ནི། གང་གི་ལྟར་ན་བློས་ཁྱད་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཐེ་སྙེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་པོ་འདི། སྤང་བྱ་ཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་འཆད་བྱེད་ཡིན་གྱི་དོན་བསྡུ་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་དུ་ཤློ་ཀ་འདི་དྲངས་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་

སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་འཅད་པ་དག་གོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ས་བཅད་ཆེན་མོར་དོན་བསྡུར་སྦྱར་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གྲུབ་དོན་འཆད་པ་ལ་དགོངས་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་

གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་མེད་པས་དེ་འཆད་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་ཞལ་སྔས་ཀྱིས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལ་དོགས་པ་བཀོད་པ་རྣམས་ཁོ་བོས་རིགས་ལམ་དང་མཐུན་པར་ལན་རྟ་ལ་ཏེ་ཡབ་སྲས་གཉིས་

ཕལ་ཆེར་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའོ། །བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །ཞེས་དང་།
གཞན་དུ་དངོས་པོ་ཅིག་པུ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཁྱབ་བསྒྲུབ་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལས། དེས་ན་དོན་
@103B ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་འདི་དང་མཐུན་པར་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དུ་
དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། སྒྲའམ་བློ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་ན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་སོ། །བཀྲལ་ཞིང་བརྟག
པའི་སྒྲ་དང་རྟགས་དག་ནི་སྒྲ་དང་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དང་རྟགས་དེ་དག་གཞན་སེལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་དེ་ཡོད་
པ་ལ། སྒྲ་དང་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས། ཏཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་
མཚོ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དེ་ལ། བྲམ་ཟེ་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེན་གང་བ་དགོས་སོ། ༈ །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ངང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་

པའི་དངོས་དེ་གསལ་བོ་རང་མཚན་ཁོན་ལ་བྱེད་དམ། དེ་ལ་སྤྱི་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱི་གསལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། བྲམ་ཟེའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་དེ། །གསལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ནི་མ་ཟད་དེ། སྤྱི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་སྤྱི་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ཆོས་རྗེ་གཡག་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་རྩོད་པ་མཛད་པའི་རྩོད་ཡིག་ལས། བྲམ་ཟེའི་ལུང་དེ་དང་། ལེའུ་གསུམ་པའི། དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིར་སྐྱོན་ཡོད་མིན་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་དང་། སྤྱི་

ཡང་ཡིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ནས། སྡེ་བདུན་དུ་སྤྱི་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་བསྟན་པ་རྒྱལ་ཚང་རྗེས་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུང་སྒྲོས་སུ་ལུང་འདིས་བྲམ་ཟེའི་ལུགས་

ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་༖ སྤྱི་རྟག་རྫས་བསྟན་པར་བཤད་པ་ནི་བསླུབ་དཀའ་བས་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་བྲམ་ཟེའི་ལུགས་ལ་ཡང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་ན་རང་མཚན་ཁོན་ཡིན་པས་གསུང་སྒྲོས་སུ་བྲམ་ཟེའི་ལུགས་ལ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་

@104A ༄༅། །མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ནི་བྲམ་ཟེའི་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་པས་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཁས་བླངས་སོ། །རང་བཞིན་ཞེས་པ་སྨོས་པ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་བའི་

ལུགས་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་བཞག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་

བཞིན་ཞེས་སྨོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་མི་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་གསུངས། རང་ལུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་སྣྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པར་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དྲང་

ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དོན་སྣ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་བརྟའ་འདོགས་པའི་གནས་དང་། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན། དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པས་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་དང་། གཟུགས་

སོགས་བརྟའ་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། གང་ལ་བརྟའ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན། བརྟའ་འབྲེལ་སྦྲར་བ་ལ་མི་ལྟོས་

@104B པར༑ མིང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་མོད་། གཟུགས་སོགས་བརྟའ་འདོགས་པའི་གནས་དང་། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་བ་ལ་སྐྱོན་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་སྨྲ་མོད་ཀྱང་དོན། འདྲོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་ན། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་འདི་ལ། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། ལུགས་

འདི་ལ་ནམ་མཁའ་ཆོས་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི་ལ་གཟུགས་ཆོས་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་རིགས་པ་གང་ཞིག། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་ཆོས་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་བདག་ཁས་ལེན་

པའི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་བདེན་འཛིན་ཡང་ཡིན། དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡང་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གསུང་རབ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་

ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་བཞིན། རྒྱས་པར་དྭང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་
ན་རེ། སྣ་བྲུས་མི་རྟག་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་

གྲུབ་ཅེས། སྤྱི་མཚན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱི་མཚན་བདེན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ན། སྤྱི་མཚན་ལ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་མེད་པས་བརྗོད་བྱ་མིན་ཞེས་གསུངས་

@105A ༄༅། །པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་དཔེར་བརྗོད་ན། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
བཀག་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག

པར་སྣང་བ་ཡང་ཁེགས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་རང་མཚན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ན། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡང་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་ཤིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཁེགས་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཁེགས་ནས་ཚད་མས་བསྒྲུབ་མི་ཤེས་བར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་པོར་ཁས་བླངས་ན། སྤྱི་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་

པས༑ ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཆོས་གཉིས་གཅིག་ཚད་མར་བཟུང་ནས་གཅིག་ཤོས་སྣུན་འབྱིན་པའི་འགལ་འདུ་འབབ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི་གཞུང་ལུགས་འདིའི་རྟོགས་དཀའི་གནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་

ལས༑ སྤྱི་མཚན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། དེ་འགོག་པའི་རྣམ་བཞག་ཀྱུས་པར་འཆད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དོན་དམ་པ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཁེགས་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དོན་དམ་སྣུན་འབྱིན་

བར་འགྱུར་བ་ལྟུང་དང་པོའི་དོན་དང་། སྤྱི་མཚན་རྟོག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། སྤྱི་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། དེ་འགོག་པའི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།

@105B རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག། གཞུང་འདིའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དུས་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་མ་

འདྲེས་པའི་དོན་ནི། ཤར་ན་ཡོད་ན། ནུབ་ན་མེད་དགོས་པ་དང་། དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་སྔ་དྲོ་སྐྱེས་ན། ཕྱི་དྲོ་མ་སྐྱེས་དགོས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནི་ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། སེར་པོ་ལ་མེད་དགོས་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་ཟེར། དེ་རྣམས་མི་

འཐད་དེ། དུས་མ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟན་སྐྱེས་དེས། སྔ་དྲོ་ཡོང་ན། ཕྱི་དྲོ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་བཟུང་བར་ཐལ། དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གཉིས་ལའང་རིགས་འདྲ། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྔ་དྲོའི་དུས་ན་མེད་པར་ཐལ།

ཕྱི་དྲོའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བསལ་ལ་ལན་འདེབས་ན། ཆོས་ཅན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གསལ་བས། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲས་ན་མཛེས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཁྲ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པར་ཐལ།

ཁྲ་བོ་ཡི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས། བ་གླང་ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། སེར་སྐྱའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་དགོས་པར་བསྟན། དེ་འབྲས་ཅན་མིན་ལས་ལྡོག་པ། །ཞེས་པས། བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ། བ་གླང་ཁྲ་བོ་དང་སེར་སྐྱ་གཉིས་ཀ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་

ཕྱིར༏ ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཞི་རྣམས་

ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཚང་མས་ཁེགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གོ་བར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག། རྟོག་པས་

@106A ༄༅། །སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་ཁེགས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་ན་ཡང་ཚད་མས་ཁེགས་དགོས་ལ་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོན་

སྤྱིའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་རོ། །མདོ་སྡེ་པས་བུམ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་

པར་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་སྤྱི་མཚན་རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་བུམ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །རང་ལུགས་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རྟོག་པས

བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པས་བརྟགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་མཚན་རྣམས་ཡུལ་དུས་མ་འདྲེས་པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཡུལ་འདྲེས་པར་

འཛིན་པའི་བློ་དེས་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རྫས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རེག་པ་ན། ཤར་ན་རེག་པ་དེས་ནུབ་ན་ཡང་རེག་པར་འཛིན་པས། བུམ་པའི་ཤར་ལ་རེག་པའི་ཆ་དེས། ནུབ་ལ་རེག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་

བློ་དེས་བ་གླང་ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་སེར་སྐྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བཟུང་བས་བ་གླང་ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པ། བ་གླང་ཁྲ་བོ་དང་སེར་སྐྱ་གཉིས་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནོ། །དུས་འདྲེས་པར་

འཛིན་པའི་བློས། སྔ་དྲོའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་

@106B བཟུང་གི་སྔ་དྲོའི་དུས་ན་ཡོད་ན། ཕྱི་དྲོའི་དུས་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པས། སྔ་དྲོའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ། ཕྱི་དྲོའི་དུས་ན་མེད་པ། དངོས་པོ་རྣམས་དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་

ནོ། །བུམ་པ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཚན་མིན་ཀྱང་། དེ་ཡུལ་དུ་བྱུན་མོང་དུ་རྗེས་འགྲོ་

བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དེ་བུམ་པའི་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལའང་ཁྱབ། བུམ་པ་དེ་སྔ་དྲོའི་དུས་དང་ཕྱི་དྲོའི་དུས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།། ༄ །།དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ་དཔྱད་པ། ཞར་

ལ་སེལ་འཇུག་སྒྲུབ་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དེ་རྣམས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་བཟུང་བ་ན། དེས་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཡང་བཟུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། བུམ་པའི་མཆུ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པ་རི་ཞབས་བཟུང་བར་ཐལ། དེས་བུམ་པ་བཟུང་བ་གང་ཞིག། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་ཞབས་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར༑ མ་ཁྱབ་ན་སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པ་བུད། རྟགས་སྔ་མ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་མ་མཐོང་པར་བུམ་པ་མི་མཐོང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེས་བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་མཐོང་བར་

ཐལ༔ འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཏེ་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། བུམ་པའི་མཚན་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷོ་ཕྱིར་ཞབས་ཞུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་

མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར༔ འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བུམ་པའི་ཞབས་མ་བཟུང་བ་བུད། དེས་ན་བུམ་པ་མཐོང་བ་ལ་ལྷོ་ཕྱིར་ཞབས་ཞུམ་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དགོས་ཀྱང་། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་

འཆར་མི་དགོས་ཞེས་གསུངས། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ།

@107A ༄༅། །ལྷོ་ཕྱིར་ཞབས་ཞུམ་མཚོ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་ཀྱང་། ལྷོ་ཕྱིར་ཞབས་ཞུམ་པའི་རྣམ་པ་འཆར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དོགས་པ་ལ། རྟེན་མཐོང་

མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་

བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་ཚོགས་པ་མཐོང་ན། བརྟེན་པ་བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་མཐོང་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པའི་མཚན་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན།

དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་

ཚོགས་པ་དེ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་དེ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མིན་པ་ནི་རྣམ་གཙོད་ལ། །བུམ་པའི་སྒྲ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་ཚོགས་པ་མཐོང་ན།

བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་མཐོང་བས་ཁྱབ་སྟེ། བརྟེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདིས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྡུལ་ཕྲན་མི་
མཐོང་། རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པ་མཐོང་ཞེས་སྨྲ་བ་དག་ལེགས་པར་བཀག

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། བཀོད་པ་ཅན་ནི་མ་བཟུང་བར། བཀོད་པ་འཛིན་པར་མི་རུང་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་
ཀུན་ཚོགས་པ་མཐོང་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་མཐོང་བས་མ་ཁྱབ་

སྟེ། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པ་མཐོང་ན། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་མཐོང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་བ་མཐོང་ན།
བེམ་རིག་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་

ན༔ རྟེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་སྔར་དྲངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། བུམ་པའི་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་བར། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་ཚོགས་པ་མཐོང་

@107B བ་མི་སྲིད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲན་མིན། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས། རྡུལ་ཕྲན་ཡིན་ན། ཚུར་མཐོང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སླ་བ་རྣམས་ནི། གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡེ་མ་

རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྔོའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། སྔོ་ལ་སྔུབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག། སྔོ་དང་སྔོའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པའི་རེག་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པའི་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་

པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། སྒྲ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག། སྒྲ་དང་སྒྲའི་སྟེང་གི་

བྱས་མི་རྟག་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཞུང་འདིའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེས་ན་དུས་དང་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་གོ་ས་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན། དེ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་རྫས་གཅིག་པ་

དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ། དེ་

གཉིས་གནས་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་པ། དེ་གཉིས་འཇིག་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་(SH'KYA)ས། གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་མ་མཐོང་བ་ལས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའོ། །བདེ་བ་

@108A ༄༅། །ཞི་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། ཞེས་གསུངས། སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་གཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྫས་གཅིག་པ། དེ་རྣམས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་རྫས་

གཅིག་དང་། གནས་པ་རྫས་གཅིག་པ་ལ་ཁྱད་པ་གང་ཞིག། དེས་འཇིག་པ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་དང་བུམ་

པའི་རིག་བྱ་དང་། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་དང་། དེའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་མཚོན་ན། དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་རྫས་གཅིག་གང་ཞིག། སྒྲ་གྲུབ་པའི་དུས་

ཡིན་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་དགོས། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་ན་སྒྲ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནའང་། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་དགོས། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་

ནའང༌། སྒྲ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་ནའང་། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་དགོས། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྒྲའི་མི་རྟག་ཞེས་དྲུག་སྒྲ་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི།

གཞན་དུ་ན་བྱ་འཕེང་གི་སྐྱོན་འཛུག་གོ། མཁས་པ་མང་པོ་འདིའི་ཡུལ་བཟུང་ཡུལ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་བཞེས་པའི་ཡུལ་ཡང་བཟུང་ཡུལ་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། དུས་དང་དངོས་པོ

དང་ཡུལ་གོས་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན། དེ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་རྫས་གཅིག་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རང་འགྲེལ་ལས་རིལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་

@108B པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན། འདིར་ཡང་དྲན་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་ཊཱི་ཀཱར་རང་ལུགས་སྒྲུབ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་སྐྱོན་སྤོང་མཛད་པའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འཛིན་

རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་བཟུང་རྣམ་དང་། འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདིར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་

པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ལན་གདབ་པར་དཀའ་བས། ཁོ་བོ་རྟགས་སྡུ་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། འོག་ཏུ་འཆད་དོ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་

པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ། དེ་ལྟར་སླ་བ་

རྣམས་ཀྱིས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རང་རིག་དང་། །ཁ་ཕྱི་ལྟ་ལ་གཞན་རིག་ཏུ་ཁས་བླངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་རང་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་

རིག་མ་ཡིན་ན། རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཡང་རང་རིག་མ་ཡིན་དགོས་པས། རང་གི་

ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་ཞིང་། གལ་ཏེ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་རྒྱུལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོན་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བཟུང་རྣམ་རང་རིག་མ་ཡིན་པར་

ཐལ༏ ཁྱོད་ལ་རང་གི་བཟུང་རྣམ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་ནི་ཊཱི་ཀྐའི་ཚིག་ལ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་སྟོར་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་ལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མི་རྟག

པ་སྣང་མི་སྣང་དཔྱད་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་རང་རིག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་སྣང་མི་

@109A ༄༅། །སྣང་དཔྱད་པས་མི་གནོད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། བུམ་

འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྣང་མི་སྣང་གི་དཔྱད་པ་བྱས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེལ་འཇུག་དང་། སྒྲུབ་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ

ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག། རྣམ་ངེས་ཊིཀྐའི་དགོངས་པར་མཛད་ནས། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་རིག་པ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མངོན་སུམ་དོན་གཅིག །ཡུལ་མི་གསལ་བར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་སེལ་འཇུག་གི་མཚན་

ཉིད༑ དབྱེ་ན། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡོད། སྒྲུབ་འཇུག་དང་མངོན་སུམ་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞིག་དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་

སྟེ༑ དེ་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད། དེ་སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྤྱི་མཚན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་ལ་བརྡའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་སེལ་འཇུག་གི་

མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྒྲུབ་འཇུག་དོན་གཅིག་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འཐད་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་

ལྟར་ན་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སྒྲ་རྟོག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་
ཟག་ལ་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་ཞེས་པའི་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་

@109B ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་དངོས་འགལ་ལ་ཻ་ འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་རབས་པ་དག་རང་ཡུལ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་ལ་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་
སྒོ་ནས་འཇུག་པ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་ལ་དེ་

མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་ལ་དེ་མིན་རྣམ་པར་མ་བཅད་པར་འཇུག་པ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་གསུང་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། མངོན་
སུམ་གྱི་ཚད་མ་དེ་སྒྲ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་

ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་སྒྲ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་གང་ཞིག། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲ་རྟག་པ་རྣམ་བཅད་ལ། ཁེགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར༔ རང་ལུགས་ནི། རིགས་བརྒྱན་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པ་སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག་པའི་རིགས་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའམ། ཡང་ན་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་

གསལ་བར་སྣང་བའི་རིགས་པ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་འཇུག་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་གཅིག །གང་ཟག་དང་སྒྲུབ་འཇུག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་

ཟག་དང་སེལ་འཇུག་གི་གཞི་མཐུན་མེད་དེ། སེལ་འཇུག་དང་བློའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེལ་འཇུག་ལ་དབྱེ་ན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཡང་། གཞན་ལས་བཟློག་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག

དང༔ སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གང་ལ་རྩོད་པའི་གཞི། གང་ཟག་གང་གིས་རྩོད་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྩོད་པ། རྩོད་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན། དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་

@110A ༄༅། །གྲིས༔ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་པར་སྟོན་པ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་སོགས་ཀྱིས་རྩོད། གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་

དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྒྲའི་དོན་དུ་འདོད་པར་གོ་ནས། གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ན་རེ། ལོག་པ་དང་ལྡོག་པ་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྒྲ་རྟོག་ཐ་དད་པ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་གསལ་

རྫས་ཅན་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་དབང་མིན་ཕྱིར་དེ་ལྟན་མིན། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། བྲམ་ཟེ་ལས། དེ་ནི་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་གང་དག། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་

གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲའི་དོན་དུ་གསུངས་པར་རྟོགས་ནས་སུན་འབྱིན་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ནི། རྩོད་པ་དེའི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ལའང་གཞན་ལས་

ལྡོག་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གསུངས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལས། དེ་དག་གི་འདོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལའང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པས་རང་གི་གཞུང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ ཞེས་གསུངས། སྐབས་འདིའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ལྡོག་པ་ནི་ལྡོག

པ་ཚིག་རྐྱང་སྤྱི་དང་། ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། རྟ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྡོག་པ་ཚིག་རྐྱང་སྤྱི་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཁྱོད་ལྡོག་པ་ཚིག་རྐྱང་ཡང་ཡིན། སྤྱི་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྡོག་བ་ཚིག་རྐྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟ

ལས་ལྡོག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤ་ཤུག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན། བྱེ་བྲག་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@110B ཁྱོད་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་རྟ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟ་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གོ་ན་རེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་མི་

རྟག་པ་ཞེས་པ་དྲུག་པ་འབྲེལ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་རྫས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་རིལ་བ་ཞེས་པ་བཞིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་

ཞེས་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྦྱར་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འཆད་པ་ལ། ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྤོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

ལྟོག་པ་གཅིག་ལ་མ་ཟད། ཡུལ་གང་ལ་སྦྱར་ཡང་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་རྫས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཀུན་ལ་རྫས་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རྐྱེན་

གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་ཆོས་བ་རྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་རྫས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མི་འཇུག་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ།

སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་སྤྱི་གསལ་རྗེས་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མི་འཇུག་པར་གྲུབ་ཅེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་སྤྱི་གསལ་རྗེས་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ།

འཇུག་ཅེས་བཤད་པ་ལ། རིག་དང་དེ་དག་ལྡན་དག། ཅེས་སོགས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཅིག་ཚིག་དང་མང་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། གང་དག་གིས་ཚིག་དངོས་པོའི་དབང་། །ཞེས་སོགས་

@111A ༄༅། །གསུངས། སེལ་བ་སྨྲ་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་མི་མཚུངས་ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དཔྱོད་པ་པ་ལ་ཉེས་པ་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། བཙུན་མོ་རྣམས་གྲོང་དྲུག་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་

གསུངས། །ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྤོང་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤད་པ། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་དེ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དང་

པོ་དོན་སྟོན་པ། གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་པ། བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས། དྲུག་པ་འབྲེལ་བ། བདུན་པ་གནས་གཞི། བརྒྱད་པ་འབོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པར་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་ནི། བུམ་པས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཆུའི་ཆེད་དུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། བུམ་པ་ལས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི། བུམ་པའི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ལ་གནས་གཞི་བདུན་པ་ནི་བུམ་པ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དུས་ཀྱི་བདུན་པ་ནི། བུམ་པའི་དུས་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བརྒྱད་པ་ནི། ཀྱཻ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་དྲིས་པའི་ཚེ་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་གཞན་

སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་དེ་མི་རྟག་པ་ལས་ཁྱད་ཆོས་གཞན་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཏུང་བར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྤང་བར་བརྗོད་པར་བྱེད་ལ།

བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པའི་དྲི་རོ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་གཞན་རྣམས་བརྗོད་བྱར་སྣང་ཞིང་། བུམ་པ་བརྗོད་བྱར་མི་སྣང་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། བུམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ན། བུམ་འཛིན་
རྟོག་པས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་།དེ་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་

@111B དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བརྗོད་དང་རྒྱུལ་ཅན་སྒྲ་དང་། །རྟོག་པའང་དེ་དང་དོན་གཅིག་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བུམ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་

པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པའི་གཟུགས་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའི་
གཟུགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

སྟེ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་རིགས་གཞན་བརྗོད་བྱར་མི་སྣང་ཞིང་། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཚོགས་པ་ཅན་བརྗོད་བྱར་སྣང་བ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་

ཁྱད་པར་གཞི་དེ། ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྗེན་དུ་མི་རུང་བར་བརྗོད་པ་དང་། རུང་བར་བརྗོད་པ་ལ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན། སྒྲ་དོན་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ།
ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྗེན་དུ་མི་རུང་

བར་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་པུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་རྗེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པ་
དང་། ཉན་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཁྱད་

ཆོས་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ། སྨྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། བ་གླང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བ་གླང་ལ་ལྟོས་ཏེ་
ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་གི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། བ་གླང་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྗེན་

བྱེད་པའི་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་སྤྱངས་ནས་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉན་པ་པོས་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པའི་ཚེ། དཀར་པོ་དེ་དུང་
དང་། བ་གླང་སོགས་གང་གི་དཀར་པོ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་དྲིས་

@112A ༄༅། །པ་ན། འཆད་པ་པོས་བ་གླང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། དཀར་པོ་ཁྱད་གཞི་བ་གླང་ཁྱད་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བ་གླང་དེའི་དཀར་པོ་དུང་གི་དཀར་པོ་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྨྲ་བ་བོ་དང་ཉན་པ་པོའི་

འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཁྱད་གཞི་ལྷ་བུར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ། སྨྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བ་གླང་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྷ་བུ། བ་གླང་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན།

བ་གླང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། བ་གླང་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཁྱད་གཞི་ལྷ་བུར་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་མི་སྤོང་བར་ཁྱད་གཞི་ལྷ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉན་པ་པོས་བ་གླང་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པའི་ཚེ། བ་གླང་

སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་དྲིས་པ་ན། འཆད་པ་པོས་བ་གླང་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་བ་གླང་ཁྱད་གཞི་དང་། དཀར་པོ་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཀར་པོ་དེ་བ་གླང་སྔོན་པོ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེ་

ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། དོན་འདི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་

གཉིས་ཀར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་རྣམས་ལ་རིགས་གཏེར་བ་ཁ་ཅིག །བ་གླང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བ་གླང་ཁྱད་གཞི་དང་། དཀར་པོ་ཁྱད་ཆོས་སུ་བརྗོད་བས། དེ་བ་གླང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། རིག་བའི་དབང་ཕྱུག་ཆ་པ་

ན་རེ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་ཚེ་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲའི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གོ་བར་བྱེད་པས། ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་། སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཁྱད་པར་བྱས་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་

@112B པས། ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། བ་གླང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་སྒྲ་དེས་བ་གླང་དེ་དཀར་པོ་དུང་གི་དཀར་པོ་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བ་གླང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་།

ཁྱད་པར་གཞན་སྒྲོང་གི་སྒྲར་འཇོག་ཅིང་། བ་གླང་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བ་གླང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྒྲོང་བའི་སྒྲར་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་གཟུགས་ཁྱད་གཞི་དང་། བུམ་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་བརྗོད་པས། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། གཟུགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲར་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་གཉིས་པར། དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱ་སྟེ། བུམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས། །དེ་ནུས་ཁྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད། །ཕྱོགས་ནི་གཞན་ལའང་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ངོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། །ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྡར་བཏགས་སྟོན། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བྱེད་བརྟེན་པའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་འཆད་པ་ལ། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་

སྤྱང་བ། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྣམ་གཙོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྤྱང་བ་དང་། དངོས་པོ་སྨྲས་བརྗོད་ན། སྒྲ་དང་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤྱང་བ། དང་པོ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། འབྲེལ་པས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས། །ཞེས་

པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། བླང་དོར་འགའ་ལས་རྣམ་བཟློག་ལས། །ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་ཅེས་ནི་བརྗོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་པར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་གཞན་སེལ་ཁས་བླངས་ནས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།

@113A ༄༅། །སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན། རང་མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་མཚན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེས་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ཀུན་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་གང་ཞིག །རང་མཚན་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མ་དོན་

མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པའི་སྐྲོ་ནས་སེལ་བ་སླྨབ་ལ་སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མ་འཐད་རྒྱུལ་སྟོན་པ་ལ། འདྲེས་པའི་དོན་གཅིག་དཔྱོད་པ་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་སྨྲས་བརྗོད་པ་ན། དེ་ཉིད་

གཞན་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆ་མེད་ཐ་དད་པ་མེད་པ་གཅིག་བརྗོད་པ་ན། ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་སྒྲ་དང་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཊཱི་ཀྐར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འདྲེས་པའི་དོན་གཅིག་དཔྱོད་པ་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས།

སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ། སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མ་དོན་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་མ་ཟད་སྤྱིའི་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་གཅོད་གཅིག་གཅིག་སྟོན་པ་ན། །ཞེས་པ་ནས། དངོས་ལ་དེ་དག་མི་སྲིད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲ་རྟོག་དངོས་དབང་གིས་

འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། སྤྱིའི་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་དང་། སྤྱི་སྒྲ་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱི་བློ་མི་འཐད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་ངོ་

བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས་བརྟའ་ལས་བྱུང་བ་བསྙད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཅིག་གནས་པ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། བ་གླང་ཉིད་སོགས་དེ་ལྡན་ཐོབ། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ལ། གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པའི་སྤྱིའི་

འདོད་ཆུལ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་ལ། གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། སོ་སོར་དགག་བ་ནི། མི་འགྲོ་དེས་ན་ཡོད་པའང་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་འགོག་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་ལྡོག་པ་སྣང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གྲངས་

@113B ཅན་གྱི་ལུགས་འགོག་པར་བྱེད། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་གཟེགས་ཟན་གྱིས། སྤྱི་ནི་ཐ་དད་དུ་སོང་བའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། གཟེགས་ཟན་གྱི་སློབ་མ་དཔེ་ཐ་རི་དང་། དཔེ་ལུག་གཉིས་དེའི་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་ཏེ། དཔེ་ཐ་རི་ན་

རེ། སྤྱི་དེ་རང་གི་དོན་གསལ་བ་ཁོན་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟེགས་ཟན་གྱི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དཔེ་ལུག་པ་ན་རེ། སྤྱི་དེ་རང་གི་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀུན་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟེགས་ཟན་གྱི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལུགས་དང་པོ་འགོག་པ་ནི་དེ་ན་

མི་འགྲོ་ཡོད་པའང་མིན་ཞེས་པ་ནས། ཅི་ག་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ལུགས་གཉིས་པ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་རིགས་ཡོད་ན། །ཞེས་པ་ནས། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བཟློག་པར་འདོད། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་དེ།

གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྒྲ་སྤྱི་བློ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱོན་སྤང་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་འགོག་པ་ནི། ཐ་དད་མེད་དོན་མེད་པར་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་བྱས་གང་ལས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན།

ཤིང་གསལ་དུ་མ་ལ་ཤིང་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་ཀུན་ལ་ཤིང་སྒྲ་འཇུག་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། ཐ་དད་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་རིགས། །ཞེས་སོགས་ཀློ་

ཀ་གཅིག་གསུངས། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བཟློག་བ་སྤང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བཟློག་པ་སྤང་བ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པ་ལ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གྲངས་

ཅན་གྱི་ལུགས་འགོག་ཚུལ་དངོས་འཆད་པར་བྱེད། གྲངས་ཅན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས། གཅེར་བུ་པ་ཡང་ཞར་ལ་ཁེགས། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཛེམ་མེད་བ། །ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་ཕྱིར་བློ་སྣ་ཚོགས་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་

@114A ༄༅། །གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ནི། འདོད་པ་བརྗོད་བ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེལ་བ་སླབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་
བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བཟློག་བ་སྣང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤློ་ཀ་གཅིག་

གསུངས། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། དང་པོ་རྗོད་པའི་དོན་ནི་གྲངས་ཅན་ན་རེ། སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་ན། ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ
དེ་ས་བོན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས

པ་དང་། ས་སོགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་། ས་སོགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཉིས་ཀའི་རང་
བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་

ལ་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་སྐྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དྲིས་པས། གྲངས་ཅན་ན་རེ། ས་བོན་དང་ས་སོགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་
ནུས་པའི་རང་བཞིན་དང་། ས་སོགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་

གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་དང་ས་སོགས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། གནས་ལུགས་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡི། །ཞེས་

སོགས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་པ་མ་གཏོགས་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཡིན་ན། མང་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མ་གཅིག་

བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས། ཤཱཀྱ་བློས། འདིར་གྲངས་ཅན་གྱིས་གལ་ཏེ་ཕྱོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ། དངོས་པོའི་རྗེས་འགྲོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོར་གྱུར་པའོ། །དེའི་ཚེ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཞན་པ་

@114B ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ས་བོན་དང་ས་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། རྒྱུ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ། །འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་

གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འགའ་བྱེད་པོར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཐ་དད་མེད་ནའང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་

བྱས་ནས། །ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པ་ལ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དང་པོ་ལ། སྤྱི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་དྲུག་གིས་འཆད། སྤྱི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་

པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད། སྤྱི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པ་ནི། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་

བརྗོད་ཚུལ་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆུ་ལུད་དོན་མེད་པར་ཐལ། ས་བོན་གཅིག་པུ་ལ་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་སྤྱི་གཙོ་བོ་རྫོགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །ཆུ་ལུད་ཕན་འདོགས་

བྱེད་དུ་མེད་པར་སྨྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ཚོགས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ལ་གང་གིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ནི་རྒྱུ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྒྱུ་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྤྱི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་ལ། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། གནས་ལུགས་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་གཙོ་བོ་དོན་

@115A ༄༅། །བྱེད་མི་ནུས་པ་གང་ཞིག །དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྒྲུབ་པ་ནི། གསལ་བ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་སོགས་

ཀྱི་གསལ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་སོགས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བས་ན་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོན་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དང་། སྐྱི་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ནི་ཁྱད་པར་ཁོན་ཡིན་ལ། དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །འགྲེལ་བཤད་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱི་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་

ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་འདི་དག་གིས་གྲངས་ཅན་འདོད་པའི་སྐྱི་གཙོ་བོ་རང་འབྲས་མི་བསྐྱེད་པར་བསྟན་གྱི། སྐྱི་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞྭཀྲུས། དེ་བས་ན་དེ་དག་གི་རྟགས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོས་བསྐྱེད་པར་

བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ། ཐ་དད་པ་ཉེས་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁོན་རེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། ས་ལུའི་ས་བོན་གཉིས་ནས་སྨྱུག་གི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་།

།ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་ཕྱེད་དང་གསུམ་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། ས་ལུའི་ས་བོན་གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་དང་། ས་ལུའི་ས་བོན་ནས་མྱུག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

@115B དེ་ལྟར་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བས་ན་རང་བཞིན་དེ་ནི་འདིའི་རང་གི་རྒྱུ་ལས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་རང་བཞིན་འདི་ཡིན་ན་ཞེས་བའི་རང་བཞིན་དེ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་

འཆད་རིགས་ཏེ། དོན་བསྡུ་བའི་སྐབས་སུ། ཐ་དད་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཡི། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འགའ་བྱེད་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་ཚུལ་ནི། ཐ་དད་བ་མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད།

དོན་ནི། ནས་དང་ས་ལུའི་ས་བོན་སྐྱེ་འཇིག་གཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ནས་དང་ས་ལུའི་ས་བོན་གཉིས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་ལ་ཡང་ཐ་དད་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་གཞི་མཐུན་དུ་མ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འགག་པ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཐ་དད་པས་དེ་

ལྟར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཀྱང་། གནས་སྐབས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། གཅིག་འཇིག་ཚེ། རྟག་གནས་ན་ནི་དེའི་ཡི་མིན་བདག་ཅེས་སོགས་གསུངས་

དོན་ནི། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་འཇིག་པའི་ཚེ། སྤྱི་གཙོ་བོ་མི་འཇིག་པར་རྟག་དངོས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། སྔ་རྟོག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་དང་འགལ། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། གཅིག་འཇིག་ཚེ་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སེལ་བ་སླབ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཤིང་གི་གསལ་པ

@116A ༄༅། །དང༌། ཤིང་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་གཉིས་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤིང་གསལ་འཇིག་པའི་ཚེ། ཤིང་གི་གཞན་
སེལ་བའི་སྤྱི་མི་འཇིག་པར་རྟག་པར་གནས་ན། དེ་གཉིས་སྤྱི་གསལ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ༌། ཤིང་གི་གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བ་མི་འཇིག་པར་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་སེལ་བ
ལ་ཡང་དེ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་གསུངས་དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ།

ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་དེ་གང་ལ་བྱེད། ཤིང་གི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་བྱེད་དམ། ཤིང་གི་བློའི་གཞན་སེལ་ལ་བྱེད་
དམ། ཤིང་གི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤ་པ་དང་ཤིང་གི་

མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་
འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་

ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཤིང་གི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤ་པ་དང་ཤིང་གི་བློའི་གཞན་སེལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་

ཅན༔ ཁྱོད་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངེས་ཤིང་གི་བློའི་གཞན་སེལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན། ཤིང་གི་དོན་རང་

མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཤ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤ་པ་དང་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

@116B པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤ་པ་དང་ཤ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་

རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་གྱིས་གཞལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས། །དུ་མ་

འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ན། །ཞེས་གྲངས་ཅན་རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ལ་དགག་པ་མདོ་ཙམ་བཤད་ནས། གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་མིན། །ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ཞེས་སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་མི་འཐུག་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡི་བསྐྱེད་

བྱེད་ངོ་བོ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ། དེའི་བསྐྱེད་པ་པོ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། དེ་ཡི་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་གང་། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན། །ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་རྩོད་པ་དང་

ལན་གཉིས། །དང་པོ་ནི། དེའི་བསྐྱེད་བྱེད་ངོ་བོ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཆུ་ལུད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མྱུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། ཐ་དད་ཁྱད་པར་ཉིད་བསྐྱེད་

བྱེད༑ ། ཅེས་གསུངས། ས་བོན་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་ན། མྱུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྫས་ཐ་དད་པའི་ཆུ་ལུང་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་པ་ནས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རེ། རྫས་ཐ་དད་པའི་ས་བོན་དང་། ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་པ་ནས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་དེ།

སྤྱི་གཙོ་བོས་ཀྱང་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ། འདི་བཤད་ཐེན་གྱི་རིགས་པས་དགག་པ་ནི། ཅི་ན་དེས་དེ་བསྐྱེད་མིན་བརྗོད། ཞེས་པས་འཆད། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ནི། ། སྣང་བའང་གཞན་ལ་མི་བསྟེན་པས། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ལྟར་ཡང་རང་

@117A ༄༅། ། འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་། གཞན་ལ་མི་བསྟེན་པའི་སྣང་བ་ཡང་། ཐ་དད་བྱེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་མེད་དེ། ས་མྱུག་སོགས་གློམ་འབྲུལ་པ་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་སྣང་

བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གློམ་འབྲུལ་པས་རྫས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ཉིད་དོན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ཡང་

དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ཉིད་དོན་ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་འཆད། ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཅེས་པས་འཆད། དེ་ལྟར་ཡང་ཤཱཀྱས། སྤྱིའི་ཆོས་གཞན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

བཤད༔ བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་འགྲོ་མེད་གང་གི། ཅེས་སོགས་དང་། ཐ་དད་ཁྱད་པར་ཉིད་བསྐྱེད་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཤད། །ཅེས་པས་འཆད། ཐ་དད་པ། མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག

འགྱུར༔ །ཅེས་སོགས་དང་སྣང་བའང་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དེ་ནི་བླང་དོར་འབྲས་ཅན་པས། །སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །ཅེས་པ་གཞུང་སྟེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་

གྱིས་བསྟན་ཅིང་། གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་བྱུས་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སླར་ཡང་གསལ་བར་འཆད། གསུམ་པ། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་རྒྱུ་ཡིན་གཞན་ལ་མིན། །རང་བཞིན་འདི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཇི་

ལྷུར་ཐ་དད་མེད་ཁྱད་མེད། །ཅེས་སོགས་ཤློ་ཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་གསལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐ་དད་མེད་ནའང་གཅིག

@117B ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྡན་དངོས་པོ་ཤེན་ཏུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གསུམ་པ་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་ནི། གང་གི་བདག་ཉིད་མཐུན་བྱས་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ༈ །ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་

སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བཤད་པ། གཞན་སེལ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་དང་། དགག་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱས། གང་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་

ཁྱབ་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བློ་དང་

དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་དང་དེའི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། །མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་བྱ་པའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར། སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག། བུམ་པ་

ལ་སོགས་པའི་རང་མཚན་ཀུན་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན།

བུམ་པ་ཆོས་ཅན་དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དགག་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་ཡིན་ན། དགག་བྱ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན།

བུམ་པ་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དེ་མ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བློ་ལ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག། གཞན་སེལ་གྱི་དོན་རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་ལ་འཇོག། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་

@118A ༄༅། །གཞན་སེལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་གཞན་སེལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་

དང་གཞལ་བྱ་སོགས་ལྟ་བུ། དོན་འདི་ཡང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །བརྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་རྣམས་གཞན་སེལ་མ

ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་དང་བེམ་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིག་གཏེར་ལས། གཞན་སེལ་བློའི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན། བེམ་པོའི་དོན་ལ་གཞན་སེལ་མེད། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་སྟེར་དྲངས་བ་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་སེལ་བར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་སེལ་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་

ཕྱིར༔ འགྲེལ་བཤད་(SH'KYA)་བློས། གཞན་སེལ་གསུམ་བྱ་བྱེད་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད། གཉིས་པ་གཞན་སེལ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་

ལ༔ རྣམ་འགྲེལ་དང་ཊཱི་ཀ་ལས། དེ་མ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀྐར། རང་གི་གསལ་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པར་

བྱ་བ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད། འཇུག་ཊཱི་ཀ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་མ་བཅད་ཀྱང་། དེའི་དོན་བློ་ལ་འཆར་བ་ན། སྤྲོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་ཏེ།

@118B ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཚིག་ཟིན་ལ་དགོངས་པ་མི་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ན་ཡང་། དོན་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ན། བློ་དོན་མཐུན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཚེ། དེ་མ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ

འཆར་བ་དེ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་སེལ་དང་དགག་པ་དོན་གཅིག། བློ་དོན་མཐུན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཚེ། དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། སོ་སོའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་

བཤད་པ། གྲངས་ངེས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་

གང་ཞིག། ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པར་དགག་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག་ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་བྱེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས། འདིའི་དོན་ནི། གཞན་སེལ་ཡང་ཡིན། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་འཕངས་པའི་སྒྲུབ།

པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་སེལ་ཡང་ཡིན། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བུམ་མེད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་རྭ་མེད་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ལས་

ལོག་པ་དེ་ཡང་དང་པོའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །རིག་གཏེར་ལས། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། རིག་གཏེར་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་མེད་དགག་དང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་མེད་དགག་ལ་བཤད་

@119A ༄༅། །པ་ནི། རྩ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁོ་ནར་བཤད་དེ། །མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་རང་གི་འཕངས་བྱུར་གྱུར་

པའི་ཆོས་གཞན་བསྒྲུབ་པ་དངོས་སུ་འཕེན་པ། ཤུགས་ལ་འཕེན་པ། དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པ། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྷས་བྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་

ཟབ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལྟས་བྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་། བྲམ་ཟེའི་རིགས་གང་རུང་དུ་ངེས་ཤིང་། ཁྱད་པར་མ་ངེས་པའི་ཚེ། སྐྱེས་བུ་རྒྱལ་རིགས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་སུ་ལུང་དྲངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཚིག་གཅིག་བསྒྲུབ་པར་འཕེན་པ་དང་། དེ་ལྡན་རང་ཚིག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཐར་ལམ་

གསལ་བྱེད་ལས། མ་ཡིན་དགག་ལ་ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས་མ་བཤད་པས། གཞིར་དབྱེ་བ་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་

ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བློའི་གཞན་སེལ་དང་། དོན་རང་མཚན་གྱི་

གཞན་སེལ་གཉིས། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་བློའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར། །ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་

གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ། སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་

@119B བ། བློའི་གཞན་སེལ་དང་། གཞི་བུམ་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ། །བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བུམ་པ་མེད་པ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་མཛད་པར་སྣང་ངོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས

ལོག་པ་བུམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་གཞི། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་བུམ་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་གཞི། བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་གཞི་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བུམ

པ་ལ་བུམ་མིན་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། བུམ་མིན་ལ་བུམ་པ་མེད་པ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་བཤད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་བུམ་པ་ཡང་ཡིན་བུམ

པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་། ཡིན་པའི་གཞི་མཚན་མེད་པ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་བུམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཚན་མེད་པ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པ། དེའི་དོན་ཡིན། བུམ་པ་ལ་བུམ་མིན་མེད་པ་ཙམ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་

སེལ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་བུམ་མིན་དུ་མེད་པ། བུམ་པ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ། དེ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་མིན་མ་ཡིན་པ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན། བུམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་

གཞི་མཐུན་མེད་བུ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེའི་ལུགས་རང་ལུགས་སུ་མི་བཞེད་པ་འདི་ལ་དགོངས་པའོ། །གོང་དུ་བློའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་

བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྣང་བར་ཐལ། དེ་ལ་བུམ་པ་བུམ་མིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་གཞན་སེལ་ཆེན་མོར། འོ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མེད་དགག་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་

@120A ༄༅། །པར་ཐལ། དབང་མངོན་ལ་རང་མཚན་རྣམས་ཡུལ་དུས་དང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལན་གྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །དབང་མངོན་ལ་རང་མཚན་འདྲེ་བ་མེད་པར

སྣང་ཡང་། རང་མཚན་རྣམས་འདྲེས་པ་མང་པ་དབང་མངོན་ལ་མི་སྣང་བ་བཞིན་དུ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་ཡང་། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་ལ་མི་སྣང་ངོ་། །གསུམ་པ་སྨྲ་བཤད་པ་ནི། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག

པ་ལྟ་བུ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས། དེ་ལ་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། (SH'KYA)ས། རེ་ཤིག་གཅིག་ནི་འདི་ལས་གཞན་དང་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཞེས

གསུངས༔ བུམ་པ་ཡང་ཡིན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་བསལ་བའི་ཆ་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤཱཀྱས། གཞན་གཅོད་པའི་ཕྱི་གཞན་རྣམ་པར

གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། གང་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་གཞན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་

པ་ལ་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན་འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། (SH'KYA)ས། འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་སྒྲའི་བརྗོད་

པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་བུམ་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བུམ་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་

@120B ཕྱིར༑ ལུང་འདིས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ལུང་འདིས་བུམ་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན།

བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས། སྒྲ་རྟོག་གདགས་པའི་གཞན་སེལ་བ། དངོས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དོན་ཉེ་བར་བཟུང་ནས། སྤྱི་ཡི་བློ་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །དེས་ན་སྣུན་དབྱུང་བ

ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པའི་རྣམ་བ་ཤར་ན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སྨྲ་བ་རྣམས་འཁྲུལ་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །འོ་ན་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་གསུམ་

ཀ་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད། པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉ་དབོན་ན་རེ། བུམ་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་

ཡང༏ བུམ་པའི་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་པ་མེད་པས། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡང་བུམ་པ་དེས་བུམ་མིན་སེལ་བས་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་

སེལ་ལ་དགག་པས་ཁྱབ་པ་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་གྲུབ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། བུམ་མིན་རྣམ་པར་

བཅད་པ་དངོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས། རེ་ཤིག་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བྱས་པ་ལ། འོ་ན་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བློ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་མིན་རྣམ་

@121A ༄༅། །པར་བཅད་པ་དངོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་གསུམ་ཀ་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བློའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་

དགོས་པར་ཐལ། བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། ཁོ་ན་རེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཞན་སེལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཇི་ལྟར་བྱེད། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་གཞན་སེལ་

ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། རྟག་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། ཀ་བུམ་གཉིས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ། ཀ་བུམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་བློའི་གཞན་སེལ། ཀ་བུམ་གཉིས་

ཡང་ཡིན། ཀ་བུམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་གཞན་སེལ་མེད་དེ། ཀ་བུམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཆ་མེད་

པའི་ཕྱིར། འདིར་མ་འཁྲུལ་པའི་དོགས་དཔྱོད་ལྷག་མ་རྣམས་ལོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་གྲངས་ངེས་ནི། གཞན་སེལ་ལ། བློའི་གཞན་སེལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞན་སེལ་ལ་མ་ཡིན་

དགག་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།། །།

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་རབ་འདབ་བརྒྱ་དཀར་པོའི་ཚལ། །ཆོས་འབྱོར་ཉིན་བྱེད་ཟེར་གྱིས་ཁ་ཕྱེ་བས། །དཔལ་བཟང་ཟེའུ་འབྲུའི་འཛུམ་དཀར་རྒོད་པའི་རྩེར། །ལེགས་བཤད་སྦྲང་རྩི་འཛིན་པས་
འགྲོ་འདི་སྐྱོངས། །ཐུབ་པའི་གསུང་དང་ཚད་མ་མདོ་ཡི་དོན། །རིགས་པའི་

@121B དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སོགས། །མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་བཞིན། །ཟླ་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས། །སླར་ཡང་ལུང་རིགས་མན་ངག་
གིས་བརྒྱན་པའི། །རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་སྤེལ་བའི་ཚེ། །ལེགས་བཤད་འདོད་

དཀུའི་ཆུ་རྒྱུན་འདིར་ཚོགས་པས། །རྣམ་གྲོལ་ནོར་བུའི་གཞི་རྟེན་རྒྱ་མཚོར་གྱུར། །དེ་ཚེ་དམ་ཆོས་གྲུབ་ཆར་འབེབས་མཁས་པའི། །བློ་བཟང་གསུང་སྐྱེས་ཆུ་རྒྱལ་ཀླུ་དབང་གིས། །བསླུ་
མེད་ཐུགས་རྗེའི་ཕྱུག་རིང་བརྐྱང་བ་ལས། །ལེགས་འོངས་རང་དོན་ལེའུའི་ལེགས་བཤད་

གང༔ །ལེགས་ལམ་རྟོགས་ཕྱིར་བརྩོན་པས་གྲུབ་པ་ཡང་། །ལེགས་པར་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིན་དུ་བདག་གི་གོ། །ལེགས་སླམ་སྦྲོ་དགས་ལུས་སེམས་ཁྱབ་པར་གྱུར། །འདི་ལྟར་འབད་པས་བདག་
གིས་ཐོབ་གྱུར་པའི། །ཟླ་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་དེས། །འཁོར་བར་འཁྱམས་

པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ལེའུའི་དང་པོའི་དོན་རྣམས་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་

མས་དབེན་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་། ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཀོད་པ། རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱི་ལོག་རྟོག་འཇོམས་བྱེད་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཚང་ཚིང་ཀུན་བསྲེག

པར་བྱེད་པ་འདི་ནི། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱུན་མཁས་པ་མགུ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ལགས་སོ།། །།ཨོཾ་སྭ་སྟི། །ཚུལ་གསུམ་རིགས་པའི་ཚ་ཟེར་འོད་སྟོན་གྱིས། །ཚུལ་མིན་ལོག་སྨྲའི་ཀུ་མུད་སྟུམ་བྱེད་ཅིང་། །ཚུལ་བཟང་

ཐེག་གསུམ་ལམ་འབྲས་འདབ་བརྒྱའི་ཕྲེང་། །ཚུལ་བཞིན་འབྱེད་པའི་གཞུང་བཟང་སྲིད་པའི་མིག། །ས་འདིར་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་འདུ་དགའ་བའི་ཚལ། །བློ་ལྡན་སྐལ་བཟང་ལེགས་བྲིས་སྨན་ཡོན་དུ། །མི་འགྱུར་ཕན་དང་བདེ་བའི་འབྲས་བུའི་ཆར། །མཛད་མེད་

@122A ༄༅། །འབིབས་སླད་པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་དགེས། །ཐུབ་པའི་ལུགས་བཟང་ཡོངས་དག་བསིལ་ཟེར་ཅན། །ཕྱིད་སྒྲུབ་འོད་དཀར་ཟེགས་མ་འབུམ་གྲོལ་བས། །སྲིད་ཞིའི་བདེ་དགའ་རབ་འབྱམས་ཀུན་དའི་ཀླུང་། །བཞད་པའི་ངོ་མཚར་དུས་

རིང་གསལ་བྱུར་ཅིག །རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པའི་རིན་ཆེན་རྡུལ། །མཐོང་གྲོལ་ལྷུན་པོར་སྤུངས་བའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ཆོས་སྲིད་ཉི་ཟླའི་རྩེ་དགའ་སྟོང་འབར་བའི། །དགེ་མཚན་གླིང་བཞིའི་དཔལ་དུ་རྟག་འཆར་ཤོག །གངས་ལྗོངས་དུས་ངན་རྒུད་

པའི་སྙིག་རྡུམ་གྱིས། །ཡོངས་ནོན་མཚན་མོའི་ཐུན་གསུམ་མཐར་བསྐྲད་དེ། །རྫོགས་ལྡན་སྣང་བ་གསར་པ་དང་འགྲོགས་པའི། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་ཉི་གཞོན་གསལ་བྱུར་ཅིག །རྒྱུ་སྦྱོར་འབྲེལ་ཐོགས་འདས་གསོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཐུབ་

གསུང་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་རྩལ། །ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེའི་དཔལ་ཐོབ་ནས། །ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོས་འགྲོ་ཀུན་དབུགས་འབྱིན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པར་མི་ཕྱེད་དད་དམ་ཇོ་རྗེའི་མཆེད་ཟླར་བསྟན་པ་སྐྱུ

ངོ་རིམ་བཞིས་འདུ་བ་བློ་བཟང་འགྱུར་མེད་གང་ནས་སེར་བྱེས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་པར་དུ་བསྐྲུན་གནང་མཛད་པའི་དགེ་སྦྱོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཡོངས་འཛིན། བྲི་བྱང་སྐྱུལ་མིང་པས་སྦྱར་བའོ།། །།

མཆྲ་ལམ།